DZIENNIK ZARZĄDZEŃ
DYREKCJI OKRĘGU POCZT i TELEGRAFÓW
W KATOWICACH.

Nr 7 | Katowice, dnia 31 lipca 1939 r. | Rok VII

POCZTA.

Przepisy
z zakresu spraw eksploatacji pocztowej, ruchu pieniężnego i komunikacji.

Wobec skumulowania zarządzeń z zakresu spraw eksploatacji pocztowej, ruchu pieniężnego i komunikacji, tracą moc obowiązującą wszystkie zarządzenia wydane przez Dyrekcję w tych sprawach do końca 1938 r. a nie zamieszczone w niniejszym Dzienniku Zarządzeń.

Dyrektor

(—) Popiel

TREŚĆ:

I. Sprawy eksploatacji pocztowej.

178.

Cło.

1. Przesyłki zajęte przez sąd lub prokuraturę.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 17 stycznia 1935 r. № D. IV. 35820/I./34 wyjaśniło, że w wypadkach zajęcia przesyłek pocztowych przez sąd lub prokuratora, sprawa pobrania przypadających od tych przesyłek należności celnych musi pozostać otwartą, aż do czasu rozstrzygnięcia przez sąd odnośnej sprawy karnej wzgl. wydania postanowienia sądowego w przedmiocie zajętej przesyłki.

Wobec powyższego wyjaśnia się, że należności celne obliczone od przesyłek pocztowych zajętych przez sąd lub prokuratora winny być odpisywane.

2. Wydzielanie części zawartości oclonej.

Wyjaśnia się, że prawo dysponowania przesyłką aż do chwili jej wydania adresatowi (Dz. U. Min. P. i T. № 21 z 1932 r., poz. 163, pkt. 7 i 8) przysługuje wyłącznie nadawcy, wskutek czego wydzielenie z paczek z darami części zawartości oclonej, pomimo wyrażenia. zgody ze strony adresata jest niedozwolone

Deklaracja bowiem adresata, że zrzeka się części podlegających należnościom celnym była by bez znaczenia, skoro nadawca zgłosiłby pretensje o odszkodowanie.

Z tego też powodu także orzeczenia władz celnych, uwzględniające zazwyczaj prośby adresatów paczek o wydzielanie przedmiotów podlegających ocleniu, są uzależnione zawsze od zgody poczty.

Paczki takie tj. zawierające rzeczy podlegające cleniu i wolne od cła winny być, w razie nieuiszczenia przez odbiorcę przypadających opłat celnych, zwracane do miejsca nadania z wyjątkiem wypadków, jeżeli nadawca zrzekł się paczki w razie jej niedoręczalności.

Aby nie narażać nadawców na ponoszenie kosztów i nie wzmagać rozgoryczenia, zarówno ze strony odbiorców, jak i nadawców, przez rygorystyczne przestrzeganie przepisów, szczególnie, że chodzi tu zwykle o rzeczy małowartościowe — Ministerstwo Poczt i Telegrafów dopuszcza możliwość wydzielania w poszczególnych przypadkach części oclonych z zagranicznych paczek z darami pod warunkiem, że ze strony organów celnych nie będzie żadnych przeszkód, a adresat dostarczy pisemne oświadczenie nadawcy, iż tenże zgadza się na wydzielenie z paczki części oclonej i że tej części zrzeka się, zaznaczając przy tym, jakie przedmioty stanowią część zawartości oclonej.

Postępowanie to można stosować również wyjątkowo do paczek pocztowych, przesyłanych w celach handlowych, oczywiście jeżeli władze celne, które mają w pierwszym rzędzie głos decydujący, wyrażą swą zgodę na wydzielenie przedmiotów podlegających ocleniu.

Reasumując powyższe, stwierdzić należy, że obowiązkiem adresata w podobnych wypadkach jest postarać się wpierw o zezwolenie władz celnych na wydzielenie części oclonych, a następnie dostarczyć powyżej wymienioną deklarację nadawcy.

Jeżeli porozumienie adresata z nadawcą paczki było by z powodu znacznej odległości lub z innych powodów utrudnione lub niemożliwe — Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów może również bez zgody nadawcy zezwolić na wydzielenie przedmiotów oclonych z zagranicznych paczek z darami, jednakże w tym wypadku adresat zobowiązany jest potwierdzić odbiór paczki w całości na zastępczym adresie pomocniczym, a następnie dopiero złożyć oświadczenie, że zrzeka się części oclonych.

Skoro adresat uczyni zadość tym wymogom, a paczka zalega w urzędzie oddawczym, należy zwrócić ją do właściwego urzędu pocztowo-celnego w celu wyjęcia i zabrania z niej przedmiotów oclonych i w następstwie tego odpisanie należności celnych.

Po odpisaniu cła paczkę z pozostałą częścią zawartości należy wydać adresatowi za pobraniem jedynie ciążących na niej należności pocztowych.

Za przesyłanie paczek z urzędów oddawczych do urzędu pocztowo-celnego w celu wydzielenia przedmiotów oclonych i z powrotem należy zaliczać i pobierać od adresatów paczek przewidziane opłaty taryfowe za transport.

Opłat nie pobiera się tylko w tym wypadku, jeżeli pocztowy urząd oddawczy leży w tej samej miejscowości, w której znajduje się urząd pocztowo-celny, który paczkę oclił.

179.

Czasopisma.

1. Przyjmowanie zleceń na prenumeratę przez listonoszów.

Na zasadzie postanowień § 1, pkt. 2 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17.IX. 1935 r. o przyjmowaniu zleceń na prenumeratę i sprzedaży czasopism przez pocztę (Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 59)— Dyrekcja zarządza przyjmowanie zleceń na prenumeratę przez doręczycieli w miejscowych obszarach doręczeń wszystkich urzędów i agencyj pocztowych (pocztowo-telekomunikacyjnych) tut. okręgu.

Zaznacza się przy tym, że listonosze ci (w miejscowych obszarach doręczeń) nie są obowiązani do informowania publiczności o upoważnieniu ich do przyjmowania zleceń na prenumeratę i do propagowania tego świadczenia wśród publiczności, o ile jednak ktoś zwróci się do listonosza o przyjęcie zlecenia na prenumeratę, listonosz winien je przyjąć na ogólnych zasadach, obowiązujących listonoszów wiejskich.

Ponieważ listonosze wiejscy są w myśl postanowień § 1, ust. 1 powołanego na wstępie zarządzenia obowiązani do przyjmowania zleceń na prenumeratę, dlatego obecnie już żaden listonosz nie może odmówić przyjęcia zlecenia na prenumeratę czasopisma, dopuszczonego do prenumeraty za pośrednictwem poczty.

2. Uzupełnienia do cennika czasopism.

Zarządza się, aby zainteresowane placówki pocztowe badały otrzymywane uzupełnienia do cennika czasopism, czy dane czasopismo umieszczone w uzupełnieniu do cennika czasopism jako nowozgłoszone, odpowiada postanowieniom §§ 373 i 376 ordynacji pocztowej (Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1935 r.), a tym samym, czy może korzystać z taryfy ustalonej dla czasopism. W wypadku stwierdzenia, że dane czasopismo nie jest uprawnione do korzystania z taryfy dla czasopism, winien urząd pocztowy natychmiast powiadomić o tym Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism w Warszawie ul. Zgoda 8, m. 4, z prośbą o skreślenie danego czasopisma z cennika czasopism.

3. Interpretacja określenia „Miejsce wydania" czasopisma.

Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism zwrócił się do Ministerstwa z prośbą o zarządzenie, by urzędy pocztowe nie robiły trudności agenturom dzienników przy doręczaniu czasopism w obrębie miejscowości położonych poza miejscem wydania dzienników.

Urzędy p. t. uważają działalność miejscowych agentur za naruszającą art. 4 ustawy o poczcie i w konsekwencji żądają bądź zaprzestania działalności agentur, bądź też uzyskania zezwolenia od właściwej Dyrekcji Okręgu P. i T.

Takiej interpretacji nie można uznać za właściwą, gdyż ustawa o poczcie wyjmuje z pod wyłączności pocztowej doręczanie czasopism w obrębie tej samej miejscowości. Wynika to wyraźnie z postanowień art. 4, ust. 2, który brzmi: „rozsyłka czasopism i wydawnictw w obrębie 15 klm od miejsca wydania nie podlega zastrzeżeniu na rzecz Państwa".

Z brzmienia tego ustępu wynika, że zdanie „w obrębie tej samej miejscowości" oznacza doręczanie czasopism w obrębie jakiejkolwiek miejscowości (nie koniecznie w miejscu wydania), co potwierdza dalsze przeciwstawienie, „lub w obrębie 15 klm od miejsca wydania". Zatem np. dziennik poznański może być rozsyłany i doręczany w obrębie 15 klm od m. Poznania oraz doręczany w jakimkolwiek innym mieście na obszarze Polski bez pośrednictwa Poczty.

Urzędy pocztowe błędnie interpretują ten ustęp, sądząc, że wolność doręczania odnosi się wyłącznie do miejscowości wydania i 15-to kilometowego ich okręgu.

Taką interpretację nasunął urzędom prawdopodobnie ustęp 3 powołanego artykułu, który mówi o zezwoleniach na przesyłanie czasopism poza obręb 15 klm, a więc o pomijaniu Poczty przy przewozie z jednej miejscowości do drugiej. Według postanowień ustawy o poczcie, przewóz czasopism ma się odbywać bądź drogą pocztową, bądź też inną, lecz pod warunkiem uzyskania specjalnego zezwolenia. W danym jednak wypadku fakt pomijania Poczty przy przewozie nie ma miejsca.

Istniejący zatem stan faktyczny (istnienie i działalność miejscowych agentur dzienników) należy uznać za legalny.

4. Nadsyłanie urzędom spisu prenumeratorów.

Urzędy pocztowe zwracają wydawcom czasopism spisy prenumeratorów, w których wykazywani są wyłącznie odbiorcy, zamawiający czasopisma na jeden tylko miesiąc.

Postępowanie to urzędy pocztowe uzasadniają tym, że w myśl § 3 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17-go września 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. № 21, poz. 58) spisy prenumeratorów powinny być przesyłane dla czasopism, ukazujących się częściej niż raz na miesiąc, z początkiem każdego kwartału.

W związku z powyższym Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśniło zarządzeniem № PW. 133/30 z dnia 8 IV. 1936 r. iż terminy, podane w przytoczonym rozporządzeniu, stanowią maksymalną granicę okresów, w których wydawcy obowiązani są przesyłać spisy prenumeratorów.

Przesyłanie zatem przez wydawców spisów w okresach częstszych, aniżeli raz na kwartał lub raz na pół roku, nie stanowi uchybienia.

5. Zaliczenie opłat za czasopisma.

Sumy dzienne wpłat za czasopisma przewidziane w § 3, ust. 5 regulaminu służby gazetowej (Dz. Urz. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 60) oraz sumy dzienne wpłat za czasopisma przewożone autobusami i sprowadzane z zagranicy (§ 4 przepisów wykonawczych do zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 10 lipca 1936 r. — Dz. Urz. M. P. i T. № 15 z 1936 r., poz. 35) należy wpisywać do głównego wykazu opłat i dopłat pocztowych, zgodnie z postanowieniem § 7 instrukcji o prowadzeniu ogólnego rachunku miesięcznego (Dz. Urz. M. P. i T. № 13 z 1936 r., poz. 30).

6. Przemycanie korespondencji we wiązankach zwrotnych czasopism.

Zdarza się, że w wiązankach zwrotnych czasopism, wysyłanych pocztą na podstawie rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23.IX. 1933 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 22, poz. 102) są niejednokrotnie przesyłane listy, druki i inne przesyłki.

Ponieważ jest to sprzeczne z ordynacją pocztową, a ponadto uszczupla dochody poczty, poleca się, aby urzędy, przyjmujące do przewozu wiązanki czasopism zwrotnych, badały zawartość tych wiązanek i w razie znalezienia w nich listów i innych przesyłek pocztowych, zwracały te przesyłki nadawcy z wyjaśnieniem, że w wiązankach czasopism zwrotnych mogą być wysyłane tylko czasopisma zwracane do administracji wydawnictwa lub do instytucji kolportażowej.

Wiązanki czasopism zwrotnych muszą badać także urzędy oddawcze i w razie znalezienia w nich listów i innych przesyłek pocztowych oprócz czasopism zwrotnych, winny postępować z nimi tak, jak z przesyłkami nieopłaconymi, nadeszłymi do urzędu oddawczego, a więc np. znalezione listy winny obciążać dopłatą w wysokości podwójnej brakującej opłaty.

Oprócz tego urząd oddawczy winien o znalezieniu w wiązance czasopism zwrotych listów i innych przesyłek pocztowych, zawiadomić urząd nadawczy, aby ten zwrócił uwagę nadawcy na niedopuszczalność tego rodzaju postępowania.

7. Reklamacje czasopism.

a) W związku z zarządzeniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów № PW. 133/125 z dnia 28.V. 1936 r. oznajmia Dyrekcja, że w wypadkach gdy wydawnictwo stanowczo stwierdza, iż reklamowany egzemplarz czasopisma został wysłany, urząd zaś oddawczy stwierdza, że egzemplarz nie nadszedł, obowiązkiem nakładowego urzędu pocztowego jest we własnym zakresie rozstrzygnąć kwestię, czy wnoszący reklamację winien uiścić opłatę reklamacyjną, czy też należy odstąpić od żądania uiszczenia tej opłaty przez reklamującego.

Przy rozstrzyganiu wątpliwych kwestyj należy brać pod uwagę okoliczność, czy organizacja ekspedycji danego wydawnictwa daje dostateczną podstawę do przypuszczenia, że zapodane ilości egzemplarzy zostały faktycznie przez wydawnictwo wysłane (§ 389 ordynacji pocztowej — Dz. Urz. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 58).

Gdyby któryś z urzędów nakładowych mimo to miał wątpliwości, jak postąpić w poszczególnym wypadku, winien sprawę wraz z wyczerpującym wyjaśnieniem przedstawić do rozstrzygnięcia Dyrekcji.

b) Uznając ważność szybkiego i regularnego doręczania egzemplarzy Dziennika Ustaw R. P., Ministerstwo Poczt i Telegrafów uzupełniło zarządzeniem № PW. 133/20 z dnia 10.II. 1937 r. przepisy gazetowe w tym kierunku, aby brakujące egzemplarze Dziennika Ustaw

R. P. były reklamowane z urzędu przez placówki p. t. bezpośrednio w Administracji Dziennika Ustaw (Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1937 r., poz. 9).

8. Druki w sprawie prenumeraty czasopism.

Wyjaśnia się, że z uprawnień, wynikających z rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12.III. 1932 r. w sprawie uzupełnienia ordynacji pocztowej (Dz. Urz. M. P. i T. № 5, poz. 50) mogą korzystać wydawcy czasopism i wydawnictw periodycznych nie tylko zgłoszonych do prenumeraty pocztowej i ogłoszonych w cenniku czasopism, lecz wszystkich czasopism i wydawnictw, korzystających z taryfy dla czasopism na podstawie postanowienia § 373 ordynacji pocztowej, o ile nie zachodzą wypadki, ustalone w § 376 ordynacji pocztowej.

9. Sprzedaż przez pocztę.

a) Wydawcy, zabiegający o dopuszczenie ich wydawnictw do sprzedaży przez placówki pocztowe, winni są najpierw ustalić — w myśl postanowień § 14, pkt. 3 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17.IX. 1935 r. (Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 50) w bezpośrednim porozumieniu z każdą placówką pocztową — ilość egzemplarzy danego czasopisma, która ma być dostarczoną placówce do sprzedaży, a dopiero po ustaleniu tych ilości dla wszystkich zainteresowanych placówek, zwracać się do Dyrekcji o zezwolenie im po myśli § 14 pkt. 1 tegoż zarządzenia na sprzedaż wydawnictw.

W związku z powyższym zwracają się wydawcy z zażaleniami, że poszczególne placówki (po największej części agencje pocztowe) udzielają im odpowiedzi w poruszonej sprawie ze znacznym opóźnieniem, a niejednokrotnie nawet wcale im nie odpowiadają.

Ponieważ zwłoka w udzieleniu odpowiedzi naraża tak wydawnictwo jak i pośrednio p. p. „P. P. T. i T." na straty materialne i trudności administracyjne, przeto Dyrekcja nakłada na naczelników urzędów i kierowników agencyj pocztowych obowiązek odpowiadania wydawcom na tego rodzaju zapytania bezwzględnie w terminie 3 dni, licząc od następnego dnia po otrzymaniu zapytania.

b) Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 6.XI. 1935 r. № PW.130/20 wyłączyło od sprzedaży czasopism następujące placówki pocztowe:

1) urzędy pocztowe I i II klasy,

b) „ niższej klasy, znajdujące się w siedzibie urzędów pocztowych I i II klasy.

Nadto Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządziło, aby do sprzedaży czasopism nie używano listonoszów doręczających pocztę w miejscowym obszarze pocztowym. Natomiast listonoszów wiejskich należy używać do sprzedaży czasopism.

Placówki pocztowe rozpoczynają sprzedaż czasopism dopiero od chwili otrzymania z Dyrekcji zawiadomienia o udzieleniu zezwolenia danemu wydawnictwu na sprzedaż czasopism przez podane w zezwoleniu placówki pocztowe.

c) Zawiadamia się, że żadnej placówce pocztowej nie wolno zwracać się bezpośrednio do jakiegokolwiek wydawnictwa z propozycją nadsyłania czasopisma do sprzedaży. Jeżeli urząd (agencja) pocztowy otrzyma od swych klientów zapotrzebowanie na takie wydawnictwo (czasopismo), które dotychczas nie uzyskało zezwolenia Dyrekcji na sprzedaż, przez Pocztę w tut. Okręgu lub wprawdzie uzyskało zezwolenie na sprzedaż lecz w innych placówkach pocztowych, a nie w tamt. urzędzie (agencji) (zatem chodziło by tu o rozszerzenie udzielonego zezwolenia), wówczas należy odpowiedni wniosek przedstawić Dyrekcji. W takich tylko wypadkach, gdy chodzi o powiadomienie wydawnictwa o potrzebie zwiększenia lub zmniejszenia nadsyłanej ilości już sprzedawanego (za zezwoleniem Dyrekcji) czasopisma, lub też gdy chodzi o udzielenie wydawnictwu wzgl. o żądanie od wydawnictwa wyjaśnień w sprawie sprzedaży — wówczas wolno urzędowi (agencji) zwracać się wprost do odnośnego wydawnictwa.

d) Wyjaśnia się, że postanowienia pktu 2, § 16 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17.IX. 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. № 21, poz. 59) nie wprowadzają ograniczeń co do terminów wysyłania, ani też co do ilości ogłoszeń lub ulotek, które mogą być dołączone do przesyłek z czasopismem, przeznaczonym do sprzedaży przez urząd pocztowy.

Wymienione postanowienia wyraźnie określają jednak, że ogłoszenia mogą dotyczyć jedynie treści czasopisma, ulotki zaś mogą zawierać w treści zawiadomienia o sprzedaży czasopisma przez urząd pocztowy. Ogłoszenia lub ulotki o innej treści są niedopuszczalne.

e) W myśl § 18 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 września 1935 r.

o przyjmowaniu zleceń na prenumeratę i sprzedaży czasopism przez pocztę (Dz. Urz M. P. i T. № 21, poz. 59) podstawą rozrachunku między urzędami wzgl. agencjami i wydawcą jest karta sprzedaży czasopism, według wzoru dołączonego do przytoczonego zarządzenia. Taką kartę sprzedaży wydawca wypełnia na każde czasopismo oddzielnie i przesyła ją urzędowi pocztowemu (agencji) na każdy miesiąc.

Ponieważ ten sposób okazał się dla Koncernu Wydawniczego „Iustrowanego Kuryera Codziennego“ w Krakowie niedogodny ze względu na to, że Koncern ten posługuje się specjalną rachunkowością, polegającą na tym, że używane przez ten Koncern druki rachunkowe mogą być wykorzystane równocześnie dla wszystkich wydawnictw Koncernu, Ministerstwo Poczt i Telegrafów w uwzględnieniu postulatu Koncernu „Iustrowanego Kuryera Codziennego“ poleciło zarządzeniem zdnia 18.XI. 1935 r. № PW. 133/180 co następuje:

1) egzemplarze czasopism Koncernu „Iustrowanego Kuryera Codziennego“ będą nadchodziły pod adresem urzędu pocztowego (agencji) pod opaską, na której będzie odnotowana nazwa danego czasopisma oraz ilość zawartych egzemplarzy. Urząd pocztowy (agencja) obowiązany jest sprawdzić ilość zawartych egzemplarzy z ilością wykazaną na opasce i wpisać do wykazu sprzedaży czasopism;

2) zamiast kart sprzedaży Koncern będzie wysyłał pod adresem urzędu (agencji) z końcem każdego miesiąca tzw. konsygnację, w której będą wyszczególnione ilości egzemplarzy każdego czasopisma, wysłane każdego dnia w ciągu miesiąca. Po otrzymaniu tej konsygnacji urząd pocztowy (agencja) obowiązany jest porównać ilości wykazane w tej konsygnacji z ilością wpisaną przez urząd pocztowy (agencję) w wykazie sprzedaży czasopisma;

3) wspomnianą konsygnację należy dołączyć do oryginału wykazu sprzedaży czasopism, zgodnie z postanowieniem § 51 regulaminu służby gazetowej.

Nadmienia się, iż do Koncernu „Iustrowanego Kuryera Codziennego“ należą następujące wydawnictwa:

1) „Iustrowany Kuryer Codzienny“, 2) „Tempo Dnia“, 3) Raz — Dwa — Trzy“, 4) „Na Szerokim Świecie“, 5) „Wróble na Dachu“, 6) „As“, 7) „Światowid“.

10. Usterki.

Placówki pocztowe popełniają w dziale służby gazetowej następujące usterki, których należy bezwzględnie unikać:

I. Urzędy nadawcze:

1) przyjmują do wysyłki niedostatecznie opakowane przesyłki z gazetami, nie posiadające oznaczonych przez wydawców w myśl § 384, ust. 3 ordynacji pocztowej tytułu czasopisma i zawartej wewnątrz przesyłki ilości jego egzemplarzy,

2) przyjmują czasopisma z adresami umieszczonymi w nieodpowiednich, nie wpadających w oczy miejscach lub z niedostatecznie przyklejonymi adresami, wskutek czego nadchodzą one nieraz bez adresów, albo też przeciwnie, przyjmują do wysyłki czasopisma z adresami, przylepionymi zbyt wielką ilością kleju, wskutek czego sklejają się one ze sobą tak, że bez uszkodzenia nie można ich oddzielić od siebie,

3) nadchodzące do Katowic czasopisma są mylnie adresowane, nie według numerów, które posiadają przy swych nazwach poszczególne urzędy pocztowe na obszarze Wielkich Katowic, lecz według numerów dzielnic miasta. Ponieważ inną jest numeracja dzielnic miasta, a inną numeracja urzędów pocztowych, przeto czasopisma te są mylnie kierowane do niewłaściwych urzędów, skąd dopiero nadchodzą z opóźnieniem do właściwych placówek pocztowych,

4) zamieszczają na przeznaczonych do kontroli egzemplarzach czasopism niewyraźne i nieczytelne (słabo odciśnięte, zamazane) odciski pieczęci kontrolnej lub zamieszczają je w nieodpowiednich, mało widocznych miejscach, a nawet na odwrotnej stronie przesyłek. Było by wskazane, by do wytłaczania tych odcisków używały urzędy tuszu o barwie jaskrawej (czerwonej, zielonej), zwracającej jak największą uwagę,

5) przyjmując do wysyłki przesyłki z większą ilością egzemplarzy czasopisma opakowane nieprzepisowo, bez wierzchniego opakowania (tylko owiązane sznurkiem), zamieszczają odciski pieczęci kontrolnej tylko raz, wprost na opasce adresowej pierwszego z góry egzemplarza we wiązance, co wprowadza w błąd urzędy oddawcze, które sądząc, że należy przeprowadzić kontrolę tylko tego jednego, oznaczonego pieczęcią kontrolną, egzemplarza, nie obejmują wcale kontrolą i ewidencją

reszty zawartych w danej wiązance egzemplarzy,

6) zgłaszane reklamacje gazet załatwiają z opóźnieniem,

7) wydawcy zamieszczają nadal na czasopismach niewłaściwe napisy np. „opłata pocztowa uiszczona ryczałtem“. Nie potrzebują oni zamieszczać żadnych tego rodzaju napisów, o ile zaś to czynią, to napisy muszą brzmieć: „opłata pocztowa uiszczona gotówką“.

II. Urzędy oddawcze:

1) mimo upomnień nie nadsyłają urzędom nadawczym wyników przeprowadzonej w myśl §§ 13 i 24 regulaminu służby gazetowej (Dz. Urz. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 60) kontroli czasopism lub nadsyłają je z wielkim opóźnieniem,

2) zwracają niedoręczone egzemplarze czasopism wbrew § 23 regulaminu służby gazetowej, bez podania na nich przyczyny ich zwrotu lub — o ile chodzi o czasopisma doręczane na podstawie spisu prenumeratorów bez wymienienia nazwy zwracającego urzędu oraz imion i nazwisk prenumeratorów, którym nie doręczono czasopisma,

3) odmawiają prenumeratorom przyjęcia reklamacyj egzemplarzy czasopism, prenumerowanych przez nich bezpośrednio u wydawców, na tej podstawie, że w myśl § 399 ordynacji pocztowej rzekomo wolno reklamować na poczcie tylko czasopisma prenumerowane za pośrednictwem poczty. Postępowanie to jest zupełnie bezpodstawne i niewłaściwe, gdyż z treści przytoczonego paragrafu wynika, że w podany tamże sposób można reklamować wszystkie, wysyłane za opłatą według taryfy dla czasopism, czasopisma i wydawnictwa, a zatem prenumerowane tak za pośrednictwem poczty, jak i bezpośrednio u wydawców.

4) przy dosyłaniu zleconych czasopism za adresatami do innych urzędów pocztowych placówki pocztowe często nie przesyłają wcale nowym urzędom oddawczym powiadomień na druku № 206 o adresie odnośnego prenumeratora w myśl § 37, ust. 1 regulaminu służby gazetowej, wskutek czego nowy urząd oddawczy nie może wcale doręczyć dosłanego czasopisma nieznanemu mu prenumeratorowi.

5) Przy kolportażu umieszczają niewyraźny odcisk datownika na wiązankach zwracanych czasopism, co utrudnia administracji czasopism stwierdzenie urzędu (agencji) nadawczego i rozliczenie się z nim za przesłane do sprzedaży czasopisma.

6) Uskuteczniają niewyraźny odcisk datownika na przekazach rozrachunkowych lub umieszczają odcisk datownika w ten sposób, że część jego znajduje się na lewym odcinku przekazu rozrachunkowego, a część na właściwym przekazie rozrachunkowym.

Tego rodzaju nieprawidłowość uniemożliwia właścicielowi rozrachunku pocztowego stwierdzenie, na podstawie otrzymanego odcinka przekazu rozrachunkowego, miejsca nadania przekazanej sumy.

7) Na odwrotnej części odcinka przekazu rozrachunkowego nie podają przeznaczenia przekazanej sumy.

8) Niesprzedane egzemplarze czasopism, wydawanych raz w tygodniu i rzadziej, zwracają wbrew postanowieniom § 21, ust. 1 zarządzenia, zawartego w Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 59 — przedwcześnie, w ciągu miesiąca (nieraz zaledwie w kilka dni po ich nadejściu), zamiast w ostatnim dniu każdego miesiąca.

9) Na przesyłkach ze zwracanymi niesprzedanymi egzemplarzami czasopism nie zamieszczają wbrew postanowieniom § 50, pkt. 1 regulaminu służby gazetowyj (Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1935 r., poz. 60) odcisków datownika, wskutek czego wydawca nie wie, który urząd pocztowy zwrócił odnośne egzemplarze.

10) W przesyłkach ze zwróconymi, niesprzedanymi czasopismami wydawcy znajdują mniejsze ilości egzemplarzy, od ilości oznaczonych przez placówki na opakowaniu tych przesyłek, w myśl postanowień § 50 powołanego w pkt. 9 regulaminu.

11. Zabronione druki — dla biblioteki uniwersytetu w Wilnie.

Zawiadamia się, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie aż do odwołania zezwolenia na otrzymywanie przez pocztę wszelkich druków, wychodzących względnie wydanych za granicą w jakimkolwiek języku, a pozbawionych debitu pocztowego w Polsce.

180

Instrukcja o przeciwdziałaniu organów P. P. T. T. przemytowi listów, kartek pocztowych i czasopism.

Celem uregulowania postępowania placówek pocztowych w sprawach tzw. przemytu

korespondencji wprowadza się w życie jednolitą instrukcję o przeciwdziałaniu organów P. P. T. T. przemytowi listów, kartek pocztowych i czasopism.

Wyłączność poczty.

1. Ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie z dnia 3 czerwca 1924 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z 1933 r., poz. 84) nadała Poczcie prawo wyłączności przyjmowania, przesyłania i doręczania listów, kartek pocztowych oraz czasopism i wydawnictw, wychodzących przynajmniej 12 razy do roku.

Powyższe postanowienie — o ile chodzi o przyjmowanie, przesyłanie i doręczanie listów i kartek pocztowych należy rozumieć w ten sposób, że prawem wyłączności są objęte tylko te przesyłki listowe zamknięte i otwarte, które zawierają korespondencję o charakterze osobistym i bieżącym. Wszystkie inne przesyłki listowe, a więc druki, próbki towarów papiery handlowe i przesyłki mieszane, nie są objęte wyłącznością państwową co do poczty i dlatego przyjmowanie ich, przesyłanie i doręczanie z ominięciem poczty jako dozwolone, nie podlega sankcjom z art. 33 przytoczonej ustawy.

Prawem wyłączności są objęte wymienione w ust. 1 niniejszego punktu przesyłki również w obrocie z innymi państwami.

2. Mimo tego zastrzeżenia na rzecz poczty ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie zezwala na:

a) przesyłanie listów, kartek pocztowych, czasopism i wydawnictw za pośrednictwem umyślnego posłańca, o ile ani przesyłający, ani przenoszący nie trudnią się zawodowo zbieraniem, przenoszeniem i doręczaniem tych przesyłek, a posłaniec przenosi lub przewozi listy, kartki pocztowe, czasopisma i wydawnictwa od jednej tylko osoby i w drodze powrotnej przesyłek takich dla innych osób nie zabiera.

Doręczanie listów i kartek przez pracownika zatrudnionego u wysyłającego jest dozwolone.

Również nie narusza prawa wyłączności ten, kto przenosi lub przewozi własnymi, bądź specjalnie i wyłącznie w tym celu wynajętymi środkami własną korespondencję, własne wydawnictwa lub przewozi czasopisma do własnej rozprzedaży detalicznej.

Przewóz i doręczanie listów, kartek i czasopism „przez grzeczność" nie narusza prawa wyłączności pocztowej, natomiast przewóz i doręczanie tych przesyłek przez przedsiębiorstwa autobusowe i ich obsługę nie ma charakteru grzecznościowego i jest zabronione.

b) przesyłanie czasopism i wydawnictw po roku od ich wydania.

Przesyłanie tych przesyłek nie podlega żadnym ograniczeniom.

c) wysyłanie listów i kartek pocztowych w obrębie tej samej miejscowości przez umyślnych posłańców.

Nie wolno jednak bez osobnego zezwolenia Ministra Poczt i Telegrafów otwierać zakładów dla rozsyłki wymienionych przesyłek.

d) rozsyłanie czasopism i wydawnictw w obrębie tej samej miejscowości lub w obrębie 15 klm od miejsca wydania.

Pod wyrazami „tej samej miejscowości" należy rozumieć nie tylko miejsce wydania czasopisma, lecz każdą inną miejscowość na obszarze Państwa Polskiego bez względu na odległość od miejsca wydania, do której czasopisma zostały dowiezione drogą legalną, np. wychodzący w Katowicach „Gość Niedzielny" może być rozsyłany i doręczany w obrębie 15 km od Katowic, a nadto doręczany na terenie każdej innej miejscowości.

Za przewóz drogą legalną uważa się przede wszystkim przewóz za pośrednictwem poczty, a nadto — aż do czasu ewent. wydania odmiennej decyzji — przewóz czasopism i wydawnictw krajowych za pośrednictwem kolei w przesyłkach bagażowych w myśl obowiązującego dotychczas porozumienia między Ministerstwem Komunikacji a Ministerstwem Poczt i Telegrafów, według którego kolejowe kasy bagażowe zatrzymują czwartą kartę wykazu tj. „kwit do bagażu nadawczego", którą mają wydawać zgłaszającemu się po takie kwity pracownikowi poczty.

3. Poza wyszczególnionymi wyżej wyjątkami rozsyłanie krajowych czasopism i wydawnictw poza obrębem 15 km od miejsca ich wydania może się odbywać z pominięciem urządzeń pocztowych autobusem jedynie za zezwoleniem Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów pod warunkiem uiszczenia specjalnych opłat, przewidzianych w dodatku do taryfy p. t. i t. na str. 1, w § 2.

Rozsyłka czasopism i wydawnictw, nadchodzących z zagranicy może odbywać się zasadniczo za pośrednictwem poczty. Wydawcy i firmy kolportażowe czasopism i wydawnictw pochodzących z zagranicy, mogą jednak uzy-

skać zezwolenie Dyrekcji na ich rozsyłkę koleją, autobusem lub innymi środkami komunikacyjnymi, jak również na przenoszenie ich od punktu granicznego, pod warunkiem uiszczenia opłat przewidzianych w dodatku do taryfy p. t. i t. na str. 1, w § 2.

Powoływanie się na fakt złożenia w Dyrekcji odpowiedniego podania jest bez znaczenia; konieczne jest zezwolenie, o którego wydaniu zainteresowane urzędy są powiadamiane przez Dyrekcję Okręgu P. i T.

O zezwolenie takie mogą ubiegać się wydawcy oraz instytucje kolportażowe, o ile posiadają swoją siedzibę w Polsce.

Przesyłki zbiorowe.

4. Listów oraz kartek pocztowych, pochodzących od różnych osób lub adresowanych do różnych osób, nie wolno wysyłać jako zbiorowej przesyłki, bez względu na to, czy przewozu jej dokonywa się pocztą, czy też w inny sposób.

5. Przy określaniu listu lub kartki należy stosować odnośne postanowienia ordynacji pocztowej.

Za zbiorową przesyłkę należy uważać nie tylko znajdujące się we wspólnej kopercie listy lub kartki poszczególnie zaadresowane do innych osób aniżeli główny adresat, lecz również niezaadresowane, luźne kartki papieru z korespondencją bieżącą i osobistą, przeznaczoną dla różnych osób lub pochodzącą od różnych osób. Za przesyłkę zbiorową należy uważać także przesyłkę z drukami lub gazetami, wewnątrz której znajduje się korespondencja, pochodząca od różnych lub przeznaczona dla różnych osób.

Przy ocenie, czy korespondencja posiada charakter bieżący, rozstrzyga nie jej data, ale fakt, czy spełniła swój cel zasadniczy.

Przykład: Podania członków przesłane zbiorowo przez organizację będą stanowiły przesyłkę zbiorową, jeżeli do załatwienia tych podań jest kompetentny adresat, do którego przesyłka zbiorowa jest przesyłana mimo, że data uwidoczniona na poszczególnych podaniach wskazywała by na to, że nie jest to korespondencja bieżąca. W przeciwnym przypadku, jeżeli podania te zostały już załatwione przez organizację, a są przesyłane przy piśmie organizacji, jako uzasadnienie pisma, należy je traktować jako papiery handlowe przy kwalifikowaniu przesyłki jako zbiorowej.

Nie należy kwalifikować jako przesyłkę zbiorową, przesyłkę przesłaną między komórkami organizacyjnymi tej samej osoby prawnej, zawierającą pisma zaadresowane do różnych osób, jeżeli adresat takiej przesyłki przed doręczeniem poszczególnych pism ma wykonać z nimi czynności prawne np. umieścić na piśmie numer, odcisk pieczęci, porównać pismo z prowadzonym przez siebie wykazem, dokonać z pisma wpisu do prowadzonego przez siebie rejestru itp.

Zgodnie z powyższym nie będzie przesyłką zbiorową przesyłka Ubezpieczalni Społecznej do jej punktu administracyjnego zawierająca wezwania płatnicze.

Punkt administracyjny ma bowiem za zadanie nie tylko doręczyć wezwanie względnie dosłać je do doręczenia, ale również przeprowadzić dane z wezwania do prowadzonego przez siebie rejestru. Wezwanie płatnicze przed dokonaniem tej czynności jest zatem przeznaczone dla punktu administracyjnego, adres na wezwaniu staje się aktualnym dopiero po dokonaniu oznaczonej przepisem czynności przez punkt administracyjny, a zatem przesyłka Ubezpieczalni zawierająca wezwania i przesłana do punktu administracyjnego pochodzi od jednego nadawcy i jest zaadresowana dla jednego adresata.

Nie należy uważać za zbiorową przesyłkę dosyłane zbiorowo listy i kartki pocztowe należycie opłacone, nadeszłe drogą pocztową, które i tak mogły by być dosłane pojedyńczo drogą pocztową bezpłatnie. Kwalifikowanie takiej przesyłki jako zbiorowej było by niesłuszne, ponieważ przesłanie jej nie zmniejsza dochodów poczty.

Przesyłek zbiorowych nie należy przyjmować do przewozu nawet wówczas, gdy są należycie zbiorowo lub indywidualnie opłacone.

6. Nie posiadają charakteru przesyłek zbiorowych w rozumieniu art. 5, ust. 1 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie:

a) listy zawierające korespondencję rodzinną, tj. pochodzącą od członków rodziny nadawcy lub przeznaczoną dla członków rodziny adresata,

b) listy zbiorowe, wysyłane przez władze i urzędy państwowe i samorządowe, przez Państwowy Bank Rolny i jego oddziały oraz przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pod adresem zarządów gmin, wójtów i sołtysów, którzy mają siedzibę w miejscowościach nie objętych pocztową służbą doręczeń (służbą listonosza wiejskiego). W miarę

rozszerzania służby listonosza wiejskiego winno nastąpić odpowiednie dalsze ograniczenie wysyłania przesyłek zbiorowych do gmin (wójtów i sołtysów).

Ponieważ wszystkie miejscowości w tut. okręgu już są objęte pocztową służbą doręczeń, dlatego odstępowanie gminom w tut. okręgu do doręczenia jakichkolwiek pism (przesyłek pojedyńczych lub zbiorowych, tak prywatnych jak i urzędowych) jest od dnia 1.IV. 1938 r. — w związku z ustawą z dnia 11.I. 1938 r. o doręczaniu pism urzędowych przez gminy (Dz. U. M. P. i T. № 6, poz. 18) i w myśl zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 23.III. 1938 r. — niedopuszczalne.

7. Charakter przesyłek zbiorowych w rozumieniu art. 5, ust. 1 ustawy o poczcie telegrafie i telefonie mają między innymi:

a) przesyłki zbiorowe z zawartością kilku lub kilkunastu podań, wysyłane przez biura pisania podań i porad prawnych, związki i stowarzyszenia, trudniące się między innymi także załatwianiem za swych członków różnego rodzaju wniosków i odwołań jak: Związek Inwalidów, Stowarzyszenie Weteranów, Kółka Rolnicze itp.,

b) przesyłki wysyłane przez Ubezpieczalnie Społeczne (Kasy Chorych) pod adresem Wydziałów Powiatowych, Zarządów Gminnych itp., zawierające listy lub kartki (nakazy płatnicze), przeznaczone dla różnych osób.

8. Druki, papiery handlowe, próbki towarów i przesyłki mieszane nie są objęte prawem wyłączności poczty. Wysyłanie zatem w przesyłkach zbiorowych tych przesyłek listowych oraz przedmiotów, które mogą stanowić zawartość paczek lub listów wartościowych, nie narusza ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie, natomiast narusza przepisy o drukach, papierach handlowych i próbkach towarów (§ 15 pkt. 11, § 18 pkt. 8 i § 19 pkt. 8, II. P. 5), gdy przesyłki te pochodzą od różnych osób lub są przeznaczone dla różnych adresatów.

Jeżeli przesyłki, znajdują się jeszcze w urzędzie nadawczym, należy je zwrócić nadawcy, nadeszłe zaś omyłkowo do urzędów oddawczych, obciążyć dopłatą w podwójnej wysokości każdą przesyłkę przeznaczoną nie dla głównego adresata lub pochodzącą nie od głównego nadawcy, według taryfy przewidzianej dla danej kategorji przesyłek.

Wypracowania uczniowskie nadawane jako „papiery handlowe", mogą być bez przeszkód przesyłane zbiorowo zarówno w obrocie wewnętrznym jak z zagranicą pod warunkiem, że odpowiadają przepisom o „papierach handlowych".

9. Art. 5 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie zabrania wysyłania przesyłek zbiorowych niezależnie od opłaty uiszczonej na przesyłce.

W każdym przeto przypadku nadawca przesyłki zbiorowej nawet w razie uiszczenia na przesyłce zbiorowej dostatecznej opłaty, może być ukarany w myśl art. 36 ustawy o poczcie. Poczcie nie przysługuje jedynie prawo do odszkodowania.

W związku z powyższym nie należy przyjmować przesyłek zbiorowych, choćby nawet były dostatecznie opłacone.

Obowiązek zwalczania przemytu.

10. Zwalczanie przemytu korespondencji należy do obowiązku służbowego wszystkich pracowników pocztowych.

Powzięte na skutek własnej obserwacji lub otrzymanej wiadomości podejrzenie o nielegalnym przyjmowaniu, przewozie i doręczaniu listów, kartek i czasopism, winien pracownik niezwłocznie zameldować kierownikowi placówki pocztowej, który ze swej strony o fakcie tym donosi właściwym organom bezpieczeństwa publicznego (Policji Wojew. Śl.), z wnioskiem o wszczęcie dochodzeń przez organa policyjne, celem uzyskania dowodów rzeczowych.

O wystosowaniu wniosku do organów policyjnych oraz dodatnim wyniku dochodzeń (o ujemnym nie należy donosić), kierownik placówki pocztowej donosi niezwłocznie Dyrekcji Okręgu.

Przy zwalczaniu przemytu należy także brać pod uwagę przesyłki zbiorowe.

Ujawnianie przemytu w przesyłkach zbiorowych.

11. W wypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka pocztowa zawiera przemyconą korespondencję, urząd winien dążyć do otwarcia przesyłki celem stwierdzenia jej zawartości.

O ile otwarcie przesyłki odbywa się w urzędzie nadawczym lub oddawczym, należy do otwarcia przesyłki wezwać nadawcę lub odbiorcę, w innych zaś wypadkach, lub gdy nadawca albo adresat nie stawi się

w oznaczonym czasie, otwarcia przesyłki dokonywa urząd wobec dwóch świadków.

O ile chodzi o listy zamknięte, to otwieranie ich może nastąpić tylko w obecności nadawcy lub adresata; otwieranie ich tylko wobec świadków, tj. osób trzecich jest bezwzględnie zakazane.

Celem stwierdzenia zawartości listu zamkniętego należy wezwać nadawcę lub adresata do otwarcia listu, zależnie od tego, w jakim urzędzie znajduje się przesyłka. W razie odmowy otwarcia listu lub niezgłoszenia się nadawcy czy też adresata w oznaczonym czasie, list należy zwrócić nadawcy.

Jeśli nadawcy nie można odszukać, wyłącza się list z transportu i uważa za niedoręczalny. Dalsze postępowanie w tym wypadku należy do urzędu, przy którym znajduje się dział niedoręczalnych przesyłek.

Przy ujawnieniu przemytu przez urząd pośredniczący w wymianie czynności jego ograniczają się tylko do przyklejenia do listu kartki z odpowiednią notatką, celem zwrócenia uwagi na przesyłkę urzędowi nadawczemu lub oddawczemu.

Protokół.

12. W przypadku stwierdzenia przemytu korespondencji w przesyłce zbiorowej urząd sporządza protokół w 2-ch egzemplarzach według wzoru № 1.

W protokole należy podać miejsce i datę sporządzenia protokołu, wymienić obecnych przy otwieraniu przesyłki, wskazać podstawę prawną otwarcia przesyłki (§ 45 ordynacji pocztowej), a następnie podać dokładny opis stanu rzeczy. W opisie tym należy zaznaczyć, kiedy i gdzie nadana była przesyłka zbiorowa, kto jest jej nadawcą i adresatem, kto dokonał otwarcia przesyłki, następnie wymienić szczegółowo zawartość przesyłki, wskazując zarazem od kogo pochodzą i dla kogo są przeznaczone poszczególne listy znajdujące się w przesyłce zbiorowej.

W protokole należy też podać fakt zakwestionowania przesyłki, a to z uwagi na naruszenie art. 2 i 5 ustawy o poczcie. Kopertę (opakowanie) danej przesyłki zbiorowej dołącza się do protokołu, a zawartość listu wręcza adresatowi lub nadawcy.

Protokół winni podpisać obecni przy otwarciu przesyłki.

Jeżeli urząd dowie się o przesyłce zbiorowej na skutek doniesienia adresata (np. Urzędu Skarbowego), winien zażądać opakowania (koperty) przesyłki jako dowodu rzeczowego, a doniesienie adresata traktować jako protokół.

Właściwość władz administracyjnych uprawnionych do orzekania w sprawach przemytu korespondencji.

13. Do orzekania w sprawach przemytu korespondencji powołane są władze administracji ogólnej I instancji (Starostwa, a w Katowicach i Chorzowie — Starostwa Grodzkie).

Właściwą dla spraw przemytu korespondencji będzie ta władza administracji ogólnej, na terenie której popełniono wykroczenie, chociażby skutek tego wykroczenia nastąpił lub miał nastąpić na innym obszarze.

Z reguły właściwą będzie zatem władza administracji ogólnej, na terenie której znajduje się pocztowy urząd nadawczy.

Doniesienie karne.

14. Gdy urząd oddawczy stwierdził przemyt korespondencji, oryginał protokołu otwarcia przesyłki przesyła wraz z dowodami rzeczowymi do urzędu nadawczego, odbitkę zaś protokołu Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów.

15. Urząd pocztowy, który jest urzędem nadawczym dla ujawnionej przesyłki zbiorowej sporządza doniesienie karne (wzór № 2) do właściwego Starostwa, przesyłając jeden odpis doniesienia do Dyrekcji Okręgu, drugi zaś pozostawia u siebie dla ewidencji. Do doniesienia karnego urząd dołącza otrzymany z urzędu oddawczego oryginał protokołu otwarcia przesyłki i dowody rzeczowe.

16. Gdy otwarcia przesyłki dokona urząd nadawczy, to tenże urząd sporządza doniesienie karne, o czym donosi przełożonej Dyrekcji, załączając równocześnie odbitkę doniesienia karnego i protokołu. Oryginał protokołu wraz z dowodami rzeczowymi dołącza do doniesienia karnego do Starostwa.

17. W doniesieniu karnym należy opisać stan faktyczny z wyszczególnieniem osób zainteresowanych, wskazać podstawę prawną, a więc odpowiedni artykuł ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie, który został naruszony, następnie prosić władzę administracji ogólnej o wytoczenie postępowania karno-administracyjnego i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności z art. 36 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. № 63 z 1933 r., poz. 481).

W doniesieniu urząd wskazuje również wysokość odszkodowania, jakie Starostwo ma orzec na rzecz poczty. Za podstawę wymiaru odszkodowania przyjmuje się opłaty obowiązujące w dniu popełnienia przestępstwa, przy czym wysokość odszkodowania ustala się w ten sposób, że znalezioną ilość listów i kartek nie przeznaczonych dla adresata całej przesyłki zbiorowej lub pochodzących od różnych osób, mnoży się przez odpowiednią opłatę za kartkę lub list, obowiązującą w dniu nadania przesyłki zbiorowej, a następnie przez 10. Otrzymany iloczyn będzie stanowił odszkodowanie, które ma być przyznane na rzecz poczty.

Przykład I. W przesyłce zbiorowej znajdowało się 10 listów, z tych jeden dla adresata (opłacony) i 9 dla różnych osób. Odszkodowanie wymierza się od 9 listów, tj. 9 x 25 gr = 2,25 zł x 10 = 22.50 zł.

Przykład II. W przesyłce zbiorowej znajdowało się 8 listów od różnych osób. Jeden list jest zatem opłacony. Odszkodowanie wymierza się wobec tego od 7 listów, tj. 7 x 25 gr = 1.75 zł x 10 = 17,50 zł.

W razie ujawnienia poleconej przesyłki zbiorowej należy domagać się w myśl zarządzenia Ministerstwa P. i T. z dnia 16.VI. 1936 r. № PW. 105/47 odszkodowania w wysokości dziesięciokrotnej należności za listy lub kartki oraz za polecenie każdego listu lub każdej kartki.

Przykład III. Zbiorowa przesyłka polecona zawiera 5 listów pojedyńczej wagi do 20 g do różnych osób. Odszkodowanie wymierza się tylko od 4 listów, tj. 4 x 55 gr = 2.20 zł x 10 = 22.— zł.

Przy ustalaniu wysokości odszkodowania za nielegalnie przewiezione czasopisma autobusami (bez zezwolenia) należy brać za podstawę ilość egzemplarzy i opłatę przewidzianą taryfą dla czasopism. Opłatę mnoży się przez ilość nielegalnie przewiezionych egzemplarzy, a następnie przez 10. Otrzymany iloczyn będzie stanowił wysokość odszkodowania za nielegalnie przewiezione czasopisma.

Przykład. Ujawniono 2 paczki nielegalnie przewożonych czasopism; w jednej paczce było 75 egzemplarzy wagi 60 gramów każdy, w drugiej 120 egz. czasopism wagi 40 gramów każdy. Opłata taryfowa od jednego egzemplarza czasopisma do 65 g — 1,6 gr, do 50 g — 1,1 gr; za 75 egzemplarzy opłata wynosiła by 1,6 x 75 = 1,20 zł; za 120 egzemplarzy 1,1 x 120 = 1,32 zł, zatem za przewiezione w konkretnym wypadku 195 egz. (75 + 120) opłata wynosiła by 1,20 zł + 1, 32 zł = 2.52 zł; dziesięciokrotna 2.52 zł x 10 = 25 zł 20 gr.

18. Urzędom pocztowym nie przysługuje prawo odwołania od orzeczeń powiatowych władz administracji ogólnej, wydanych w trybie postępowania karno-administracyjnego.

Ujawnienie nielegalnego przewozu listów, kartek i czasopism za pośrednictwem przedsiębiorstw autobusowych.

19. Powzięte na skutek obserwacji lub otrzymanych wiadomości podejrzenia o nielegalny przewóz listów, kartek i czasopism przez przedsiębiorstwa autobusowe, urząd komunikuje natychmiast właściwym organom bezpieczeństwa publicznego (Policji Wojew. Śl.) i zabiega u tych władz na zasadzie art. 8 rozp. Prezydenta R. P. o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. № 38 z 1928 r., poz. 365) o dokonanie kontroli autobusów i ich obsługi przez organa policyjne, sporządzenie protokołów i uzyskanie dowodów rzeczowych.

Kontrolę autobusów przeprowadzają organa Policji Państwowej przy współudziale naczelnika urzędu pocztowego lub obeznanego z przepisami o przemycie delegata urzędu pocztowego, który pełni tylko rolę obserwatora i doradcy fachowego. W razie dodatniego wyniku rewizji organa policyjne sporządzają protokół.

20. Zatrzymane podczas kontroli autobusów przesyłki wraz z protokołami organa

policyjne kierują do właściwych Starostw. Nielegalnie przewożonych czasopism nie należy zatrzymywać.

21. O dodatnim wyniku przeprowadzonej rewizji urząd winien złożyć Dyrekcji Okręgu P. i T. krótkie i treściwe sprawozdanie.

W sprawozdaniu tym należy podać datę dokonania rewizji, nazwiska i adresy przedsiębiorstw i osób, które nielegalnie przewoziły korespondencję oraz ilość i rodzaj zatrzymanych przesyłek.

Ponadto należy donieść, jaki bieg nadała sprawie policja.

Przedawnienie.

22. Przedawnienie ścigania w sprawach przemytu korespondencji następuje po roku od chwili popełnienia przestępstwa. Sprawom o przemyt korespondencji ujawnionym po roku, nadawać biegu nie należy.

Ewidencja spraw przemytu, czuwanie nad biegiem spraw i egzekucja odszkodowań.

23. Wszystkie sprawy, dotyczące przemytu (w przesyłkach zbiorowych oraz nielegalnego przyjmowania, przewożenia i doręczania) korespondencji i czasopism, a więc zarówno te, w których sporządził doniesienia karne urząd pocztowy, jak i te w których doniesienia karne sporządziły organa Policji Woj. Śl. należy prowadzić w ścisłej ewidencji w osobnej teczce (terminarzu).

W tym celu urzędy i agencje pocztowe zwrócą się do miejscowych organów policji z prośbą o stałe informowanie ich o każdym zgłoszonym do władz administracyjnych wniosku na ukaranie za przemyt korespondencji.

24) Egzekucję odszkodowania w sprawach wszczętych przez urzędy pocztowe przeprowadza urząd sporządzający doniesienia karne do Starostwa, w sprawach zaś wszczętych przez policję, urząd znajdujący się w miejscowości będącej siedzibą organu Policji Państwowej, który skierował sprawę do Starostwa.

Przy egzekucji odszkodowania przyznanego na rzecz poczty należy rozróżnić:

a) egzekucję odszkodowania na podstastawie prawomocnego orzeczenia władzy administracyjnej (Starostwa),

b) egzekucję odszkodowania na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego.

Ad a) Podstawą do wszczęcia kroków egzekucyjnych w sprawie odszkodowania za przemyt jest wydane przez władzę administracyjną prawomocne orzeczenie, którego odpis stanowi tytuł wykonawczy.

Po uprawomocnieniu się orzeczenia władzy administracyjnej, urząd zażąda od właściwego Starostwa odpisu tego orzeczenia i przystąpi do ściągnięcia odszkodowania w sposób przewidziany dla egzekucji należności pocztowych (opłat pocztowych).

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania przymusowego należy wezwać zainteresowanego do dobrowolnego uiszczenia należności w terminie 7 dni, po upływie których — w razie niezapłacenia — winno nastąpić przymusowe ściągnięcie odszkodowania.

Ad b) Polecenie wszczęcia egzekucji odszkodowania przyznanego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego wydaje prokurator.

Urząd może jednak prosić Sąd Okręgowy o odpis prawomocnego wyroku, celem wyegzekwowania zasądzonego odszkodowania.

Odpis prawomocnego wyroku sądowego ma moc tytułu wykonawczego.

Jeżeli zaś polecenie wszczęcia egzekucji wydał już prokurator i przekazał sprawę właściwemu organowi egzekucyjnemu, urząd winien dopilnować wyegzekwowania i przekazania należności na rzecz poczty przez organ egzekucyjny.

25) O zakończeniu sprawy i wyegzekwowaniu należności należy donieść Dyrekcji Okręgu P. i T.

26) Wpływy z odszkodowań na rzecz poczty należy zaliczać wyłącznie w ogólnym rachunku miesięcznym pod wpływy budżetowe (kolumna „inne wpływy“ § 8 poz. 3).

Wzór № 1

PROTOKÓŁ

sporządzony w urzędzie (agencji) p. t. ____________

w dniu ____________ 19 ____ r. w sprawie przesyłki zbiorowej, nadanej

w dniu ____________ 19 ____ r. przez ____________

pod adresem ____________

Obecni ____________

____

____

Podstawa prawna otwarcia przesyłki: § 45 Ordynacji Pocztowej (Dz. U. R. P. № 45 z 1931 r., poz. 392).

OPIS STANU RZECZY

W dniu ____________ 19 ____ r. urząd (agencja) p. t. ____________ zatrzymał(a) list zamknięty, nadany w urzędzie (agencji) p. t. ____________ dnia ____________ 19 ____ r. przez ____________ (adres) ____________

pod adresem ____________ (adres) ____________

____

Ponieważ list wzbudzał podejrzenie, że jest przesyłką zbiorową, wezwano nadawcę (adresata) do otwarcia przesyłki.

List otworzył nadawca (adresat) i znalazł w nim co następuje:

1 list od ____________ do ____________

1 kartkę papieru zapisaną od ____________

do ____________

Po stwierdzeniu zawartości adresat oświadczył, że nadawcą przesyłki zbiorowej jest ____________ zamieszkały w ____________

Ponieważ przesyłka zawierała listy pochodzące (przeznaczone) od różnych osób (dla różnych osób), uznano ją za zbiorową i z uwagi na naruszenie art. 2 i 5 ustawy z dnia 3.VI.1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. № 63 z 1933 r., poz. 481) opakowanie przesyłki zatrzymano jako dowód rzeczowy do protokołu.

Podpisy:

UWAGA: Słów w nawiasie używać zależnie od okoliczności, a zbędne skreślić.

Oryginał protokołu stanowi załącznik doniesienia karnego, odbitkę wraz z kopią doniesienia przedstawia się Dyrekcji Okręgu.

Urząd (Agencja) p.t. Wzór № 2

....

№ ...., dnia .... 19 ...... r.

Przemyt korespondencji.

DO

STAROSTWA (GRODZKIEGO)

....

W dniu .... 19 .... r. ....

.... zamieszkały ....

przesłał (nadał) za pośrednictwem urzędu (agencji) p. t. w ....

listową przesyłkę zbiorową pod adresem: ....

wewnątrz której — po otwarciu z zachowaniem postanowień § 45 Ordynacji Pocztowej (Dz. U. R. P. № 45 z 1931 r., poz. 392) — znaleziono .... listów .... kartek przeznaczonych dla różnych osób (pochodzących od różnych osób).

Ten sposób przesyłania listów, kartek jest zakazany art. 5 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie, której tekst jednolity ogłoszony został w Dz. U. R. P. № 63 z 1933 r., poz. 481 i pociąga skutki karne z art. 36 tejże ustawy.

Z uwagi na powyższe urząd (agencja) wnosi:

o wytoczenie w niniejszej sprawie postępowania karno-administracyjnego i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności,

o orzeczenie na rzecz państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ odszkodowania w wysokości dziesięciokrotnej uszczuplonej należności pocztowej za przemycone listy.

Biorąc pod uwagę, że w omawianej przesyłce zbiorowej — poza koresponeencją przeznaczoną dla adresata przesyłki i pochodzącą od jednego nadawcy — znajdowało się .... listów .... kartek przeznaczonych dla różnych osób (pochodzących od różnych osób), a opłata za jeden list (kartkę) w dniu nadania przesyłki zbiorowej wynosiła .... gr (Dziennik Taryf Pocztowych, Teletechnicznych i Radiokomunikacyjnych № .... z 19 ...... r., poz. ....), przeto odszkodowanie na rzecz państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ wynosi .... zł .... gr.

Odpis prawomocnego orzeczenia Starostwa uprasza się nadesłać urzędowi (agencji) p. t. w .... celem wyegzekwowania odszkodowania przyznanego na rzecz P. P. T. T.

Zał.: akta (protokól) wraz z dowodami rzeczowymi.

....

Naczelnik Urzędu (Agent)

UWAGA: Słów w nawiasie używać zależnie od okoliczności, a zbędne skreślać.

181

Listy wartościowe.

Zwrotne poświadczenia odbioru.

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów wyjaśnia, że kwota na którą opiewa zwrotne poświadczenie odbioru na list wartościowy, nie może być wyższa od zadeklarowanej przez nadawcę wartości tego listu.

W związku z tym nie należy przyjmować do przewozu pocztą listów wartościowych ze zwrotnem poświadczeniem odbioru, za pomocą którego nadawca usiluje uzyskać pokwitowanie podjęcia sumy pieniężnej rzeczywiście zawartej w liście, jednak przewyższającej kwotę zadeklarowanej jego wartości.

182.

Nadzór nad eksploatacją pocztową.

Stwierdzono, że w dziedzinie eksploatacji pocztowej powstają pewne przejawy, które nieusunięte w porę mogły by osłabić jej sprawność, osiągniętą w ostatnich latach z tak dużym wysiłkiem.

Najcharakterystyczniejszymi z tych ujemnych przejawów są:

1) stosunkowo dość częste powtarzanie się naruszenia zawartości paczek, tak w obrocie krajowym jak i zagranicznym względnie uszkadzanie ich zewnętrznego opakowania, zwłaszcza przez rzucanie przesyłkami tak, że dostają się do rąk adresata w stanie zniszczonym, wskazującym na brak u personelu troski o całość powierzonej poczcie do transportu przesyłki;

2) zbyt długi transport i pozostające w związku z tym opóźnione doręczenie nie tylko przesyłek zwykłych, ale co gorsza przesyłek pośpiesznych i lotniczych. Przyczyny tych niedomagań leżą w nieregularnym opróżnianiu skrzynek pocztowych, pomijaniu, opróżniania niektórych skrzynek przez niedbałych pracowników i niewykonywaniu kontroli opróżniania przez przełożone organa, werszcie w braku należytej staranności i sumienności personelu rozdzielni i poczt ruchomych;

3) niedbałe spełnianie obowiązków przez niektórych doręczycieli, którzy zbyt powoli obsługują powierzone im rejony lub bez potrzeby tracą czas na rozmowy ze spotkanymi znajomymi, klientami itp.;

4) zbyt powolne załatwianie przez placówki pocztowe reklamacyj i zażaleń dotyczących niewłaściwego doręczania przesyłek, opóźnionego ich doręczenia, uszkodzenia, ograbienia lub innych nieprawidłowości;

5) oddawanie i odbiór odsyłek wzgl. przesyłek pomiędzy urzędem a ambulansami i odwrotnie jak również w obrębie urzędu, bez należytego sprawdzenia ich ilości i rodzaju, bez potwierdzenia uszkodzenia itp. usterki nie pozwalające stwierdzić — na wypadek uszkodzenia lub zaginięcia przesyłki — kto ponosi winę tego rodzaju zaniedbań.

Wyszczególnione przykładowo ujemne przejawy świadczą o braku należytej kontroli ze strony naczelników nad personelem wykonawczym oraz o zbyt daleko posuniętej pobłażliwości organów kierowniczych wobec winnych, co w następstwie może doprowadzić do obniżenia sprawności służby eksploatacyjnej.

Nie mogąc dopuścić do dalszego pogarszania się tego stanu, przeciwnie, dążąc do coraz to dalej idącego udoskonalania wszystkich działów służby i ograniczenia wszelkich nieprawidłowości możliwie do minimum, Dyrekcja zwraca się z apelem do naczelników urzędów i kierowników agencji p. t. oraz wszystkich organów kierowniczych i kontrolnych, by każdy w powierzonym mu zakresie działania użył wszelkich środków i uczynił wszystko, co pomóc by mogło do usunięcia wkradających się ujemnych objawów. Między innymi środkami należy również stosować względem innych pracowników, w ramach kompetencji naczelników urzędów, surowsze niż dotąd, środki represyjne.

183.

Opłaty za przesyłki listowe.

I. Opłaty ryczałtowe.

1. Cofnięcie zezwoleń na nadawanie za opłatą ryczałtową.

Pan Minister P. i T. cofnął z ważnością od dnia 1 kwietnia 1935 r. — udzielone zezwolenia na nadawanie przesyłek listowych za opłatą ryczałtową wszystkim instytucjom, wymienionym w spisie tychże instytucyj, zawartym w Przepisach ruchu do Ordynacji Pocztowej (II. P. 4) str. 75, § 31 — z wyjątkiem P. K. O. (poz. 13 spisu).

P. K. O. będzie w dalszym ciągu nadawała swe przesyłki listowe za opłatą ryczałtową na dotychczasowych zasadach.

2. Pocztowa Kasa Oszczędności.

W myśl umowy zawartej między Ministerstwem Poczt i Telegrafów a P.K.O. należność za zwykłe i polecone przesyłki listowe nadawane i odbierane przez P. K. O. obliczana jest ryczałtowo.

Pismem z dnia 11.V. 1931 r. T. 325 P.K.O. ograniczyło swoim klientom prawo nadawania przesyłek na jej rachunek tylko do listów zwykłych.

Jeżeli więc klient życzy sobie nadać pod adresem P. K. O. list polecony, obowiązany jest do uiszczenia należności tylko za polecenie.

W Y K A Z

instytucyj uprawnionych do nadawania przesyłek pocztowych za opłatą ryczałtową.

L.p.	Nazwa instytucji	Rodzaj przesyłek	Termin	Podstawa prawna	UWAGI:
1	Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, Wydział Wykonawczy, Sekcja Finansowa, Wojewódzcy Delegaci, Wojewódzkie i Powiatowe Komitety, Rady Obywatelskie.	Zwykłe listy, kartki i druki	do odwołania	Zarz. M. P. i T. № PW. 612/26 z 14. VI. 1935 r. № PW. 612/27 z 13. VII. 1935 r.	W obrocie wewnętrznym oraz w obrocie między Polską i Polskim Up. Gdańsk 1.
2	Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie i wszystkie jej oddziały.	Zwykłe przesyłki listowe i paczki w obrocie wzajemnym między P.K.O. a jej klientami. Przesyłki polecone tylko od P.K.O. do klientów	"	Umowa z P.K.O. zarz. M. P. i T. № GMO. 660 z dn. 14. V. 35 r.	W obrocie wewn. w obrocie między Polską i polsk. Up. Gdańsk 1 i z W. M. Gdańskiem.

II. Opłaty ulgowe.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów, przyznając poszczególnym instytucjom opłaty ulgowe za nadawane przez nie przesyłki pocztowe, często albo samo wyznacza miejscowości względnie urzędy pocztowe, w których przesyłki takie będą nadawane, albo też poleca Dyrekcji ustalić z góry odnośne nadawcze placówki pocztowe w porozumieniu z zainteresowaną instytucją. Wynika z tego, że odnośna instytucja ma prawo nadawania swych przesyłek za przyznaną jej opłatą ulgową nie w dowolnych, lecz tylko w wyznaczonych przez Ministerstwo lub Dyrekcję placówkach pocztowych.

Przesyłki szeregowych W. P.

Urzędy pocztowe nie przestrzegają ściśle objaśnień do poz. 1 lit. b) taryfy pocztowej normujących warunki, pod jakimi mogą być nadawane żołnierskie przesyłki listowe za ulgową opłatą, wskutek czego takie przesyłki nadchodzą do urzędów oddawczych celem doręczenia bez przewidzianej w objaśnieniach klauzuli właściwego dowództwa lub też adresu nadawcy, czy też zapodania jego stopnia i przydziału wojskowego.

Urzędy nadawcze winny zwracać baczną uwagę na to, czy nadawane za pomocą pocztowych książek nadawczych wojskowe przesyłki listowe za ulgową opłatą posiadają wyżej wspomniane klauzule dowództwa i czy na każdej są podane: imię i nazwisko nadawcy oraz jego stopień i przydział wojskowy. Przesyłki nie odpowiadające powyższym wymogom należy odrazu zwracać nadawcy celem uzupełnienia braków. W razie uzasadnionego podejrzenia, że nieprawidłowości te są świadomie popełniane w zamiarze ukrócenia dochodów pocztowych lub w razie zauważenia jakichkolwiek innych niewłaściwości, należy szczegółowo donosić o każdym wypadku Dyrekcji, przy dołączeniu w miarę możności dowodów rzeczowych. Natomiast przesyłki wojskowe nadane za ulgową opłatą z pominięciem przepisanej drogi (np. wyjęte ze skrzynek listowych), należy oznaczać literą „T" i kwotą należnej za nie dopłaty, po czym kierować do oznaczonych w ich adresie miejsc przeznaczenia.

Oddawcze urzędy pocztowe winny obciążać dopłatą w wysokości podwójnej brakującej opłaty tylko te nadeszłe przesyłki wojskowe za ulgową opłatą, które zupełnie nie posiadają poprzednio wspomnianej klauzuli dowództwa lub te, co do których urząd stwierdzi, iż mimo zamieszczenia klauzuli dowództwa, nieprawnie zostały nadane za ulgową opłatą, gdyż ich nadawca nie był upoważniony do korzystania z ulg (jest np. zawodowym podoficerem, czy szeregowcem nadterminowym). Przesyłki wojskowe nie odpowiadające pod innym względem ustalonym warunkom korzystania z ulgowej opłaty, a zatem na których mimo zaklauzulowania przez dowództwo brak w ogóle adresu nadawcy lub tylko jego stopnia i przydziału wojskowego — należy doręczać adresatom bez dopłaty i donosić Dyrekcji o każdym takim wypadku, przy dołączeniu ściągniętej od adresata koperty odnośnej przesyłki. W ten sam sposób (przy dołączeniu opakowania) należy donosić Dyrekcji o każdym stwierdzonym nadużyciu ulgowej opłaty przez osoby, którym te ulgi nie przysługują.

Reklama pocztowa.

Decyzją № PW. 601/93 z dnia 26.IX. 1938 r. przyznał Pan Minister Poczt i Telegrafów Reklamie Pocztowej w Warszawie i jej oddziałom ulgę w opłatach pocztowych przy nadawaniu druków adresowych i bezadresowych, wykonanych przez Reklamę Pocztową, na czas do dnia **31 marca 1940 r.** z zastrzeżeniem, że druki wykonane dla różnego rodzaju klientów nie będą nadawane łącznie, a klienci będą uiszczać Reklamie Pocztowej należności za porto w pełnej wysokości przewidzianej w taryfie oraz, że uprawnienia w zakresie ulg taryfowych nie podlegają cesji.

Przyznana ulga wynosi 40% na okres od 1.X. 1938 r. do 31.III.1939 r., a 30% od 1.IV. 1939 r. do 31.III. 1940 r.

Druki adresowe i bezadresowe nadawane za ulgową opłatą muszą być opatrzone na stronie adresowej znakiem rozpoznawczym „Rep", dotychczas przez Reklamę Pocztową używanym, z tą różnicą, że znak ten winien zawierać napis: „opłata uiszcz. got. — Zarz. Min. P. i T. № PW. 601/93/38 r". Inne napisy, dotyczące wysokości uiszczonej opłaty nie są potrzebne. Druki te winny być, tak jak dotychczas, nadawane na książkę nadawczą.

Reklama Pocztowa posiada oddziały w następujących miastach.

1) Katowice, ul. Młyńska 5—Kierownik—Józef Siwiec.

2) Kraków, Rynek Główny 33 — Kierownik — p. Andrzej Goldman.

3) Łódź — Traugutta 2—kierownik p. Kazimierz Dumnicki.

4) Lwów, Słowackiego 4 — kierownik p. Tadeusz Zwoliński.

5) Poznań, Br. Pierackiego 12 — kierownik p. Józef Jałkiewicz.

Oddziały te mają tytuł firmowy: „Reklama Pocztowa Sp. z o. o. Oddział w . . . ."

III. Wolność od opłat.

W Y K A Z

instytucyj i osób zwolnionych od uiszczania opłat pocztowych za nadawane przesyłki.

L. p.	Nazwa instytucji lub treść pisma	RODZAJ PRZESYŁEK	Podstawa prawna	Uwagi:
1	Państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".	Wszelkie urzędowe przesyłki władz, urzędów oraz organów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych. Do przesyłek tych zalicza się również zwrotne poświadczenie odbioru (wypłaty), nadsyłane pod adresem nadawcy przesyłki. Waga przesyłek służbowych brutto nie powinna przekraczać przy: 1) przesyłkach listowych zwykłych i poleconych oraz listach wartościowych 5 kg. 2) paczkach a) zawierających przedmioty drobne podzielne) . . 50 kg b) zawierających większe przedmioty (niepodzielne) . . . 120 kg.	Przepisy Ruchu do Ordyn. Poczt. (II.P.5, § 8 pkt. 1a) Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1938 r. str. 45—46.	
2	a) Zarządy Pocztowe w obrocie wzajemnym i Biurem Międzynarodowym Światowego Związku Pocztowego,	Służbowe przesyłki listowe, listy z podaną wartością, służbowe przekazy pocztowe, służbowe przelewy pieniężne.	art. 49—str. 35 „ 13— „ 243 „ 6— „ 409 „ 6— „ 467	II.P.20
	b) Urzędy pocztowe krajów należących do Związku w obrocie wzajemnym i zarządami pocztowymi.	Służbowe przesyłki listowe, służbowe przelewy pieniężne.	art. 49—str. 35 „ 6— „ 467	II.P.20
3	Doniesienia o chorobach zakaźnych.	Doniesienia o chorobach zakaźnych i zawodowych oraz o zaraźliwych chorobach zwierzęcych i roślin, przesyłane pod adresem zarządów gminnych.	Art. 24 ust. 1 lit. a ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z r. 1933, poz. 84) i zarz. M. P. i T. № PW. 820/5 z 12. II. 1937 r. (Dz. Urz. M. P. i T № 4, poz. 8).	

L. p.	Nazwa instytucji lub treść pisma	RODZAJ PRZESYŁEK	Podstawa prawna	Uwagi
4	Jeńcy wojenni i osoby internowane.	Przesyłki pocztowe, dotyczące jeńców wojennych i osób internowanych, przeznaczone dla tych osób lub przez nie wysyłane w granicach ustalonych światową umową pocztową.	Art. 24 ust. 1, lit. b ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z r. 1933, poz. 84).	
5	Poczta polowa.	Przesyłki poczty polowej w granicach określonych przepisami dla poczt polowych.	Art. 24 ust. 1, lit. c ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z r. 1933, poz. 84).	
6	Pocztowa Kasa Oszczędności.	Urzędowe zwykłe i polecone przesyłki listowe oraz paczki pocztowe, przesyłane między Pocztową Kasą Oszczędności, a urzędami (agencjami) pocztowymi, jako zbiornicami Pocztowej Kasy Oszczędności.	Art. 24 ust. 1, lit. d ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z r. 1933, poz. 84).	
7	Bank Polski i jego Oddziały	a) listy wartościowe, b) paczki wartościowe.	Zarz. Min. P. i T. № 576/V z 13.II. 1922 r. (Dz. U. M. P. i T. № 8 z 1922 r., poz. 15) i zarz. Min. P. T. № 1273/VI z 9. IV. 1924 r. (Dz. U. M. P. i T. №17, poz. 77).	

IV. Kontrola.

Instrukcja organizacyjna jednostek kierowniczych, wykonawczych i centralnych państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" z dnia 31 sierpnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. № 20, poz. 55), normując § 57 obowiązki naczelników urzędów nałożyła na nich w punkcie „d" tego paragrafu obowiązek czuwania nad dochodowością urzędu, tak w kierunku zmniejszenia wydatków eksploatacyjnych, jak i zwiększenia wpływów.

Wskazując drogi prowadzące do zwiększenia dochodowości urzędu, instrukcja organizacyjna w rozwinięciu zawartych w wymienionym punkcie postanowień nakłada na naczelników urzędów obowiązek czuwania nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów i taryf.

Czuwanie przez naczelnika urzędu nad przestrzeganiem postanowień taryfowych niewątpliwie w wysokim stopniu przyczynia się do wzrostu wpływów i dochodowości urzędu. Mimo to obowiązek ten nie jest w całej pełni doceniany i wykonywany.

Niedostateczne czuwanie przez naczelników urzędów nad przestrzeganiem taryf, brak kontroli z ich strony nad opłatami przesyłek nadawanych, doręczanych, bądź przechodzą-

cych przez urząd, wyraża się w następujących ujemnych objawach:

1) Przesyłki pocztowe, zwłaszcza korespondencja listowa zwykła, niedostatecznie opłacona, bądź nieopłacona jest doręczana adresatom bez pobrania dopłaty.

Brak należytej kontroli sprawia, że zmniejszają się wpływy urzędu nadawczego, który nie pobrał należytej opłaty, z drugiej zaś strony cierpią na tym wpływy urzędu oddawczego, wydającego przesyłki bez ściągnięcia taryfowej dopłaty.

2) Kwalifikacja przesyłek jest niewłaściwa, skutkiem czego stosowane są niższe stawki taryfowe. Objaw ten jest specjalnie szkodliwy, zważywszy, że np. potraktowanie przesyłki zamiejscowej o charakterze listu jako druku, pociąga za sobą zastosowanie pięciokrotnie niższej stawki taryfowej, a tym samym duży ubytek we wpływach urzędu.

3) Kontrola — uiszczania przez nadawców druków, papierów handlowych, próbek towarów i przesyłek mieszanych — opłat za te przesyłki przy ich nadawaniu niejednokrotnie szwankuje, skutkiem czego przesyłki te nieopłacone, względnie niedostatecznie opłacone, są przekazywane do urzędów oddawczych Oczywiście adresaci nie chcą ponosić taryfowych dopłat; od nadawcy w drodze przymusu nie zawsze jest możliwym daną należność ściągnąć; w rezultacie świadczenie poczty pozostaje nieodpłatnym.

4) Nie są przestrzegane postanowienia § 7 przepisów II. P. 5, które przewidują obowiązek zwracania się do nadawców o uiszczenie brakującej opłaty za przesyłki (listy i karki) zagraniczne. Następstwem tego jest fakt, że należne dopłaty przypadają zarządowi kraju przeznaczenia przesyłki, zamiast p. p. „P. P. T. i T."

5) Badanie uprawnień nadawcy do korzystania ze znaczków urzędowych względnie do przerzucania na adresata opłaty, nie jest skrupulatnie przeprowadzane, co również powoduje ubytek w dochodach p. p. „P.P.T. i T."

Wymienione wyżej objawy niedostecznej kontroli opłat i dopłat pocztowych ze strony naczelników urzędów czy innych organów kontrolnych wymagają środków zaradczych, w związku z czym zarządza się:

a) Każdy pracownik urzędu nadawczego, przekartowawczego, czy oddawczego, przez którego ręce przechodzi dana przesyłka listowa, powinien zwracać w czasie pracy baczną uwagę, czy przesyłka jest właściwie zakwalifikowana, czy pobrana należność odpowiada postanowieniom taryfowym, czy znaczki pocztowe na przesyłkach są przepisowo skasowane. W wypadku, gdy przesyłka jest wolna od opłaty, nadawana za opłatą ulgową, bądź gdy nadawca korzysta ze znaczków urzędowych lub przerzuca opłatę na adresata, każdy pracownik powinien interesować się uprawnieniami nadawcy w tym zakresie i w razie ich przekroczeń postępować zgodnie z przepisami.

Przytoczone obowiązki ciążą na wszystkich pracownikach zatrudnionych w oddziałach (działach, stanowiskach) nadawczych, oddawczych, nadawczo - oddawczych, rozdzielniach, ekspedycjach, pocztach ruchomych itp. oraz na wszystkich innych pracownikach, mających z tytułu swych czynności do czynienia z przesyłkami listowymi.

Obowiązek kontroli opłat za przesyłki listowe, niezależnie od kontroli we wszystkich wymienionych punktach, ciąży szczególnie na urzędach oddawczych, a więc na sortowniach, służbie doręczycielskiej i oddawczej, które mając więcej czasu, mogą dokładniej i skrupulatniej wykonać obowiązek kontroli należytego otaryfikowania przesyłek. Takie jednak przesyłki listowe jak druki, papiery handlowe, próbki towarów, przesyłki mieszane muszą być ściśle otaryfikowane i skontrolowane przez urząd nadawczy.

W urzędach o silnie rozwiniętym ruchu przesyłek listowych, jednemu z kontrolerów, zatrudnionych w takich odziałach jak np. rozdzielnia listowa, powinna być powierzona kontrola opłat i dopłat za przesyłki listowe.

Gdy czynności te nie wyczerpią całkowicie czasu kontrolera, należy mu przydzielić dodatkowo jeszcze inne czynności z tym jednak zastrzeżeniem, ażeby kontrola opłat i dopłat za przesyłki listowe na tym nie ucierpiała.

Obowiązek skrupulatnej kontroli opłat i dopłat pocztowych powinien być uwidoczniony w regulaminie urzędu przy ustalaniu szczegółowego podziału czynności dla tych miejsc pracy, które mają do czynienia z przesyłkami listowymi.

Gdy pracownik posiada pewne wątpliwości, których sam nie może lub nie ma czasu rozstrzygnąć, powinien zwrócić się do swego bezpośredniego przełożonego (kontrolera, kierownika oddziału, naczelnika urzędu) i zakomunikować mu o swych spostrzeżeniach.

b) Nad wykonywaniem przez pracowników tych obowiązków, wynikających z ogólnych przepisów służbowych, powinni czuwać bezpośredni jego przełożeni, organa kontrolne, a wreszcie naczelnik urzędu.

Czuwanie to, poza stałym wyrywkowym badaniem, czy przesyłki pocztowe są należycie kwalifikowane, taryfikowane itp., powinno również obejmować interesowanie się, czy pracownicy znają i rozumieją odnośne przepisy, czy doceniają znaczenie kontroli opłat za przesyłki listowe i czy dokładają starań do jak najskrupulatniejszego jej wykonywania.

Naczelnicy urzędów powinni za pośrednictwem urządzanych okresowych konferencyj wyjaśniać obowiązujące przepisy z zakresu kontroli opłat, omawiać stwierdzone w urzędzie charakterystyczne przypadki ubytku wpływów, spowodowanego brakiem kontroli opłat za przesyłki listowe oraz środki, prowadzące do usuwania tego objawu.

Poza tym odpowiednia polityka w odniesieniu do pracowników, wypełniających gorliwie ciążące na nich w tym zakresie obowiązki oraz pewne sankcje w odniesieniu do pracowników niedbałych, powinny ułatwić pracę naczelników urzędów.

c) Niezależnie od kontroli wewnątrz urzędu, obejmującej własny personel, duże znaczenie posiada kontrola wzajemna urzędów. Kontrola ta polega na skrupulatnym badaniu przez urzędy przekartowawcze (dworcowe) i oddawcze, czy nadchodzące przesyłki zostały prawidłowo zakwalifikowane i należycie otaryfikowane oraz na donoszeniu Dyrekcji o stwierdzonych usterkach. Obowiązek tej kontroli wynika ze ścisłej współpracy, która musi istnieć między jednostkami eksploatacyjnymi, a której celem jest jak najsprawniejsze działanie aparatu pocztowo-telekomunikacyjnego oraz stały wzrost dochodowości P. P. T. T.

Personel urzędów przekartowawczych i oddawczych powinien przy tym pamiętać, że skrupulatna kontrola opłat za przesyłki listowe nadawane w innych urzędach i reagowanie na stwierdzone usterki, przyczynia się do ich zmniejszania a nawet całkowitego usunięcia.

d) Dalsze obowiązki w zakresie kontroli opłat za przesyłki listowe ciążą na naczelnikach urzędów obwodowych, którzy przy każdej sposobności powinni szczegółowo interesować się, czy kontrola ta jest należycie wykonywana przez urzędy znajdujące się na terenie obwodu, czy pracownicy znają obowiązujące w tym zakresie przepisy, czy naczelnik danego urzędu i jego organa kontrolne czuwają nad przestrzeganiem przez personel tych przepisów.

Analogiczne obowiązki ciążą na inspektorach Dyrekcji, którzy przy inspekcji powinni zwracać baczną uwagę na stan kontroli opłat i dopłat przesyłek listowych.

Wykonywanie kontroli opłat za przesyłki listowe nie może jednak stanowić utrudnienia dla publiczności, wpływać ujemnie na szybkość transportu, czy doręczenie przesyłki. Dlatego też naczelnicy urzędów powinni badać, czy zainteresowani pracownicy, poza znajomością swych obowiązków z zakresu kontroli, posiadają kwalifikacje do jej szybkiego, a równocześnie starannego wykonywania.

Te same obowiązki w zakresie kontroli opłat za przesyłki listowe ciążą na agentach pocztowych i posłańcach, zatrudnionych w agencjach.

184.

Paczki.

I. Paczki w obrocie krajowym.

1. Adresy nadawców.

W myśl § 121, ust. 4 ordynacji pocztowej nadawca winien umieścić swój adres na lewym odcinku adresu pomocniczego.

Nadawcy podają często swój adres w sposób zanadto ogólny i niedokładny tak, że w razie niedoręczalności paczki zachodzą trudności w odszukaniu jej nadawcy.

Dokładne podawanie adresu przez nadawcę ma również wpływ na dochodowość p. p. „P. P. T. i T". Zdarza się bowiem dość często, że adresat nie przyjmuje paczki, również nadawca odmawia przyjęcia paczki zwrotnej oraz wzbrania się uiścić ciążących na niej należytości. W myśl §§ 16 i 349 ordynacji pocztowej urząd winien wszcząć postępowanie przymusowe celem ściągnięcia opłat od nadawcy paczki. Postępowanie to natrafia często na znaczne trudności lub też w ogóle nie odnosi skutku właśnie z powodu niedokładnego adresu nadawcy, zaś sprzedaż paczki zazwyczaj nie przynosi kwoty wystarczającej na pokrycie ciążących na niej należytości.

Poleca się, aby personel podległy w sposób uprzejmy i taktowny zwracał nadawcom paczek uwagę na konieczność dokładnego podawania na lewym odcinku adresu pomocni-

czego ich imienia i nazwiska, miejscowości, ulicy, numeru domu itp.; nadto w poczekalni urzędu należy umieścić odpowiednie ogłoszenia.

2. Przewóz paczek ochronnych.

Stwierdzono w ostatnim czasie wzrost liczby uszkodzeń paczek nadanych do przewozu jako ochronne.

Świadczy to, że:

1. przyjmuje się do przewozu paczki jako ochronne, jakkolwiek ich opakowanie nie zabezpiecza zawartości przed uszkodzeniem mimo zachowania przy ich przewozie przewidzianych dla tego rodzaju przesyłek postanowień,

2. pracownicy, przez których ręce tego rodzaju przesyłki przechodzą, nie stosują się do obowiązujących przepisów.

Przypomina się, że paczki podlegające ochronnemu traktowaniu należy oddawać z ręki do ręki i zwracać na nie szczególną uwagę odbierających.

Wszyscy pracownicy muszą dołożyć starań, by paczki nadane jako ochronne, za które nadawca uiścił osobną opłatę taryfową były jako takie istotnie traktowane oraz, by do odbiorcy dochodziły nieuszkodzone. Zaniedbanie szczególnej dbałości i ostrożności oraz wypływające stąd uszkodzenia zawartości, reklamacje i zażalenia mogą zniechęcić klientelę do korzystania z tego udogodnienia, a tym samym narazić P. P. T. T. na utratę dochodów płynących z opłat uiszczanych za przesyłki ochronne.

3. Opakowanie.

a) Zarządzeniem № PW. 112 z dnia 23.V. 1935 r. podało Ministerstwo Poczt i Telegrafów następujące wyjaśnienia do § 46 i zał. № II. do tegoż paragrafu Ordynacji pocztowej (II. P. 3).

1. Naboje do zapalania bocznego są to naboje sportowe do flowerów, kb. i kbk. Naboje te winny być przesyłane w skrzynkach drewnianych (poza tekturowym opakowaniem wewnętrznym).

2. Do wewnętrznego opakowania prochu można użyć worka lub kartonu.

3. Przesyłanie wspólnie w jednej paczce prochu z nabojami jest niebezpiezpiczne. Przesyłanie prochu z lontem oraz lontu z nabojami nie grozi niebezpieczeństwem.

4. Wyraz „kaspla" jest równoznaczny z wyrazem „spłonka" lub wyrazem „kapiszon", używanych do amunicji kb., czy myśliwskiej.

Natomiast „kapsle" Nr 8 używane także w amunicji saperskiej, nazywane w uzbrojeniu „spłonkami pobudzającymi" nie powinny być przesyłane pocztą ze względu na niebezpieczeństwo wybuchu.

b) Stwierdzono, że pod adresem Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie nadchodzą stale drogą pocztową paczki zawierające ludzkie lub zwierzęce części anatomiczne wysyłane do badań bakteriologicznych, nadto, że przesyłane są do badania próbki moczu w naczyniach nie opakowanych w sposób przewidziany przepisami.

Przesyłki te nadchodzą niejednokrotnie do urzędu oddawczego Warszawa 2 w opakowaniu niedostatecznym i zniszczonym do tego stopnia, że na zewnątrz wydziela się nie tylko odrażająca woń, ale i rozkładowe części anatomiczne, butelki zaś z moczem rozbijają się i uszkadzają inne przesyłki.

Należy podkreślić, że w paczkach do Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie przesyłane są przeważnie części anatomiczne zwierząt wściekłych oraz padłych na inne choroby zakaźne. Stykanie się takich paczek niedostatecznie opakowanych z innymi paczkami a zwłaszcza żywnościowymi grozi niebezpieczeństwem tak dla odbiorców tych paczek jak dla pracowników pocztowych mających z tymi paczkami styczność.

Ponieważ nadawcy w dalszym ciągu przesyłają tego rodzaju paczki w opakowaniu niedostatecznym, zachodzi konieczność rygorystycznego przestrzegania obowiązujących przepisów o opakowaniu, zawartych w załączniku II do § 46 ordynacji pocztowej § 1 d i § 2 VIII.

W szczególności urzędy (agencje) pocztowe winny zwracać uwagę, aby przedmioty przeznaczone do badania przez Państwowy Zakład Higieny względnie inne kompetentne organa jak np. lekarzy, były przesyłane w naczyniach nie ulegających rozbiciu i nie przepuszczających płynu jak również aby były wysyłane jako pilne i ochronnne, a na stronie adresowej paczki był nalepiony szeroki pas czerwonego papieru z odpowiednim napisem.

Paczek nie odpowiadających tym przepisom nie należy bezwzględnie przyjmować do przewozu pocztą.

c) Coraz częściej otrzymuje Dyrekcja zawiadomienia z Dyrekcyj innych okręgów o złym stanie paczek, nadchodzących tam do doręczenia, a nadanych w urzędach tutejszego okręgu.

Paczki te nadchodzą w opakowaniu podartym i niedostatecznie osznurowane. Powodem tego jest zbyt lichy gatunek materiałów użytych przez nadawców do opakowania i niewłaściwe ich opakowanie. Jest obowiązkiem pracowników, zatrudnionych przy przyjmowaniu paczek, zwracać baczną uwagę na ich opakowanie i zabezpieczenie. Dokładne pod tym względem postanowienia zawierają przepisy §§-fów 107 — 118 ordynacji pocztowej (tom II P. 3). Niestosowanie się do nich narazić może i naraża przedsiębiorstwo nasze na znaczne straty z tytułu odpowiedzialności za ubytek lub uszkodzenie zawartości, a wina tego leży bezwzględnie po stronie pracowników, którzy lekceważą sobie ich stosowanie w praktyce codziennej. Ponadto umożliwia się w ten sposób niesumiennym jednostkom nieuczciwą manipulację z paczkami. Dalszą konsekwencją tego stanu rzeczy jest podrywanie zaufania klienteli do naszego przedsiębiorstwa, co odbija się w sposób niewątpliwie ujemny na jego dochodowości.

Dyrekcja wzywa pracowników do sumiennego wypełniania obowiązków, organom zaś na stanowiskach kierowniczych i kontrolnych poleca zwrócenie na tę dziedzinę służby szczególnej uwagi.

4. Opłaty ulgowe.

a) Pan Minister Poczt i Telegrafów przyznał bibliotekom:

1) X. X. Czartoryskich w Krakowie,
2) Zakładu Narodowego im Ossolińskich we Lwowie,
3) Ordynacji Krasińskich w Warszawie,
4) Ordynacji Zamojskiej w Warszawie

prawo wysyłania pocztą paczek z książkami i manuskryptami za opłatą według poz. 24 taryfy pocztowej.

Wysyłka tych paczek winna odpowiadać warunkom przewidzianym w § 124 ordynacji pocztowej.

b) W myśl umowy, zawartej pomiędzy P. P. T. T. i P. K. O. opłata za paczki nadawane i odbierane przez P. K. O. mieści się w ryczałcie.

Wobec tego paczki nadawane przez osoby prywatne pod adresem P. K. O. powinny urzędy pocztowe przyjmować bez pobierania opłaty ustalonej w poz. 22 i 24 taryfy pocztowej.

c) Stwierdzono, że niektóre urzędy (agencje) p. t. tut. okręgu, przyjmując do przewozu drogą pocztową paczki z książkami nadawanymi przez osoby prywatne, pobierają za tego rodzaju przesyłki opłatę w wysokości 50% normalnej opłaty taryfowej.

Dyrekcja zwraca uwagę, że 50% wa ulga w opłacie za paczki z książkami przysługuje po myśli postanowień § 124 ordynacji pocztowej:

a) instytucjom rządowym i naukowym w kraju w stosunku wzajemnym z biblioteką Ministerstwa Spraw Zagranicznych (Biurem międzynarodowej wymiany wydawnictw) w Warszawie,

b) firmom księgarskim w stosunku wzajemnym z zakładami naukowymi oraz w stosunku z osobami prywatnymi,

c) zakładom naukowym w stosunku wzajemnym oraz w stosunku z firmami księgarskimi.

Z brzmienia postanowień punktu b) i c) wynika jasno, że opłata ulgowa może być stosowana do paczek z książkami przesyłanych w stosunku wzajemnym:

a) między firmami księgarskimi a zakładami naukowymi,

b) między zakładami naukowymi.

Natomiast według postanowień punktu b) tylko firmy księgarskie wysyłając książki do osób prywatnych korzystać mogą z opłaty ulgowej, nie mają zaś tego prawa osoby prywatne, wysyłając książki do firm księgarskich. Wynika to także i z postanowień przedostatniego ustępu § 124, według którego tak na paczkach z książkami, jak również na przynależnych adresach pomocniczych winny być umieszczone odciski stempla firmy nadawczej; osoby prywatne zaś nie posiadają przecież stempli firmowych.

d) Ministerstwo Poczt i Telegrafów przyznało Państwowym Zakładom Tele i Radiotechnicznym jednolitą ulgową opłatę 60-groszową, bez względu na strefę odległości, dla paczek z zawartością samych odbiorników „Detefon“ lub słuchawek, przy czym waga tych paczek nie może przekraczać 1 kilograma.

Powyższe ulgowe opłaty winny być uiszczane gotówką przy każdorazowym nadawaniu tych paczek w urzędzie pocztowym w Warszawie 4 za pomocą pocztowej książki nadawczej.

Paczki te oraz odnoszące się do nich adresy pomocnicze winny być zaopatrzone napisem lub nadrukiem:

„Opłata ulgowa. Zarz. Min. P. i T. № PW. 601/179/36“.

5. Uszkodzenia paczek.

a) Stwierdzono, że urzędy (agencje) nie sporządzają dokładnych protokołów uszkodzeń, opisując stan rzeczy nie wystarczająco, bez wyjaśnienia szczegółów, które mają zasadnicze znaczenie dla rozpoznania i decyzji co do powodów uszkodzenia.

W szczególności przy punkcie 3-cim zadawalają się pracownicy spisujący protokół lakoniczną odpowiedzią „tak“ albo „nie“.

Należy sobie jednak zdawać sprawę, że dane zawarte w tym punkcie mają dać Dyrekcji obraz stanu zewnętrznego opakowania przesyłki, gdyż ma to wpływ na ewentualne przyznanie odszkodowania lub odrzucenie roszczenia z uwagi na postanowienia art. 10, pkt. 7 i 10 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 26. VIII. 1927 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 34 z 1927 r., poz. 107).

Dlatego też poleca się, by pracownicy spisujący protokoły o uszkodzeniu wypełniali je bardzo dokładnie i zgodnie z zawartymi w nich pytaniami, zaś w punkcie trzecim szczegółowo opisywali stan zewnętrznego opakowania i zamknięcia, a mianowicie czy w ogóle wykazuje ono ślady uszkodzenia i jakie.

Po szczegółowym opisie stanu zewnętrznego należy równie dokładnie opisać opakowanie wewnętrzne.

b) Mnożą się wypadki ograbiania, uszkadzania i ubytku zawartości paczek wskutek ich nienależytego opakowania. Jest to objaw dla P. P. T. T. bardzo szkodliwy, to też wszystkie organa, którym powierzone jest przyjmowanie, przewóz i doręczanie paczek winny dołożyć usilnych starań, by temu skutecznie przeciwdziałać.

Urzędy nadawcze, jako te, które pierwsze mają do czynienia z nadawanymi paczkami, muszą przestrzegać, by opakowanie i zamknięcie uniemożliwiało ubytek lub ograbienie zawartości bez widocznych śladów ich naruszenia.

Jeżeli nadawca nie zabezpieczył opakowania pieczęciami lakowymi, plombami lub winietami, to tym bardziej staranne musi być opakowanie i osznurowanie, tak, by nawet bez tych dodatkowych zabezpieczeń skutecznie opierało się usiłowaniom ograbienia lub możliwości przypadkowego ubytku, czy uszkodzenia zawartości.

Paczki w opakowaniu nieprzepisowym, niestarannym, co do którego istnieje uzasadniona obawa, że nie zabezpieczy należycie zawartości, przyjmować można do przewozu tylko na własną odpowiedzialność nadawcy przy zastosowaniu postanowień §-fu 115 ordynacji pocztowej.

Pracownicy, przyjmujący paczki, winni zwracać bardzo dokładną uwagę na opakowanie i w uzasadnionych wypadkach zwracać nadawcom z zachowaniem taktu uwagę, że ze względu na ich własny interes, wskazane jest uzupełnienie opakowania. Jeżeli paczka zawiera przedmioty, wymagające specjalnej ostrożności, nadawca zaś pragnie ją nadać bez oznaczenia jej jako ochronnej, wskazane jest zwrócić mu uwagę na celowość i korzyści zadeklarowania jej jako ochronnej.

Skoro paczka przejdzie przez tak dokładną kontrolę, organa na przeznaczone do jej przewozu i doręczenia, winny wykonywać związane z tym czynności zgodnie z przepisami, a więc starannie, z wykazaniem jak najlepszej woli, by dostała się do rąk adresata w stanie nienaruszonym. Organa te muszą zrozumieć, że z paczkami należy obchodzić się ostrożnie, chociaż jako takie nie są deklarowane. Nie wolno ich zatem przy wkładaniu do wózków lub przyjmowaniu do ambulansów rzucać lub potrącać. Wózków nie należy przeładowywać, by paczki leżące pod spodem nie uległy zgnieceniu wskutek zbytniego ciężaru, leżące zaś na wierzchu nie spadały przy przetaczaniu przez perony, tory itp.

Organa kontrolne muszą być świadome swoich obowiązków i przez ścisłe ich wykonywanie przeciwdziałać niewłaściwemu obchodzeniu się z paczkami, a tym samym stać na straży interesów przedsiębiorstwa pocztowego.

6. Zarządzenia nadawcy na wypadek niedoręczalności.

a) Wyjaśnia się, że jeżeli nadawca zarządzi po myśli postanowień § 199 ordynacji pocztowej, jak postąpić z paczką w razie niemożności doręczenia jej adresatowi, a urząd oddawczy wbrew temu zwróci paczkę do urzędu nadania z powodów nieuzadnionych, Zarząd pocztowy odpowiada zgodnie z § 342 ordynacji pocztowej za szkody wynikłe z tego tytułu dla nadawcy.

Odpowiedzialność taką ogranicza się jednak tylko do zwrotu nadawcy pełnych opłat, uiszczonych przez niego przy nadaniu i przy wydaniu mu z powrotem paczki, tj. opłat przewozu pierwotnego oraz ewent. opłat składowego, o ileby te ostatnie narosły z winy urzędu pocztowego.

Zwrot opłat winien być dokonany w sposób unormowany w § 19 i w ustępie ostatnim § 334 ordynacji pocztowej, w terminie dwunastu miesięcy, licząc od dnia następnego po dniu nadania paczki.

Natomiast Zarząd pocztowy zgodnie z postanowieniami ustępu 9 art. 10 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. № 78, poz. 679) znowelizowanego ustawą z dnia 5 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. № 103, poz. 788) o odpowiedzialności za przesyłki pocztowe, nie ponosi odpowiedzialności za utracony zysk lub za szkody pośrednie, wynikłe wskutek nieuzasadnionego zwrotu paczki do urzędu nadania.

W razie nieuwzględnienia przez Dyrekcję Okręgu w całości lub tylko częściowo roszczenia o odszkodowanie służy poszkodowanemu prawo dochodzenia roszczenia na drodze prawa po myśli art. 15 wyżej powołanego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Personel pocztowy, który dokona nieuzasadnionego zwrotu paczki będzie pociągany do odpowiedzialności materialnej do wysokości zwróconych nadawcy opłat.

Jeżeli urząd oddawczy nie zastosuje się do zarządzenia nadawcy (§ 199 ordynacji poczt. II. P. 3) i zwróci paczkę do urzędu nadania, urząd nadania nie może jej zwracać ponownie do urzędu oddawczego lecz winien wydać ją nadawcy, który opłaca wszystkie należności ciążące na paczce. Nadawcy natomiast przysługuje prawo odszkodowania według § 342 ordynacji pocztowej. Nadawca dla dalszych dochodzeń powinien dostarczyć opakowanie paczki, które następnie urząd nadawczy wraz z odnośnym adresem pomocniczym dołączy do sprawozdania, którym przedstawi sprawę Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów do dalszej decyzji.

b) Z porównania postanowień §§ 327 pkt. 1), 330 pkt. 1) i 342 ust. 1 ordynacji pocztowej (II. P. 3) wynika, że przesyłkę, która wskutek odmowy jej przyjęcia przez adresata stała się niedoręczalną, należy zwracać bezzwłocznie nadawcy, nie czekając upływu terminu, jaki w danym razie oznaczony został do zwrotu w zarządzeniu nadawcy (np. gdy zarządzenie nadawcy opiewa „Zwrócić po upływie terminu podjęcia" lub „Zwrócić z chwilą upływu czasokresu wolnego od składowego" albo „Zwrócić po 3, 4 itd. dniach").

Postanowienie zawarte w § 342 ordynacji pocztowej, ust. 1 zdanie ostatnie należy rozumieć w ten sposób, że we wszystkich innych wypadkach — poza odmową przyjęcia — zwraca się nadawcy niedoręczalne przesyłki po upływie terminu podjęcia względnie po upływie terminu wyraźnie w zarządzeniu nadawcy oznaczonego.

Z porównania postanowień § 307 pkt. 4-b) oraz § 199 ust. 3 pkt. 1) ord. poczt. (II. P. 3) wynika, że nadawca ma możność skrócenia, według swego uznania, terminu podjęcia paczki lub listu wartościowego i w ten sposób uchronienia się od odpowieozialności materialnej za opłaty z tytułu składowego w wypadkach, gdy prawny termin podjęcia przesyłki nie pokrywa się z czasokresem, wolnym od składowego (np. termin podjęcia paczki w miejscowym okręgu doręczeń nie pokrywa się z czasokresem wolnym od składowego).

Z brzmienia przepisu, zawartego w § 199 ust. 3, pkt. 1) ordynacji pocztowej wynika, że nadawca zarządzając zwrot paczki „przed upływem przepisanego terminu podjęcia" może żądanie swe wyrazić słowami, będącymi niejako rozwinięciem pojęcia „natychmiast" lub „przed upływem przepisanego terminu podjęcia". Może on zatem zarządzić zwrot paczki w terminie dokładnie oznaczonym np po 2, 3 . . . 7 dniach, a w zamiejscowym okręgu pocztowym nawet po 14 dniach, albo żądania swe może wyrazić więcej ogólnikowo np. słowami „niepodjęte w terminie wolnym od składowego zwrócić" lub tp., w którym to wypadku żądanie takie uważać należy za równoznaczne z żądaniem zwrotu danej przesyłki najpóźniej po upływie ostatniego dnia czasokresu wolnego od składowego (patrz § 314 ordynacji pocztowej), a więc w miejscowym okręgu doręczeń najpóźniej po trzech dniach lub przy paczkach i listach wartościowych dla wojskowych po 7 dniach, przy paczkach i listach wartościowych adresowanych „poste - restante" po 4 dniach, lub wreszcie w zamiejscowym okręgu pocztowym najpóźniej po dniach 14, licząc od dnia następnego po dniu usiłowanego doręczenia lub awizowania przesyłki.

Oznaczony przez nadawcę termin zwrotu biegnie niezależnie od biegu terminu podjęcia (§ 309 ordynacji pocztowej). Może on więc albo pokrywać się z terminem podjęcia albo być od niego krótszym; może też pokrywać się z czasokresem, wolnym od składowego,

albo też być od tego czasokresu dłuższym lub krótszym.

Jeśli zatem zarządzony przez nadawcę termin zwrotu okaże się dłuższym od czasokresu wolnego od składowego (np. zarządzenie zwrotu paczki w miejscowym okręgu doręczeń po dniach 4, 5, 6 lub 7-u lub przed upływem przepisanego terminu podjęcia) to adresat względnie nadawca obowiązany będzie uiścić opłatę taryfową, jaką tytułem składowego paczka lub list wartościowy zostanie obciążony.

Urzędy oddawcze winny mieć w dokładnej ewidencji paczki i listy wartościowe, których zwrotu zażądano po 3 lub dla wojskowych po 7 dniach, przy paczkach i listach wartościowych adresowanych „poste-restante" po 4 dniach oraz paczki i listy wartościowe, których zwrotu żądano np. „w terminie wolnym od składowego", co uważać należy za równoznaczne z żądaniem zwrotu po 3, dla wojskowych po 7 i przy przesyłkach „poste-restante" po 4 dniach. Przesyłki takie należy zwracać w oznaczonym terminie, by wskutek dłuższego przetrzymywania nie zachodziła potrzeba obciążania ich opłatą z tytułu składowego.

Składowe za paczki i listy wartościowe, przetrzymywane w urzędzie oddawczym poza termin zwrotu wyraźnie przez nadawcę oznaczony, będą obowiązani uiścić pracownicy, którzy przez swą niedbałość stali się winnymi przetrzymania przesyłki poza zarządzony termin zwrotu.

Przykład:

Nadawca paczki korzystając z postanowień § 199 ust. 3 punkt 1 ordynacji pocztowej (zwrot paczki przed upływem przepisanego terminu podjęcia) zarządził: „W razie niewykupienia do 5 dni zwrócić bez zawiadomienia". Urząd pocztowy oddawczy winien liczyć 5 dni od dnia następnego po dniu awizowania paczki, uwzględniając także dni świąteczne i niedziele, bo za te dni zalicza się również składowe.

Niestosowanie się urzędów do zarządzeń, wydawanych przez nadawców paczek naraża na straty — z jednej strony nadawców, z drugiej zaś P. P. T. T.

Zarząd poczty zmuszony jest zwracać nadawcom w tych wypadkach w myśl wyjaśnień § 342 ordynacji pocztowej — kwoty uiszczone tytułem opłat przy nadaniu i przy zwrotnym odbiorze paczek. Wprawdzie za nieuzasadniony zwrot paczki odpowiada materialnie pracownik, który nie zastosował się do zarządzenia, nie mniej jednak działalność taka względnie zaniechanie wykonania obowiązkowej czynności jest dla interesów samego przedsiębiorstwa bardzo szkodliwe.

Wywołuje ono ujemną ocenę sprawności i użyteczności instytucji pocztowej oraz powoduje, że nadawcy, zrażeni kilkakrotnym poniesieniem straty — szukać będą innych sposobów wysyłania swoich towarów czy przedmiotów. Istnieje też uzasadniona obawa, że niechęć swoją do korzystania z usług poczty szerzyć będą również wśród swoich klientów i znajomych, co niewątpliwie wpłynie ujemnie na dochodowość P. P. T. T.

Niewykonywanie zarządzeń nadawców powoduje również w inny sposób uszczuplenie dochodów P. P. T. T. Nadawcy uiszczają bowiem za zawiadomienie ich, czy to o niepodjęciu paczek przez adresatów, czy to o doręczeniu ich innym osobom (wskazanym w zarządzeniu) taryfową opłatą w kwocie 50 groszy. Niepowiadamiani — opłat tych nie uiszczają — a tym samym przedsiębiorstwo traci poważne dochody.

Dyrekcja poleca, aby wszyscy pracownicy zapoznali się dokładnie z treścią postanowień przepisów zawartych w §§ 199 i 342 ordynacji pocztowej oraz oznajmia, że zaprowadziła pamiętnik, w którym notować będzie nazwiska pracowników, którzy spowodowali nieuzasadniony zwrot paczki.

Pracownika, którego nazwisko zanotowane będzie w pamiętniku kilkakrotnie, pociągnie Dyrekcja — niezależnie od każdorazowej odpowiedzialności materialnej — również do odpowiedzialności służbowej za brak należytej dbałości o dochodowość i lekceważenie dobrej opinii przedsiębiorstwa.

7. Doręczanie paczek.

a) Przy wykonywaniu służby doręczeń mogą się nasuwać wątpliwości jak należy postępować z paczkami, nadeszłymi w przeddzień święta żydowskiego lub w sobotę pod adresem kupców wyznania mojżeszowego, które to paczki po największej części adresowane są do odbiorców, mających tylko sklep pod podanym adresem, sami zaś właściciele — od-

biorcy mieszkają przeważnie w innej części danej miejscowości. Ponieważ sklepy tych odbiorców w soboty i dni świąteczne są zamknięte tak, że nadeszłych paczek w ogóle ani doręczyć ani awizować nie można, przeto paczki te zwłasza przy zbiegu dwóch świąt katolickich i zamknięciu sklepów zalegają w urzędzie bez zawiadomienia adresatów o ich nadejściu.

W związku z tym wyjaśnia się, iż sposób doręczania paczek i w ogóle przesyłek rejestrowanych jest unormowany ordynacją pocztową (II. P. 3) i przepisami ruchu (II. P. 4), a mianowicie:

1) W myśl § 214, pkt. 2 i 3 ordynacji pocztowej przesyłkę doręcza się zasadniczo w miejscu wskazanym w adresie. Odbiorca zaś nie może żądać, aby mu doręczono przesyłki pocztowe w różnych miejscach.

2) W myśl przepisów wykonawczych do § 214 ordynacji pocztowej przesyłki rejestrowane pod adresem osób wyznania mojżeszowego, nadeszłe w soboty lub żydowskie dni świąteczne, doręczać należy w sposób ogólnie przepisany.

3) Sposób postępowania przy doręczaniu paczek jest objęty postanowieniami, zawartymi w § 70, pkt. 3 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II. P. 4).

4) Sposób obliczania składowego jest unormowany § 313 i 314 ordynacji pocztowej.

Za dzień doręczenia dokumentu oddawczego na paczkę lub list wartościowy należy uważać także dzień doręczenia zawiadomienia druk № 34, w sposób określony w § 70 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej.

W razie niepodjęcia przez odbiorcę przesyłki rejestrowanej do połowy przepisanego terminu podjęcia, winien urząd pocztowy przypomnieć o tym odbiorcy na zawiadomieniu dr. № 34 (§ 70, punkt 4, ustęp 2-gi przepisów ruchu).

b) Ponieważ niektórzy odbiorcy paczek zamieszkali stale w pewnych miejscowościach i otrzymujący często większe ilości paczek, każą sobie przesyłać je jako poste-restante w celu uchylenia się od uiszczania opłat za doręczenie (np. osoby wzgl. firmy handlujące wędlinami, nabiałem, materiałami tekstylnymi itp.), przeto przypomina się placówkom i poleca, celem zapobieżenia ubytkowi dochodów pocztowych, w stwierdzonych tego rodzaju wypadkach, stosować się do postanowień § 300, pkt. 2, ust. 3 ordynacji pocztowej i doręczać takie paczki bez uwzględnienia napisu poste-restante za pobraniem taryfowej opłaty za doręczenie, zmniejszonej o opłatę uiszczoną przez nadawcę za poste-restante.

8. Szczególne wypadki w ruchu paczkowym.

a) Wyjaśnia się, że według § 2 — I. załącznika II. do ordynacji pocztowej można przewozić w paczkach pod warunkiem specjalnego opakowania tylko te materiały wybuchowe, które są bezpieczne przy zwykłych czynnościach. Ponieważ kwas pikrynowy nie posiada tej właściwości, gdyż wybuch jego może nastąpić przez silniejsze uderzenie, przeto należy go uważać za przedmiot wyłączony od przewozu drogą pocztową na podstawie § 43 p. 3 ordynacji pocztowej.

b) Lak płynny do lakowania flaszek może być przyjmowany do przewozu pocztą na warunkach, określonych w § 2 — V. załącznika II. do § 46 ordynacji pocztowej.

9. Usterki w ruchu paczkowym.

Zachodzą często wypadki, że do urzędów oddawczych nadchodzą paczki, których zamknięcie i opakowanie nie odpowiada przepisom §§ 107—118 ordynacji pocztowej. Także i adresy pomocnicze wykazują braki i niedokładności pod wzgędem umieszczania na nich właściwych napisów i nalepek służbowych.

Dotyczy to również paczek, wysyłanych za granicę, które nadchodzą do właściwych urzędów wymiany, do przekazania ich obcym zarządom pocztowym.

Usterki te powodują szereg powikłań w prawidłowym przewozie, przyczyniają się do opóźnień w doręczaniu oraz utrudniają dochodzenia przy reklamacjach.

W celu zapobiegania tym usterkom Dyrekcja zarządza przedstawianie wykazów stwierdzonych w ciągu miesiąca usterek według niżej podanego wzoru. Wykazy należy sporządzać osobno dla ruchu wewnętrznego i osobno dla zagranicznego, dla każdej obcej Dyrekcji odrębnie, przy czym negatywne wykazy nie obowiązują.

Urząd p. t. .... WZÓR Data ....

WYKAZ USTEREK

w wewnętrznym (zagranicznym) ruchu paczkowym za miesiąc ....

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów ....

№ bież.	Nadania			Miejsce przeznaczenia	Dokładny opis usterki
	№	Miejsce	Data		

10. Wyjaśnienia w sprawie przepisów o paczkach bez adresów pomocniczych.

W celu należytego stosowania nowych przepisów o paczkach w obrocie krajowym podaje Dyrekcja Okręgu następujące wyjaśnienia w sprawach nasuwających pewne wątpliwości:

1. Wprowadzony nowy rodzaj paczek „poste-restante na okaziciela" zezwala na odbieranie ich bezpośrednio w urzędzie oddawczym za okazaniem dowodu nadania. Ponieważ wymienione paczki mogą być bądź bez adresu pomocniczego (zwykłe i z podaną wartością do 200 zł, bądź też z adresem pomocniczym) z podaną wartością ponad 200 zł i pobraniowe a uprawnionym do ich odbioru jest wyłącznie okaziciel dowodu nadania paczki, przeto przy wartościowych paczkach tego rodzaju odpada obowiązek legitymowania odbiorców. Z tego powodu wskazane jest zachowanie ostrożności przy ewentualnym wydaniu poświadczeń na zaginione dowody nadania (§ 41 A, § 65 p. 7 b II. P. 4).

Pokwitowanie odbioru paczek na okaziciela ma miejsce tylko na dowodzie nadania.

2. Po przyjęciu i zważeniu paczki należy przy paczkach z adresem pomocniczym nalepić na paczce większą część nalepki z N-rem nadawczym, mniejszą zaś na adresie pomocniczym.

Natomiast na paczkach bez adresu pomocniczego należy nalepiać całą nalepkę (obie części) co ułatwia w urzędach oddawczych sortowanie paczek.

3. Wskutek częściowego zniesienia adresów pomocniczych należy zwracać baczniejszą, niż dotychczas, uwagę na trwałość opakowania oraz wyraźny adres i to możliwie umieszczony w sposób najbardziej przejrzysty tak, by wszystkie inne uwagi nie utrudniały zapisywania paczek.

W związku z tym wobec możliwości zatarcia adresu, należy przy nadawaniu bez adresu pomocniczego zachęcać klientów, by zgodnie z postanowieniem § 59 ordynacji pocztowej (II P. 3) wkładali do paczek odpis adresu, co ułatwi doręczenie.

4) Jak wynika z przepisów, kontrolę opłat i zarachowań przeprowadzają wyłącznie urzędy nadawcze. Wobec zniesienia jej w urzędach oddawczych należy kontrolę tak zorganizować, by dawała gwarancję pewności. Winna ona obejmować sprawdzenie wagi, obliczenie opłat taryfowych i zgodność wpisów do księgi przyjętych paczek. Kontrolę należy przeprowadzać codziennie, przed odprawą paczek i bezwarunkowo bez opóźnienia ich odprawy.

II. Paczki żywnościowe.

1. Artykuły dozwolone i niedozwolone do przewozu.

a) Oznajmia się, iż zgodnie z postanowieniami, zawartymi w przepisach wykonawczych do § 3 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14 lipca 1932 r. o paczkach żywnościowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 15 poz. 104) do przewozu drogą pocztową, za opłatą ustaloną w poz. 23 taryfy pocztowej mogą być przyjmowane w paczkach żywnościowych artykuły, które w stanie naturalnym lub w przeróbce można spożywać. Artykuły te może wysyłać każda osoba fizyczna i prawna w jednostkach, do wagi ustalonej w taryfie pocztowej.

Od przewozu za opłatą w poz. 23 taryfy pocztowej dla paczek żywnosciowych wyłączone są następujące artykuły:

1) próbki artykułów spożywczych, przeznaczone do celów badawczych,

2) artykuły służące do konserwowania mięsa,

3) jelita i żołądki służące do wyrobu wędlin,

4) artykuły lecznicze,

5) kolor cukrowy (barwik do rozmaitych napojów),

6) i karma dla zwierząt i ptactwa.

b) Niektóre urzędy (agencje) p. t. przyjmują paczki żywnościowe nie odpowiadające § 3 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14.VII 1932 r. (Dz. U. M. P. i T. № 15 z 1932 r., poz. 97) tj. zawierające oprócz artykułów spożywczych, także i inne przedmioty względnie nawet nie zawierające artykułów żywnościowych.

Wobec tego poleca się, aby urzędy nadawcze wyrywkowo i w razie uzasadnionego podejrzenia badały zawartość nadawanych paczek żywnościowych i stosowały się do § 27 rozporządzenia i przepisów wykonawczych do § 27 (Dz. U. Min. P. i T. № 15 z 1932 r. poz. 97 i 104), urzędy zaś oddawcze stosowały się do § 27 ust. 2 rozporządzenia i przepisów wykonawczych do § 27 i wysyłały zawiadomienia o brakującej opłacie do urzędów nadawczych, celem ściągnięcia od nadawcy odpowiedniej dopłaty.

Zwraca się uwagę, aby otwierane paczki były z powrotem należycie opakowane, przedmioty wewnątrz nie pomieszane, nie połamane itp. tak, aby z powodu otwarcia paczki adresat nie był narażony na stratę.

Jednocześnie przypomina się, że opakowanie paczek żywnościowych winno odpowiadać § 7 rozporządzenia o paczkach żywnościo-(Dz. Urz. Min. P. i T. poz. 97 z 1932 r. oraz § 107 — 113 ordynacji pocztowej.

2. Opłaty ulgowe.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 17.XII. 1937 r. № PW. 113/100 przyznało aż do odwołania ulgę w opłatach za paczki żywnościowe z zawartością bananów następującym firmom w Gdyni:

1) „Banan-Import" Sp. z o. o.,

2) „Polskie Towarzystwo dla Handlu Bananami Sp. z o. o.,

3) „Gdyński Import Owoców Południowych" — Arnold Turkus,

4) „Dom Przemysłowo-Handlowy — Józef Fetter" S. A.

5) „Bananas".

Przyznana ulga polega na tym, że paczki z zawartością bananów, ważące ponad 10—12 kg (zależnie od wagi opakowania) będą przyjmowane i taryfikowane na poczcie według wagi netto, która wynosi 10 kg.

Na opakowaniu każdej paczki z bananami wagi ponad 10 — 12 kg oraz na prawym odcinku przynależnego adresu pomocniczego winien być umieszczony odcisk stempla o treści następującej: „Opłata ulgowa. Zarządzenie M. P. i T. № PW. 113/100/37".

3. Opakowanie.

Stwierdzono, iż niedostateczne opakowanie artykułów żywnościowych, osadzających wilgoć, jak: mięso, masło, drób, powoduje często przemoczenie opakowania i zatarcie adresu, wskutek czego paczka, z którą nie nadszedł równocześnie adres pomocniczy, staje się niedoręczalna i jako taka musi być sprzedawana z licytacji w myśl rozporządzenia Ministra P. i T. z dnia 30.III. 1934 r. (Dz. U. M. P. i T. № 8). W ten sposób nadawcy paczek żywnościowych narażają się na straty, których pokrycia domagają się od P. P. T. T.

Problem należytego opakowania paczek żywnościowych nabiera szczególnego znaczenia w okresach przedświątecznych i w miesiącach letnich.

Koniecznym jest zwracać szczególną uwagę na należyte opakowanie i adresowanie przyjmowanych paczek żywnościowych.

Korzystających z usług poczty klientów należy informować, że trwałe opakowanie i dokładne adresowanie paczek żywnościowych leży w ich interesie, gdyż zapewnia prawidłowe i szybkie doręczanie tych przesyłek adresatom.

O sposobie opakowania paczek żywnościowych należy pouczać klientów Poczty za pomocą ogłoszeń wywieszonych w poczekalni urzędu oraz ustnie przy załatwianiu klientów.

Przy redagowaniu tych ogłoszeń należy kierować się wskazówkami zawartymi w § 7 przepisów wykonawczych do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14.VII. 1932 r. o paczkach żywnościowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 15 z 1932 r., poz. 104).

Przy kwalifikowaniu przydatności i wytrzymałości opakowania i adresu należy wystrzegać się przesady i nie stwarzać pozorów, że Poczta utrudnia korzystanie z jej usług.

Zaznacza się, że przy braku pieczęci lakowych, plomb lub winiet nie należy uważać opakowania za nieodpowiednie.

Jeżeli nadawca nalega na przyjęcie paczki w opakowaniu, które zdaniem urzędu jest niewystarczające, należy paczkę przyjąć pod warunkiem, że nadawca zgodzi się wysłać ją na własną odpowiedzialność (§ 115 II. P. 3).

Należy również przestrzegać, by nadawcy paczek żywnościowych zarówno na paczce jak i ewent. na odnoszącym się do niej adresie pomocniczym podawali dokładnie i szczegółowo zawartość paczki stosownie do § 122 ordynacji pocztowej. Ogólne oznaczenie zawartości „żywność" utrudnia postępowanie z paczką w razie jej niedoręczalności, gdyż każdą taką paczkę urząd oddawczy zmuszony jest otwierać w celu powzięcia decyzji co do dalszego z nią postępowania.

Stwierdzono niejednokrotnie, że adresy pomocnicze do paczek żywnościowych nadchodzą do urzędów oddawczych z dużym opóźnieniem, gdyż zatrzymywane są w urzędach nadawczych do następnej ekspedycji a nawet do następnego dnia w celu dokonania kontroli opłat. Brak tych adresów pociąga za sobą konieczność wystawiania adresów zastępczych i powoduje dalszy szereg trudności w wypadkach, gdy opakowanie paczek jest zniszczone i brak jest właściwych cech nadawczych paczki.

Trzeba tym ujemnym skutkom zapobiec już przy przyjęciu paczki w urzędzie nadawczym i w czasie przewozu w tym też celu jest koniecznym, aby urzędy przekartowawcze i ambulanse pocztowe postępowały ściśle według postanowień zawartych w § 15, p. 1, 2 Przepisów o odprawie i przewozie poczty P—3. I.

Urzędy (agencje) winny umożliwiać i udogadniać adresatom odbiór przesyłek żywnościowych w niedzielę i święta oraz poza godzinami urzędowymi — oczywiście w miarę możności służbowych i osobowych.

Szczególną uwagę zwraca się urzędom (agencjom) na paczki, co do których stwierdzono, że zawartość uległa zepsuciu względnie co do których istnieje obawa, że przed wydaniem adresatowi względnie zwrotnym wydaniem nadawcy — zawartość ich może ulec zepsuciu. W odniesieniu do tych paczek postępować należy ściśle w myśl postanowień § 98 ust. A. B. przepisów służbowych II. P. 4 i nie sprzedawać w drodze licytacji tych artykułów, które nie są zepsute i mogą być bez straty wydane adresatowi względnie zwrócone nadawcy. Przestrzega się, że zbyt pochopna sprzedaż takich artykułów — może odnośnych pracowników narazić na obowiązek pokrycia poniesionej przez klienta straty.

III. Paczki w obrocie z zagranicą.

1. Zarządzenia nadawców.

a) W myśl art 22 ust. 1 Porozumienia o paczkach (II P. 20, str. 286) nadawcy winni podawać na odwrotnej stronie adresu pomocniczego i na opakowaniu paczki wysyłanej do zagranicy jak postąpić z paczką w razie niedoręczalności.

Zdarzają się jednak wypadki, że nadawcy nie stosują się do tych postanowień i umieszczają swoje zarządzenia albo tylko na adresie pomocniczym albo tylko na opakowaniu. Postępowanie takie prowadzić może do nieporozumień i pomyłek oraz zbędnych reklamacyj, powodując niepotrzebną korespondencję między zarządami pocztowymi.

Dyrekcja poleca, by urzędy przyjmując paczki adresowane do zagranicy pilnie i ściśle badały, czy zarządzenie nadawcy umieszczone jest na adresie pomocniczym i na paczce.

Pracowników, którzy nie d o p i l n u j ą powyższego zarządzenia — Dyrekcja będzie pociągała do odpowiedzialności służbowej i ewentualnie materialnej, o ile wskutek zaniechania przez nich tego obowiązku Zarząd pocztowy byłby zobowiązany do odpowiedzialności materialnej.

b) Poleca się również zważać dokładnie, czy i jakie zarządzenie umieścił zagraniczny nadawca paczki na adresie pomocniczym i na opakowaniu paczki i polecenie takie ściśle wykonywać — przy czym pamiętać należy o stosowaniu się do postanowień artykułów 108, 135 — 138 Regulaminu paczkowego.

Zwraca się przy tym uwagę, że przy zwrocie paczki do zagranicy powód niedoręczalności winien być umieszczony tak na adresie pomocniczym jak i na opakowaniu paczki w języku francuskim.

2. Termin podjęcia.

a) Wobec stosowania przez urzędy pocztowe niejednolitych terminów przy podejmowaniu przez odbiorców paczek w obrocie zagranicznym, Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 23.VIII. 1935 r. № PZ. 420

wyjaśniło, iż po myśli postanowień art. 22 ust. 5 porozumienia o paczkach pocztowych (Kair), paczki, o których nadejściu zawiadomiono adresatów, winny być przechowywane do ich dyspozycji przez 15 dni lub najdłużej przez miesiąc, licząc od dnia następnego po wysłaniu zawiadomienia.

Zgodnie z powyższym Polski Zarząd pocztowy przyjął dla podjęcia paczek termin 15 dni i zawiadomił o tym wszystkie kraje należące do porozumienia o paczkach pocztowych.

Jeśli po upływie tego terminu, paczka nie mogła być doręczona adresatowi lub nie została przez niego podjęta, należy uważać ją za niedoręczalną.

Termin 15 dni ma zastosowanie tak w odniesieniu do paczek, gdy adresat mieszka w obrębie miejscowego okręgu doręczeń, jak i w zamiejscowym okręgu doręczeń.

Paczkę można przechowywać ponad określony termin tylko na żądanie adresata, nie dłużej jednak jak miesiąc, pod warunkiem, że adresat uiści składowe za czas ubiegły.

Termin podjęcia dla paczek poste-restante wynosi 7 dni.

Nadmienia się przy tym, że termin 15 dni nie odnosi się do paczek, zatrzymywanych w urzędach pocztowo - celnych przez organa celne dla załatwienia formalności celnych związanych z przewozem towarów podlegających ograniczeniom przewozowym.

W tych wypadkach obowiązuje nadal termin przechowywania paczek przez 28 dni.

b) W uzupełnieniu zarządzenia zawartego pod a) wyjaśnia się, iż podane tam terminy podjęcia paczek należy stosować do krajów, które należą do porozumienia o paczkach. Terminy powyższe mają również zastosowanie do krajów, które nie podpisały porozumienia o paczkach, a z Polską nie zawarły specjalnych umów.

Natomiast w obrocie z krajami, które zawarły z Polską umowy paczkowe, jak Stany Zjednoczone Ameryki, Kanada, Wielka Brytania obowiązują terminy podjęcia paczek podane w poszczególnych umowach.

3. Paczki z darami.

Niektóre urzędy i agencje pocztowo-telekomunikacyjne tut. okręgu otrzymując do doręczenia z urzędów pocztowo-celnych paczki z zagranicy zawierające dary, nie przestrzegają postanowień zawartych w zarządzeniu ogłoszonym w Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1932 r., poz. 163.

W szczególności nie są przestrzegane postanowienia zawarte w ustępie 5-tym zarządzenia, według których — urząd oddawczy obowiązany jest zwrócić urzędowi pocztowocelnemu załączoną do paczki z darami deklarację (wzór № 1-B) po podpisaniu jej przez odbiorcę paczki.

Znaczna ilość urzędów nie odsyła tych deklaracji powodując zażalenia urzędów celnych.

Przypominając urzędom (agencjom) odnośne zarządzenie wzywa się do ścisłego przestrzegania zawartych w nim postanowień.

4. Paczki z podaną wartością.

W myśl § 10 Instrukcji pocztowo - dewizowej (Dz. U. M. P. i T. № 12 z 1938 r., poz. 28), urzędy i agencje p. t. winny umieszczać na paczkach z podaną wartością do zagranicy nalepkę „Kontrola dewizowa przeprowadzona".

Z uwagi na zdarzające się wypadki odpadania nalepek w czasie przewozu, co pociąga za sobą zwrot paczki do miejsca nadania — zarządza się, by placówki pocztowe umieszczały nalepki nie tylko na paczkach, lecz także na odnośnych adresach pomocniczych.

185

Pełnomocnictwa.

1. poselstw i konsulatów państw obcych.

W myśl zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów № PW. 501/8/32 z d. 28.II. 1933 r. zawiadamia się, że do pełnomocnictw, wystawianych przez dyplomatyczne przedstawicielstwa i konsulaty państw obcych w Polsce, należy aż do ewentualnego odmiennego zarządzenia stosować pod względem uwierzytelniania podpisów i opłat taryfowych postanowienia, przewidziane w obowiązujących przepisach pocztowych dla pełnomocnictw, wystawianych przez władze i urzędy państwowe.

2. urzędów samorządu terytorialnego.

Placówki pocztowe żądają niejednokrotnie od władz i urzędów samorządu terytorialnego uiszczenia taryfowej opłaty pocztowej za składane przez nie pełnomocnictwa pocztowe. Wprawdzie § 235, ust. 2 ordynacji pocztowej wymienia tylko pełnomocnictwa władz i urzędów państwowych, cywilnych i wojskowych,

jako wolne od opłaty pocztowej, to jednak Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśniło że wolne są od omawianej opłaty również pełnomocnictwa władz i urzędów samorządu terytorialnego.

3. uwierzytelnianie wystawionych w Niemczech.

a) W myśl postanowień ust. 1 wyjaśnień do § 228 ordynacji pocztowej w sprawie uwierzytelniania zagranicznych pełnomocnictw pocztowych są miarodajne w pierwszym rzędzie przepisy legalizacyjne, ustalone konwencjami między Polską a obcymi państwami.

Odnośnie Rzeszy Niemieckiej obowiązują w tym kierunku przepisy konwencji zawartej z Niemcami w dniu 5.III. 1924 r. (Dz. Ust. R. P. № 36 z 1926 r., poz. 217). Wedle artykułu 18 wspomnianej konwencji dokumenty, sporządzone lub uwierzytelnione przez polski sąd okręgowy lub przez niemiecki sąd wyższego rzędu, albo przez jedną z najwyższych lub wyższych polskich lub niemieckich władz administracyjnych lub przez najwyższy sąd administracyjny, a zaopatrzone w pieczęć władzy, nie potrzebują dla użycia ich na obszarze drugiego państwa uwierzytelnienia (legalizacji).

O ile dokumenty zostały sporządzone, wystawione lub uwierzytelnione przez polskie lub niemieckie sądy nie wymienione w ustępie 1, przez komornika sądowego, lub przez wydział hipoteczny, lub władzę upoważnioną do przyjmowania depozytów (urząd depozytowy), albo przez polskiego lub niemieckiego notariusza, natenczas dla użycia ich na obszarze drugiego państwa wystarcza uwierzytelnienie (legalizacja) przez właściwego prezesa sądu okręgowego (prezesa sądu krajowego) i zaopatrzenie ich w pieczęć urzędową. To samo obowiązuje przy dokumentach sporządzonych, wystawionych lub uwierzytnlnionych przez sekretarza sądowego polskiego lub niemieckiego sądu. Jeżeli sekretarz sądowy należy do sądu wyższego rzędu, uwierzytelnienia dokona prezes tego sądu.

Przy przyjmowaniu pełnomocnictw pocztowych niemieckich należy stosować się do powyżej przytoczonych przepisów, w razie zaś jakichkolwiek wątpliwości przedstawić odnośne pełnomocnictwo wraz z sprawozdaniem do rozstrzygnięcia Dyrekcji Okręgu.

b) Odnośnie Czechosłowacji obowiązują w tym kierunku przepisy umowy zawartej z Republiką Czeskosłowacką w dniu 6.III. 1925 r. (Dz. U. R. P. № 14 z 1926 r., poz. 80 art. 25—27), które postanawiają:

„Dokumenty sporządzone lub wystawione przez sądy jednej Strony, zaopatrzone pieczęcią urzędową nie potrzebują do użycia ich na obszarze drugiej strony uwierzytelnienia (legalizacji)“ oraz „Dokumenty sporządzone lub wystawione przez notariusza, komornika, lub innego urzędnika, który w sądzie do tego jest upoważniony, wyjąwszy protesty wekslowe, winny być uwierzytelnione, jeżeli mają być użyte na obszarze drugiej Strony. Uwierzytelnienia dokonuje prezes sądu okręgowego, w którego okręgu notariusz, komornik lub urzędnik ma swą siedzibę urzędową“.

Przepisy powyższe należy odpowiednio stosować do dokumentów prywatnych, na których podpis jest uwierzytelniony przez sąd, notariusza lub sekretarza sądowego (urzędnika kancelaryjnego).

Uwierzytelnienie służy jednak tylko jako dowód, że podpis pochodzi do wystawcy.

Przy przyjmowaniu pełnomocnictw pocztowych wystawionych w Czechosłowacji należy stosować powyższe przepisy, zatem nie wymagać już zaopatrywania tych pełnomocnictw klauzulą legalizacyjną miejscowego poselstwa polskiego, konsulatu lub agencyj konsularnej, a w wypadkach wątpliwych zwracać się pisemnie do Dyrekcji, przy dołączeniu odnośnego pełnomocnictwa.

186.

Pocztowe Przysposobienie Wojskowe — opłaty ulgowe.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 22 marca 1939 r. № PW. 601/2/39 zawiadamia się, że organa Pocztowego Przysposobienia Wojskowego otrzymały na podstawie postanowienia § 33 ordynacji pocztowej zezwolenie na nadawanie, począwszy od dnia 1 kwietnia 1939 r., przesyłek za opłatą kredytowaną.

Przesyłki organów P. P. W. za opłatą kredytowaną będą nosiły napis lub nadruk: „Opłata kredytowana, zarz. Min. P. i T. № PW. 601/2/39“.

Za opłatą kredytowaną mogą być nadawane:

1) **przesyłki listowe** P. P. W.,

2) **paczki zwykłe** P. P. W. Waga tych paczek nie może przekraczać 30 kg, waga zaś paczek z amunicją 5 kg,

3) **paczki żywnościowe** wysyłane w stosunku wzajemnym między oddziałami P.P.W. oraz przez osoby prywatne pod adresem Oddziałów P. P. W. waga tych paczek nie może przekreczać 20 kg. Nie mogą być wysyłane za opłatą kredytowaną próżne opakowania przesłanego towaru jak np. skrzynie, kosze itp.

4) należności pieniężne za zamówiony towar za pomocą przekazów pocztowych.

Opłaty dodatkowe za przesyłki nadane jako polecone, ochronne czy pilne itp. Oddziały P. P. W. winny uiszczać znaczkami czy gotówką przy nadaniu. Wszystkie przesyłki P. P. W. podlegające opłacie kredytowanej powinny być nadawane za pomocą pocztowych książek nadawczych; postanowienie to nie obowiązuje nadawców prywatnych.

Odbiór paczek winny Oddziały P. P. W. uskuteczniać bezpośrednio w urzędach pocztowych.

Rozliczenie z tytułu kredytowania opłat będzie się odbywało w miesiącu marcu każdego roku centralnie między Ministerstwem Poczt i Telegrafów a Zarządem Głównym P. P. W. na podstawie wykazów nadanych w ciągu roku przesyłek zestawionych przez Zarząd Główny P. P. W.

187.

Przesyłki listowe.

I. Nadawanie.

1. Nadawanie poza godzinami urzędowymi.

a) Władze i urzędy państwowe i samorządowe, nadające przesyłki listowe opłacane znaczkami urzędowymi, obowiązane są uiszczać przy nadaniu przesyłki poleconej poza godzinami urzędowymi dodatkową opłatę, przewidzianą w taryfie za przyjęcie przesyłki rejestrowanej poza godzinami urzędowymi.

b) Urzędy telefoniczno-telegraficzne, przyjmujące na podstawie zarządzenia zawartego w Dz. Urz. M. P. i T. № 16 z 1935 r., poz. 49, polecone przesyłki listowe w czasie, gdy urzędy pocztowe są nieczynne, są obowiązane pobierać dodatkową opłatę taryfową za nadanie poza godzinami urzędowymi.

Jakkolwiek bowiem urzędy te przyjmują przesyłki polecone w czasie swych godzin urzędowych, to jednak przyjmowanie tych przesyłek jest czynnością dodatkową, wychodzącą poza ich normalny zakres działania i wykonywaną w zastępstwie urzędu pocztowego poza jego godzinami urzędowymi.

2. Przesyłki miejscowe.

a) Zdarzają się wypadki, że urzędy pocztowe kwestionują i obciążają dopłatą nadane u nich, przeznaczone do miejscowych adresatów i opłacone jako miejscowe (według poz. 1, lit. c i poz. 2 lit. c taryfy pocztowej) przesyłki listowe uzasadniając to tym, iż nadawca danej przesyłki mieszka stale—jak wykazuje podany na niej jego adres—w innej miejscowości. Postępowanie to, jako sprzeczne z obowiązującymi w tym względzie przepisami jest niewłaściwe, gdyż w myśl objaśnień do poz. 1, lit c i poz. 2, lit. c taryfy pocztowej jedynym warunkiem uzyskania przez list lub kartkę charakteru przesyłki miejscowej jest, by były one nadane i przeznaczone do doręczenia w granicach administracyjnych jednej i tej samej miejscowości. Wynika z tego, że przesyłki miejscowe mogą nadawać bez przeszkód także osoby chwilowo tylko przebywające w danej miejscowości, a nawet przejezdne (np. w przechodzie lub w przejeździe przez miejscowość pociągiem, autem itp.).

Przesyłka taka traci charakter miejscowej i staje się nienależycie opłaconą przesyłką zamiejscową dopiero wówczas, gdy okaże się ona w miejscu niedoręczalną i trzeba ją albo dosłać za adresatem do innej miejscowości (poza granice administracyjne miejscowości jej nadania i przeznaczenia), albo też zwrócić nadawcy zamieszkałemu w innej miejscowości. W takich wypadkach należy dosyłaną za adresatem lub zwracaną nadawcy przesyłkę obciążyć dopłatą w pojedynczej wysokości różnicy między uiszczoną za nią opłatą miejscową a odpowiadającą taryfie opłatę zamiejscową i dopłatę tę ściągnąć od adresata względnie od nadawcy.

Słuszność takiego postępowania wynika z analogicznie zastosowanych postanowień art. 145, pkt. 1, 3 i 4 oraz art. 147, pkt. 3 regulaminu wykonawczego Światowej Konwencji Pocztowej (Kair 1934 r. II. P. 20).

b) Postanowienia §§ 181 — 184 ordynacji pocztowej (II. P. 3) nie zawierają żadnych ograniczeń co do nadawania przesyłek pośpiesznych w miejscowym okręgu doręczeń urzędu przyjmującego przesyłkę, a tym samym należy uznać, że przesyłki pośpieszne mogą być nadawane do miejscowego okręgu doręczeń urzędu przyjmującego przesyłkę.

Opłata za pośpieszne doręczenie takich przesyłek winna być uiszczona według każdo-

cześnie obowiązującej taryfy za pośpieszne doręczenie.

3. Nadawanie pism urzędowych za pomocą pocztowej książki nadawczej.

W sprawie wpisywania przez władze i urzędy do pocztowej książki nadawczej numerów spraw (pism), zawartych w poszczególnych przesyłkach poleconych w rubrykach 2 do 7, które w myśl przepisu zawartego w § 40, pkt. 3 i 9, II. P. 4 winny być wypełniane według nadruku, oznajmia się, iż wpisów tych nie powinny urzędy usterkować. Wpisy te dla władz i urzędów wysyłających swoją korespondencję mają istotne znaczenie, a dla służby pocztowej są obojętne, albowiem nadawcze urzędy pocztowe nie są obowiązane sprawdzać zgodności numerów spraw wpisanych do książki nadawczej z numerami podanymi na kopertach listów.

Ponadto rubryki 2 do 6 przy wpisywaniu urzędowych listów poleconych z reguły pozostają wolne, mogą być zatem użyte do wpisywania numerów spraw.

Jeżeliby zachodziła potrzeba omówienia skreśleń wpisów, co w myśl § 40, pkt. 9, II. P. 4 powinno być dokonane w rubryce 7, to w danym razie adnotacyj tych należy dokonać na brzegu kartki książki nadawczej lub pod wpisem ostatniego listu.

4. Nadawanie pism w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

Według postanowień § 50 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 16, poz. 109) do wezwań i doręczeń pism tych władz mają zastosowanie odpowiednie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. № 36, poz. 341).

Doręczania przez pocztę pism urzędowych i wezwań wysyłanych w postępowaniu administracyjnym zostało unormowane rozporządzeniem Ministra poczt i Telegrafów z dnia 5 stycznia 1931 roku (Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1931 r., poz. 15 i wyjaśnienia dział XII do § 160 ordynacji pocztowej oraz dział VI do § 218 ordynacji pocztowej II P. 3), które winno mieć również zastosowanie i przy wysyłaniu i doręczaniu przez pocztę pism i wezwań władz i urzędów skarbowych w postępowaniu egzekucyjnym.

Na skutek interwencji Ministerstwa Skarbu oraz celem oszczędności pracy i kosztów wysyłających władz i urzędów skarbowych, Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyraziło zgodę, by przy wysyłaniu i doręczaniu pism i wezwań władz skarbowych w postępowaniu egzekucyjnym, pisma te mogły być nadawane bez kopert, w formie pisma złożonego, zamkniętego specjalną winietką, opatrzoną odciskiem pieczęci wysyłającej władzy skarbowej i z dołączonym do tego pisma w sposób trwały „dowodem odbioru“, używanym przez władze skarbowe. Na stronie adresowej pism winien być umieszczony napis: „Postępowanie administracyjne — za zwrotnym potwierdzeniem odbioru“.

Adnotacje przewidziane w §§ 7 i 9 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 stycznia 1931 r. o doręczaniu przez pocztę pism urzędowych i wezwań w postępowaniu administracyjnym, osoba przyjmująca pismo do oddania właściwemu adresatowi, względnie organ doręczający umieszczają u dołu przedniej strony „dowodu odbioru“, zaś adnotację przewidzianą w § 10, ust. 3 tegoż rozporządzenia, pocztowy urząd oddawczy umieszcza na odwrotnej stronie „dowodu odbioru“, dołączonego do pisma przez wysyłającą władzę skarbową.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 17 lutego 1934 r. № PW. 104/55/33 oznajmia się, że uprawnienia do wysyłania i opłaty przesyłek listowych w sposób ustalony w części I. rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. M. P. i T. № 18, poz. 74), a w szczególności również i uprawnienie do wysyłania zwykłych listów i kartek za zwrotnym poświadczeniem odbioru w myśl § 1, pkt. 1 c powołanego rozporządzenia, przysługuje wszystkim władzom i urzędom państwowym, samorządu terytorialnego i gospodarczego w poruczonym zakresie działania, sądom i prokuratorom w sprawach administracji sądowej, oraz przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe“, wymienionym w § 2 ust. 1, pkt. a — tegoż rozporządzenia, **a więc również władzom i urzędom skarbowym w postępowaniu egzekucyjnym.**

Zauważa się, że wobec odmiennych postanowień §-fu 3 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 stycznia 1931 r. o doręczaniu przez pocztę pism i wezwań urzędo-

wych w postępowaniu administracyjnym (Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1931 r., poz. 15) i punktu 2, działu XII pzzepisów wykonawczych do § 160 ordynacji pocztowej (II P. 3), które w myśl § 50 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. M. P. i T № 16, poz. 109), mają zastosowanie również i do pism i wezwań władz i urzędów skarbowych w postępowaniu egzekucyjnym, a w myśl których to przepisów pisma i wezwania w postępowaniu adminiistacyjnym — a więc i w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych — miały być wysyłane tylko jako przesyłki polecone, mają obecnie moc obowiązującą postanowienia powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74, jako rozporządzenia późniejszego.

5. Listy za dowodem doręczenia — dozwolone w całym Państwie.

Nadawanie listów zwykłych za dowodem doręczenia (przepisy wykonawcze rozdział VIII do paragrafu 160 — II P. 3) rozszerza się na cały obszar Państwa.

6. Pisma władz skarbowych w postępowaniu karno-skarbowym.

Zawiadamia się, że w dziale X. przepisów wykonawczych do § 160 ordynacji pocztowej (II P. 3) są tylko przykładowo wymienione niektóre władze skarbowe I i II instancji uprawnione do wysyłania pism urzędowych w postępowaniu karno-skarbowym i że urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, jako władza skarbowa I instancji, są niewątpliwie również uprawnione do wysyłania takich pism.

7. Pisma Towarzystw Kredytowych, Banków Hipotecznych i Państwowego Banku Rolnego.

W myśl art. 1 i 4 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o uprawnieniach niektórych towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych przy przeprowadzaniu egzekucji z nieruchomości (Dz. U. R. P. № 94, poz. 812) oraz w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21.X. 1932 r. o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny, są uprawnione do prowadzenia egzekucji z nieruchomości towarzystwa kredytowe ziemskie i miejskie, banki hipoteczne w okręgach Sądów Apelacyjnych w Toruniu, Poznaniu, Katowicach, Lwowie i Krakowie oraz Państwowy Bank Rolny i jego oddziały i przy wysyłaniu oraz doręczaniu przez pocztę korespondencji, wysyłanej przez te instytucje, należy stosować analogiczne przepisy o nadawaniu i doręczaniu pism sądowych.

Zaznacza się, że przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia 30 września 1933 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę (Dz. U. R. P. № 76, poz. 548) ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów № 23 z 1933 r., poz. 112, będą przy nadawaniu i doręczaniu pism instytucji kredytu długoterminowego miały zastosowanie z pewnymi zmianami, wynikającymi z charakteru i nazwy tych instytucyj, a w szczególności:

1) Pisma instytucji kredytu długoterminowego, wysyłane bądź jako zwykłe przesyłki listowe za zwrotnym poświadczeniem odbioru, bądź też jako polecone przesyłki listowe za zwrotnym poświadczeniem odbioru, podlegają przy nadaniu taryfowym opłatom pocztowym.

Opłata ta składa się:

A. Przy listach zwykłych z normalnej taryfowej opłaty,

a) za list zwykły — zależnie od jego wagi i miejsca przeznaczenia (listy miejscowe lub zamiejscowe),

b) za zwrotne poświadczenie odbioru.

B. Przy listach poleconych za zwrotnym poświadczeniem odbioru z opłaty jak w poz. a), nadto z opłaty za polecenie.

2) Na zewnętrznej stronie przesyłki należy, oprócz dokładnego adresu, podać nazwę wysyłającej instytucji i sygnaturę sprawy, a nadto umieścić u dołu napis „Polecone za zwrotnym poświadczeniem odbioru“, jeżeli pismo wysyłane jest jako list polecony lub też tylko: „Za zwrotnym poświadczeniem odbioru“, jeżeli pismo wysyłane jest jako list zwykły.

Jeżeli przesyłka zawiera wezwanie na termin, należy na jej zewnętrznej stronie umieścić wyrazy: „Termin dnia . . . . “.

3) Wyrazy „sąd“ w różnych przypadkach oraz „sądowe“ użyte w powołanym wyżej rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości o doręczaniu pism sądowych, należy zastąpić — zależnie od przypadku — wyrazem: „instytu-

cji kredytu długoterminowego" lub nazwą wysyłającej instytucji.

8. Listy w formie kartek papieru — dozwolone.

W związku z akcją oszczędnościową niektóre instytucje państwowe wysyłają pisma mniej ważne bez kopert, a tylko składają je i spajają w sposób uzewnętrzniający ich adres.

Przesyłanie listów w formie kartek papieru niezłożonych lub złożonych jest dozwolone w myśl postanowień § 69 ordynacji pocztowe (II. P. 3), przepisów wykonawczych do tego paragrafu oraz § 12, p. 9 przepisów ruchu do § 69 ordynacji pocztowej (II. P. 5).

9. Reklamy na przesyłkach.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem № PW. 940/239/32 z dnia 14.II.1933 r. wyjaśniło, iż pod pojęciem notatek, umieszczanych przez nadawcę na przesyłkach listowych i na paczkach, a dozwolonych w myśl § 63 ordynacji pocztowej (II. P. 3) oraz § 5, poz. 13 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II. P. 5), należy rozumieć i reklamy drukowane, o ile nie uwłaczają czci, nie są nieprzyzwoite, nieobyczajne, ubliżające czci osobistej, uczuciom narodowym, religijnym lub nie są ze względu na niebezpieczeństwo publiczne niedozwolone (§ 6 p. 1c przepisów ruchu do ordynacji pocztowej II. P. 5).

Notatki lub reklamy mogą być umieszczane zwłaszcza na nieadresowej stronie koperty, a na kartkach pocztowych — na lewej stronie kartki, przeznaczonej na korespondencję, nie tylko w obrocie wewnętrznym lecz i w obrocie zagranicznym, ponieważ przepisy konwencyjne nie zawierają zakazu umieszczania reklam na nieadresowej stronie kopert listów, a § 2 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21.III. 1931 r. w sprawie ordynacji pocztowej (Dz. Urz. Min. P. i T. № 10 z 1931 r., poz. 64) zawiera postanowienia, że przepisy ordynacji pocztowej obowiązują także w obrocie zagranicznym, o ile na podstawie konwencji i umów z poszczególnymi krajami nie wydano odmiennych postanowień.

10. Poświadczenia nadania przesyłek — opłata.

Wyjaśnia się, że stanowisko niektórych urzędów p. t. pobierających opłatę w sumie 1 zł (za poświadczenie nadania przesyłki bez określenia ścisłej daty nadania, poz. 87 taryfy p. t. pkt. 2) za każdy okres jednomiesięczny przeszukanych dokumentów pocztowych **kilku urzędów p. t. jednej i tej samej miejscowości** jest błędne; opłatę bowiem 1 zł należy pobierać za okres miesięczny przeszukanych dokumentów każdego urzędu p. t. W przypadku przeszukania więc dokumentów z 5-ciu urzędów położonych na terenie m. Warszawy, za okres miesięczny za jedno poświadczenie należy pobierać opłatę 5 zł, zamiast 1 zł.

W przypadku żądania przez reklamującego poświadczenia nadania kilku przesyłek, bez określenia ścisłej daty ich nadania, urząd p. t. powinien pobierać opłatę 1 zł **oddzielnie od każdej przesyłki** za okres jednomiesięczny przeszukanych dokumentów pocztowych; to samo dotyczy przypadków sporządzania wyciągów zbiorowych **z oddawczych** dokumentów pocztowych.

11. Kartki pocztowe z zagiętymi brzegami.

Wyjaśnia się, że w postanowieniach zawartych w art. 113, p. 4, część druga, rozdział II, regulaminu wykonawczego Światowej Konwencji Pocztowej, zawartej w Kairze w 1934 r. (II. P. 20), w § 71, ustępie 2 i 3 ordynacji pocztowej (II. P. 3), oraz w § 13, pkt. 5 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II. P. 5) o dopuszczeniu kartek pocztowych z zagiętymi brzegami, przeznaczonymi na adres, określenie **„pod warunkiem, że zagięte brzegi kartki pocztowej, przeznaczone na adres, w zupełności do kartki przylegają"**, należy rozumieć, że brzegi te muszą być nalepione całą swoją powierzchnią na kartce.

Również przeznaczone na adres paski papieru, które w myśl powołanych przepisów mogą zajmować także całą stronę adresową, **muszą być nalepione całą swoją powierzchnią na kartce.**

Kartki pocztowe, których zagięte brzegi nie są nalepione całą swoją powierzchnią do kartek, należy uważać za nieodpowiadające powyższym wymogom i obciążać dopłatą według taryfy dla listów zamkniętych.

II. Doręczanie (wydawanie).

1. Doręczanie pism Towarzystw Kredytowych, Banków Hipotecznych i Państwowego Banku Rolnego.

Postanowienia ogłoszone w rozdziale I. Nadawanie, pkt. 7, odnoszą się również do doręczania pism wyżej podanych instytucji.

2. Doręczanie pism w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

Postanowienia, ogłoszone w rozdziale I. Nadawanie, pkt. 4 odnoszą się również do doręczania pism w postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

3. Doręczanie adresatom zakaźnie chorym.

Odnośnie sprawy postępowania przy doręczaniu przesyłek pocztowych, które muszą być doręczane do rąk własnych osobom zakaźnie chorym i pozostającym w leczeniu domowym, poleca się, by listonosze przy oddawaniu przesyłek adresatom, chorym na choroby zakaźne, ściśle przestrzegali **ogólnych zasad czystości,** a więc nie zbliżali się zbytnio do chorego, a po odebraniu pokwitowania umyli ręce w wodzie z mydłem ewent. przedezynfekowali je spirytusem denaturowanym.

Żadnej dezynfekcji korespondencji, ani też dezynfekcji ubrania listonoszów wykonywać nie potrzeba, albowiem i za granicą nie jest ona stosowana, jako uciążliwa i zbędna.

4. Doręczanie władzom i urzędom państwowym za taryfową opłatą.

Listy wartościowe, paczki i przekazy mogą być doręczane władzom i urzędom państwowym do ich lokali urzędowych na zasadach określonych § 209 ordynacji pocztowej tylko w tych wypadkach, jeżeli odnośna władza lub urząd państwowy zażąda doręczania tych przesyłek i zobowiąże się do uiszczania taryfowej należności za doręczenie bezpośrednio przy doręczaniu przesyłki.

5. Doręczanie syndykom mas upadłościowych.

Stosownie do postanowień § 220, pkt. 1-a ordynacji pocztowej (II. P. 3) uprawnionym do odbioru przesyłek pocztowych za masę upadłościową jest na mocy ustawy zarządca masy upadłości (syndyk) i **to na mocy uchwały sądowej**, podanej do wiadomości oddawczego urzędu pocztowego.

Natomiast zgodnie z brzmieniem art. 96, § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.X. 1934 r. o prawie upadłościowym (Dz. U. R. P. № 93 z 1934 r., poz. 834) zawiadamia syndyk urzędy pocztowe i telekom. o ogłoszeniu upadłości, te zaś na tej podstawie doręczają syndykowi przesyłki pocztowe nadchodzące pod adresem upadłego.

Wobec nasuwających się wątpliwości, czy wspomniane zawiadomienie syndyka jest dla placówek pocztowych obowiązującym, Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 24 marca 1936 r. № PW. 820/52 wyjaśniło, że § 220 ordynacji pocztowej nie przesądza sposobu podawania do wiadomości oddawczego urzędu pocztowego uchwały sądu, ogłaszającej upadłość. **Za wystarczający więc warunek doręczania przesyłek syndykowi należy uważać uskutecznione przez niego pisemne zawiadomienie urzędu pocztowego o ogłoszeniu upadłości.**

Uprawnienie jednak do ustawowego zastępowania adresata, przeciw któremu ogłoszono upadłość, powinno być udowodnione okazaniem odpowiedniego dokumentu, np. wypisu z właściwych postanowień sądu.

6. Doręczanie ulotek bezadresowych.

Listonosze, doręczając ulotki bezadresowe, czynią to w ten sposób, że zamiast rozdać indywidualnie, wrzucają je do skrzynek w ilości po kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt egzemplarzy.

Ponieważ takie postępowanie doręczycieli jest niedopuszczalne, gdyż spacza w ogóle ideę druków bezadresowych, dlatego należy wydać doręczycielom zarządzenie, opatrzone rygorem pociągania winnych do odpowiedzialności służbowej.

Zaznacza się, iż firmy które opłacają „Reklamie Pocztowej" pewne kwoty za rozdawanie ulotek interesują się, czy ulotki dochodzą rzeczywiście do rąk publiczności, a w razie stwierdzenia niewłaściwego doręczania nie uiszczają należnych kwot „Reklamie Pocztowej", tak, że sprawy te znajdują następnie swój epilog w sądzie.

7. Doręczanie powtórne przesyłek rejestrowanych.

Zasadnicze przepisy o postępowaniu przy powtórnym doręczaniu przesyłek rejestrowanych zawarte są w §§ 251 i 252 ordynacji pocztowej. W razie wątpliwości, nasuwających się przy interpretacji postanowień, dotyczących tego samego przedmiotu, a zawartych w innych tomach urzędowego zbioru przepisów służbowych, należy przede wszystkim stosować przepisy ordynacji pocztowej.

Stosownie do powyższego należy w wypadkach, gdy próba pierwszego doręczenia paczki, albo próba ponownego doręczenia innej przesyłki rejestrowanej okaże się bezskuteczną, zawiadomić adresata karteczką druk № 34 o nadejściu przesyłki. W tych wypad-

kach odbiorca winien podjąć w urzędzie pocztowym tak dokument oddawczy jak też i przesyłkę (kwotę przekazową).

Nadmienia się, że na razie nie zarządza się sprostowania postanowień, zawartych w § 70 pkt. 3 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej — część ogólna — II. P. 4. i w § 32 ust. 2 przepisów służbowych dla doręczycieli (I. A. 8), mimo to jednak należy aż do czasu ewentualnego odmiennego zarządzenia stosować się do podanego wyżej wyjaśnienia.

8. Biura meldunkowe — korzystanie z informacji

Urzędy pocztowe, celem ustalenia adresu odbiorcy przesyłki z adresem niedokładnym, niezupełnym lub niewyraźnym, winny zwracać się w razie potrzeby o pomoc do władz miejscowych (biur meldunkowych, urzędów gminnych, posterunków policji itp.) tylko wtedy, gdy władze te udzielają Poczcie informacyj adresowych bezpłatnie. W przypadku żądania od Poczty opłaty za informacje nie należy z tych informacyj korzystać, lecz starać się ustalić adres odbiorcy własnymi środkami.

Tak należy rozumieć przepis zawarty w § 69 ust. ostatni przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II. P. 4).

9. Spisy związków, stowarzyszeń itp. dla listonoszów

Placówki pocztowe zaopatrzą listonoszów w spisy znajdujących się w ich rejonach doręczeń związków, stowarzyszeń, przedsiębiorstw handlowych i innych osób prawnych.

Spisy te należy w miarę możności uzupełniać.

Mają one być prowadzone niezależnie od wyciągów z księgi pełnomocnictw, przewidzianych w § 18 punkt 2, ust. 3 przepisów dla doręczycieli i listonoszów wiejskich (I. A. 8).

10. Przepustki dla listonoszów na teren koszar.

Dowództwa oddziałów wojskowych są upoważnione do wydawania na żądanie urzędów pocztowych przepustek imiennych dla doręczycieli celem umożliwienia im wstępu na teren koszar i obiektów wojskowych w wypadkach doręczania przesyłek, inkasowania należności i protestowania weksli dłużników, zamieszkałych na terenie koszar. W danym przypadku doręczyciele mają prawo wstępu jedynie do mieszkań osób wojskowych.

11. Uprawnienie sołtysów do stwierdzania tożsamości osoby.

W myśl art. 20, ust. 8 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego z 23 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. № 35, poz. 294) sołtys gromadzki jest na obszarze gromady „organem pomocniczym zarządu gminnego, jest on w tym zakresie podległy służbowo wójtowi i wykonuje jego polecenia w sprawach administracji publicznej". Zatem z mocy samej ustawy sołtys gromadzki jest uprawniony do stwierdzania tożsamości osoby i własnoręczności podpisu adresata, tj. do spełniania tych czynności w urzędowym zastępstwie wójta.

Z tych względów, jak również z uwagi na wygodę mieszkańców gmin, należy stwierdzanie tożsamości osoby i własnoręczności podpisu adresata, dokonywane na pocztowych dokumentach oddawczych przez sołtysów gromadzkich w sposób ustalony w § 245 ordynacji pocztowej przy równoczesnym umieszczeniu odcisku pieczęci prostokątnej zarządu gromady, uważać za odpowiadające postanowieniom § 245 ordynacji pocztowej.

Ponadto według § 245 ordynacji pocztowej stwierdzenia tożsamości osoby i autentyczności podpisu adresata na pocztowych dokumentach oddawczych może dokonać również osoba prywatna, godna zaufania, znana osobiście w urzędzie. Osoba ta umieszcza na dokumencie oddawczym przewidzianą w tym paragrafie uwagę i swój podpis, bez potrzeby umieszczania odcisku jakiejkolwiek pieczęci.

Zarządzenie niniejsze nie zwalnia jednak pracowników pocztowych od obowiązku zachowania jak największej ostrożności przy wydawaniu przesyłek rejestrowanych i wypłacie kwot przekazowych.

12. Zastrzeżenie przeciw zastępczemu doręczaniu.

W związku z § 241 ordynacji pocztowej wyjaśnia się, iż w wypadku jeżeli adresat lub jego pełnomocnik zastrzegł się pisemnym oświadczeniem, złożonym w oddawczym urzędzie pocztowym, przeciw zastępczemu doręczaniu przesyłek pocztowych, wymienionych w §§ 236, 237 i 238 ordynacji pocztowej lub przeciw sposobom ich doręczania, podanym w tych paragrafach, przesyłki takie muszą być bezwzględnie doręczane tylko samemu adresatowi lub pełnomocnikowi.

Zastrzeżeń przeciw zastępczemu doręczaniu poszczególnych rodzajów przesyłek, objętych §§ 236, 237 i 238 ordynacji pocztowej lub przeciw jednemu ze sposobów zastępczego doręczania, nie należy przyjmować.

13. Uwierzytelnianie podpisów na oświadczeniach odbioru.

Celem usunięcia ewent. wątpliwości oraz ujednostajnienia postępowania w sprawach żądania uwierzytelnienia podpisów osób, składających w jednostkach eksploatacyjnych oświadczenie odbioru przesyłek pocztowych, przewidziane w § 268 ordynacji pocztowej, wyjaśnia się, że uwierzytelnienie podpisu na oświadczeniu odbioru jest zbyteczne, gdy zastrzegający odbiór legitymuje się dokumentem, odpowiadającym warunkom ordynacji pocztowej.

Za nieznaną bowiem w znaczeniu, jakim używa tego określenia § 268 ordynacji, uważa się taką osobę, której tożsamość budzi pewne wątpliwości. Przyjmuje się zaś, że dokument legitymacyjny, odpowiadający warunkom ordynacji pocztowej, usuwa wszelkie tego rodzaju wątpliwości, wobec czego osoba legitymująca się odpowiednio staje się znaną urzędowi pocztowemu i nie potrzebuje uwierzytelniać swego podpisu, złożonego na oświadczeniu odbioru. Znamiona dokumentu legitymacyjnego powinien urząd pocztowy zanotować na oświadczeniu odbioru.

14. Legitymowanie odbiorców zwykłych przesyłek poste-restante.

W sprawie legitymowania przez pracowników pocztowych odbiorców zwykłej korespondencji, adresowanej poste-restante, w wypadkach budzących wątpliwość co do tożsamości odbiorcy w myśl postanowień zawartych w §§ 242 i 300, pkt. 3 ordynacji pocztowej wyjaśnia się, że przewidziane w § 242 ordynacji pocztowej stwierdzenie tożsamości odbiorcy zwykłej przesyłki listowej nie może być stosowane przy zwykłych przesyłkach listowych „poste-restante", adresowanych w sposób dopuszczony w § 56 ordynacji pocztowej (omówionych także w § 5, pkt. 8, lit. a przepisów ruchu do ordynacji II. P. 5), tj. przez podanie w adresie cyfr, liter lub słów, albowiem z natury sprawy odbiorca takiej przesyłki ani nie może posiadać odpowiedniego dowodu osobistego, ani też wykazać uprawnienia do odbioru takiej przesyłki w inny sposób, dopuszczony przepisami pocztowymi.

W wypadkach takich samo podanie przez odbiorcę cyfr, liter lub słów, użytych w miejsce imienia i nazwiska adresata oczekiwanej przesyłki, jest domniemanym dowodem, że przesyłka taka będzie wydana właściwemu odbiorcy, choćby w rzeczywistości nim nawet nie był. W ten sposób adresowane przesyłki mogą być podjęte przez **każdą osobę,** która zgłosi jako adres daną cyfrę, literę lub słowa. Wydania przesyłki nie należy uzależniać od wypełnienia pewnych warunków wynikających np. z treści słów adresu. Jeżeli więc w adresie przesyłki poste-restante podano słowa: „Okazicielowi pierścionka z turkusem" lub „Wydać okazicielowi banknotu polskiego 20-złotowego № D. 750042", to nie zależy uzależniać wydania przesyłki od faktycznego okazania pierścionka, lub banknotu opisanego w adresie, lecz wydać ją temu zgłaszającemu się, który jako adres oczekiwanej przesyłki poda słowa umieszczone istotnie w adresie. Legitymowanie adresata pierścionkiem lub banknotem jest niedopuszczalne.

Natomiast przy zwykłych przesyłkach listowych poste-restante, zaopatrzonych pełnym adresem (przez podanie imienia i nazwiska), wobec obowiązku poczty doręczania przesyłek uprawnionemu odbiorcy, w wypadkach budzących uzasadnione podejrzenie co do uprawnienia odbioru takiej przesyłki przez zgłaszającą się osobę, urząd pocztowy uprawniony jest do stwierdzenia tożsamości osoby, tak samo jak przy przesyłkach opatrzonych ścisłym oznaczeniem miejsca doręczenia przesyłki.

15. Odbiór przez pracowników pocztowych własnej korespondencji.

Pracownik, szczególnie zatrudniony w ekspedycji, powinien przed podjęciem własnej korespondencji okazać ją drugiemu pracownikowi, o ile możliwe wykonywującemu służbę kontrolną, który winien się przekonać, że odnośny list jest rzeczywiście przeznaczony dla danego pracownika. Postępowanie takie ma na celu uniknięcie podejrzenia o nieuczciwą manipulację.

16. Przedsiębiorstwa handlowe o większym rozmiarze.

Po myśli art. 4, § 1 kodeksu handlowego, ogłoszonego w Dz. U. R. P. № 82 z 1933 r., poz. 600, kupiec, który prowadzi przedsiębiorstwa zarobkowe w większym rozmiarze jest kupcem rejestrowanym.

Ponieważ sprawa ta jest ważną dla urzędów pocztowych, a w szczególności który z kupców prowadzący przedsiębiorstwo zarobkowe, obowiązany jest uzyskać spis do rejestru handlowego, a ponad to zachodzą wątpliwości, jakie przedsiębiorstwo zarobkowe należy uważać za przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze, przeto dla uniknięcia wątpliwości przytacza się w całości rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2.VII. 1934 r. (Dz. U. R. P. № 60 z 1934 r., poz. 515), które reguluje tę sprawę:

„515 Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 lipca 1934 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze.

Na podstawie art. 4, § 2 kodeksu hadlowego (Dz. U. R. P. № 57 z 1934 r., poz. 502), zarządza się co następuje:

§ 1.

Za przedsiębiorstwa zarobkowe prowadzone w większym rozmiarze uważa się:

a) przedsiębiorstwa zarobkowe, które w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1932 r. № 17, poz. 110), zostały zaliczone do przedsiębiorstw handlowych kategorii I, oraz te z przedsiębiorstw zarobkowych, zaliczonych w myśl rzeczonej ustawy do przedsiębiorstw handlowych kategorii II, których obrót ustalony ostatnim prawomocnym orzeczeniem władzy skarbowej przewyższa kwotę 100.000 złotych w stosunku rocznym.

b) przedsiębiorstwa zarobkowe, które w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym zaliczone zostały do przedsiębiorstw przemysłowych kategorii I — V, a jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa uboczne, związane z gospodarstwem rolnym — do przedsiębiorstw przemysłowych kategorii I — V, jeżeli te przedsiębiorstwa uboczne przerabiają ponad 50% produktów, nie pochodzących z gospodarstw rolnych, należących do właściciela przedsiębiorstwa, co powinno być stwierdzone przez właściwą izbę rolniczą za rok gospodarczy, poprzedzający zgłoszenie do rejestru handlowego,

c) wszystkie przedsiębiorstwa zarobkowe, zaliczone w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym do przedsiębiorstw przemysłowych kategorii VI — VIII, jeżeli prowadzący je kupcy posiadają zakłady sprzedaży artykułów własnej produkcji, prowadzone na podstawie świadectw przemysłowych kategorii I i II przedsiębiorstw handlowych lub kart rejestracyjnych.

§ 2.

Jeżeli przedsiębiorstwo zarobkowe z powodu zwolnienia od podatku przemysłowego nie jest zaliczone do każdej kategorii, uważa się je za należące do tej kategorii, do której było by zaliczone gdyby podlegało temu podatkowi.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu
(—) H. Floyar Rajchman

17. Skracanie przez nadawców terminów podjęcia listów za pobraniem kolektur loterii państwowej.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zawiadomiło zarządzeniem № PW. 102/2/36 z dnia 14.II. 1936 r., iż stosując ściśle postanowienia ordynacji pocztowej, należało by nie uwzględniać zarządzeń nadawców, umieszczanych na listach pobraniowych, a dotyczących przedterminowego ich zwracania.

Biorąc jednak pod uwagę interes nadawcy, który wskutek zastosowania przepisowego terminu podjęcia listu pobraniowego, zawierającego losy loterii państwowej, stracił by możliwość ich sprzedaży przed dniem ciągnienia, Ministerstwo poleciło, aby urzędy pocztowe, o ile możności uwzględniały zarządzenia firmy Wolanow i innych kolektur loterii państwowej.

Jakkolwiek bowiem określony § 307 ordynacji pocztowej termin podjęcia, posiada charakter uprawnienia, przysługującego adresatowi przesyłki, to jednak przypuszczać należy, iż w danym wypadku skrócenie terminu podjęcia listu pobraniowego, zawierającego los loterii państwowej, odpowiada wiążącym adresata warunkom udziału w grze.

18. Zakaz wkładania druków-ulotek przy doręczaniu do czasopism.

Wydawnictwa czasopism o charakterze religijnym żalą się, iż do egzemplarzy czasopism doręczanych prenumeratom wkładane są często przez listonoszów druki bezadresowe i ulotki, których treść stoi w jaskrawej sprzeczności z ideą danego czasopisma.

Wobec tego zarządza się, by do środka egzemplarzy doręczanych czasopism nie wkładano doręczanych równocześnie z nimi druków bezadresowych i ulotek.

19. Bezpłatne przegródki dla komorników sądowych.

Komornicy sądowi mają w zakresie przeprowadzania egzekucyj charakter specjalnych urzędów państwowych, wobec czego należy również do nich stosować przepisy pocztowe, obowiązujące w stosunku do wszelkich innych władz i urzędów państwowych. Stosownie zatem do postanowień § 273 ordynacji pocztowej, komornicy sądowi uprawnieni są do bezpłatnego korzystania z przegródek pocztowych.

Wyjaśnia się przy tym, że przesyłki nadchodzące pod adresem komorników, np. „Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru V. w Bielsku" mają być wydawane za pośrednictwem bezpłatnych przegródek pocztowych, natomiast przesyłki nadchodzące pod adresem np. „Paweł Potempa, komornik sądu grodzkiego w Bielsku" mają być doręczane za pośrednictwem listonoszy i za pobraniem opłaty za doręczenie.

Urzędy oddawcze mają jednak zwracać uwagę, czy pod tym względem nie dzieją się nadużycia, a w razie twierdzącym donieść Dyrekcji Okręgu, przy podaniu szczegółów niezbędnie potrzebnych do prowadzenia dochodzeń.

III. Druki.

1. Warunki wysyłania druków.

a) Badanie wyjętych ze skrzynek pocztowych przesyłek listowych opłaconych jako druki zazwyczaj ograniczają placówki pocztowe tylko do tego, czy odpowiadają one zasadniczym wymaganiom przepisów o drukach, a zatem, czy są wykonane w dozwolony sposób mechanicznie (§ 74, ust. 1 ordynacji pocztowej) i czy treść ich ma charakter powszechny. O ile druki te odpowiadają wyżej wymienionym warunkom, placówki pocztowe wysyłają je bez zastrzeżeń do miejsc przeznaczenia, nie bacząc na postanowienia ust. 2, § 74 ordynacji pocztowej. Przepis ten postanawia, że druki sporządzone nawet sposobem mechanicznym i posiadające w treści charakter powszechny, o ile są odbitkami z oryginałów, wykonanych piórem lub maszyną do pisania, mogą być wysyłane za opłatą dla druków tylko wówczas, o ile nadano je przy okienku urzędu pocztowego w ilości najmniej 20-tu takich samych egzemplarzy.

Ponieważ niedopełnienie tego warunku można stwierdzić tylko w urzędzie nadawczym przy sortowaniu materiału wyjętego ze skrzynek pocztowych, dlatego urzędy oddawcze doręczają takie przesyłki adresatom bez jakichkolwiek zastrzeżeń i bez dopłaty mimo, iż przesyłki te, jako nieodpowiadające warunkom, nie powinny korzystać z opłaty dla druków.

Przypomina się przeto, że placówki pocztowe, badając wrzucone do skrzynek przesyłki opłacone jako druki, obowiązane są w razie znalezienia wśród nich sporządzonych mechanicznym sposobem powielającym odbitek z oryginałów wykonanych piórem lub maszyną do pisania, postępować na zasadzie § 74, ust. 2 ordynacji pocztowej w sposób podany w § 80, ust. 2 (2 zdanie) ordynacji pocztowej tj. zwracać je nadawcy lub, o ile to niemożliwe, uważać za niedoręczalne.

b) Stwierdzono, że do urzędów pocztowych nadchodzą kartki opłacone jako druki, zawierające w treści tylko drukowane słowa: „Przypominam się WPanu".

Z uwagi na to, że nadawca wysyła omawiane przesyłki z tego rodzaju ukrytą treścią tylko w celu ominięcia przepisów pocztowych o wezwaniach płatniczych, gdyż mają one na celu tylko przypomnienie adresatowi o należnej wysyłającej je firmie zapłacie za pobrany towar, a zatem są one faktycznie ukrytymi, zamiejscowymi wezwaniami płatniczymi, dlatego Dyrekcja Okręgu zakazuje przyjmowania ich za opłatą dla druków.

Przesyłki takie nadchodzące w dalszym ciągu, należy uważać za kartki pocztowe i obciążać należną dopłatą.

c) Przy znanych i stosowanych do niedawna sposobach mechanicznego sporządzania (powielania) druków uchodziło za pewne, że o ile jakiś rzekomy druk posiada na odwrotnej stronie ślady przebicia poszczególnych liter, przecinków, kropek itp., to można go na tej podstawie uznać z całą pewnością za wykonany za pomocą maszyny do pisania, a zatem za nieodpowiadający warunkom dla druków (§ 74, ust. 1 ord. poczt.), gdyż takie ślady pozostawiała tylko maszyna do pisania. Rozpoznanie w takich razach było łatwe i pewne.

W ostatnim czasie urzędy pocztowe zakwestionowały kilkakrotnie nadane jako druki

przesyłki, zawierające wyraźnie widoczne i wyczuwalne pod palcami, liczne przebicia znaków pisarskich, wykonanych pozornie maszyną do pisania. Nadawcy tych przesyłek wykazali ponad wszelką wątpliwość—w myśl pkt. 2, ust. 1 wyjaśnień do § 74 ordynacji pocztowej — że druki te wykonano jednym z dozwolonych według § 74 ordynacji pocztowej, mechanicznych sposobów powielania. Wynika z tego, że dotychczasowy, na wstępie opisany, łatwy sposób rozpoznawania pisma maszynowego, muszą placówki pocztowe uznać jako niewystarczający.

W razie więc uzasadnionych wątpliwości, czy jakiś druk sporządzono w dozwolony przepisami sposób, a w szczególności gdy zawiera on na odwrotnej stronie wypukłości, pochodzące z przebicia znaków pisarskich, należy wezwać nadawcę w myśl pkt. 2, ust. 1 wyjaśnień do § 74 ordynacji wyborczej, by wykazał, jak ten druk wykonano.

2. Blankiety nadawcze P. K. O. jako załączniki.

Przesyłki wysyłane za opłatą dla druków mogą zawierać większą ilość (więcej niż jeden) dołączonych blankietów nadawczych P. K. O.

3. Druki obowiązkowe.

Według postanowienia § 8, punkt 1. f. przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II.P.5) korzystały z wolności od opłat pocztowych druki wysyłane przez zakłady graficzne pod adresem bibliotek wymienionych w wspomnianym przepisie dla celów bibliotecznych i urzędowej rejestracji, natomiast obecnie w myśl art 24, ust. 6 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. M. P. i T. № 20 z 1933 r.) druki takie jako niewymienione w ust. 1 tego artykułu nie podlegają zwolnieniu od opłat.

Według rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 9 lutego 1934 r. (Dz. U. R. P. № 17, poz. 137), zakłady drukarskie są obowiązane dostarczać egzemplarze druków:

a) władzy administracji ogólnej,
b) Bibliotece Narodowej w Warszawie,
c) Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie,
d) Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie,
e) Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie,
f) Bibliotece Uniwersyteckiej we Lwowie,
g) Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu,
h) Książnicy Miejskiej im. Kopernika w Toruniu,
i) Bibliotece Państwowej im. Wróblewskich w Wilnie,
k) Bibliotece Sejmu Śląskiego w Katowicach (stanowiącej integralną część Sejmu Śląskiego),
l) Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy,
m) Bibliotece Wielkiej Synagogi w Warszawie,
n) Zakładowi Narodowemu im. Ossolińskich we Lwowie,
o) Bibliotece Naukowego Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie.

Biblioteki, wymienione pod lit. h) i lit. l) do o) nie mają charakteru urzędów państwowych i dlatego nie są wykazane w spisie władz i urzędów, uprawnionych do posługiwania się znaczkami, wprowadzonymi do opłaty urzędowych przesyłek listowych.

Z brzmienia § 2, ust. 1, pkt. b) i ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz 74) wynika, że z napisem „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku" mogą być wysyłane tylko zwykłe kartki i listy do władz i urzędów państwowych lub samorządu terytorialnego albo gospodarczego.

Jeśli zatem przesyłki, zawierające obowiązkowe egzemplarze druków będą miały charakter listów, to będą one mogły być wysyłane pod adresem władz administracji ogólnej i bibliotek, wykazanych w spisie władz i urzędów państwowych z napisem: „W wykonaniu ustawowego obowiązku" i będą mogły być opłacane przez odbiorców za pomocą urzędowych znaczków opłaty. Natomiast takie przesyłki listowe, wysyłane do bibliotek, niewymienionych w spisie władz i urzędów państwowych oraz przesyłki, wysyłane jako „druki", muszą być opłacone zgodnie z ordynacją i taryfą pocztową.

4. Osobiste dyplomy honorowe.

Osobiste dyplomy honorowe, jako nieposiadające charakteru powszechnego nie mogą być uznane za druki i przyjmowane za opłatą dla druków.

5. Gwoździe do sztandarów.

Wśród dokładnie wyszczególnionych w § 78 ordynacji pocztowej załączników, dopuszczonych do wysyłania wraz z drukami — nie ma wymienionych gwoździ do sztandarów. Zawierające je przesyłki muszą być przeto opłaco-

ne przy nadaniu według taryfy dla listów odpowiedniej wagi, zaś omyłkowo wysłane jako druki i nadeszłe do urzędów oddawczych, winny być obciążane dopłatą w podwójnej wysokości brakującej opłaty listowej.

6. Druki w sprawie prenumeraty czasopism.

Z uprawnień, wynikających z rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12.III. 1932 r. w sprawie uzupełnienia ordynacji pocztowej (Dz. Urz. M. P. i T. № 5, poz. 50) mogą korzystać wydawcy czasopism i wydawnictw periodycznych nie tylko zgłoszonych do prenumeraty pocztowej i ogłoszonych w cenniku czasopism, lecz wszystkich czasopism i wydawnictw, korzystających z taryfy dla czasopism na podstawie postanowienia § 373 ordynacji pocztowej, o ile nie zachodzą wypadki, ustalone w § 376 ordynacji pocztowej.

7. Kartki z nalepionymi obrazkami.

Kartki na których nalepiono w miejscach konturów młynki lub owale z podobizną ks. Kneippa, wycięte z opakowania produktów firmy „Henryka Francka Synowie" w Skawinie k. Krakowa, mogą być przesyłane pocztą za opłatą ustanowioną taryfą pocztową dla druków.

Podobnie jak wspomniana firma wysyłają pod adresem swoich klientów specjalne kartki i inne firmy, jak np. Zjednoczone Fabryki Cykorii „Ferd. Bohm i Gleba" w Wocławku, Fabryka Mydła — Władysław Adamczewski w Warszawie i inne. Kartki te po naklejeniu przez odbiorców firmy odpowiednich wycinków z opakowania są odsyłane do firmy celem otrzymania upominku.

Kartki te także odpowiadają warunkom dla druków.

8. Karty zamówień.

Zamieszczone w § 77, ust. 3 ordynacji pocztowej postanowienie „najwyżej w pięciu słowach" odnosi się tylko do podania sposobu wysłania i zapłaty, natomiast nie odnosi się do dzieł jako też ceny tych dzieł.

9. Kupony z konkursowymi rozwiązaniami słownymi.

Wydawcy czasopism i wydawnictw periodycznych ogłaszają w swych wydawnictwach konkursy fotograficzne, szaradowe, zagadkowe itp., przy czym równocześnie umieszczają drukowane kupony do rozwiązania, które po wypełnieniu przez czytelnika przesyłane są redakcjom czasopism w kopertach niezaklejonych za opłatą ustaloną dla druków.

Ponieważ takie kupony przez umieszczenie rozwiązania tracą charakter druków, przeto wyjaśnia się, że przesyłki z takimi rozwiązaniami podlegają normalnej opłacie dla przesyłek listowych.

10. Konkursowe obrazki składane.

Niektóre wydawnictwa drukują w swych pismach konkursowe rysunki. Konkurs polega na tym, że czytelnik ma z wyciętych i zlepionych części rysunków sporządzić logiczną całość i nadesłać takie rozwiązanie redakcji czasopisma.

Ponieważ niektóre urzędy pocztowe niesłusznie kwestionują opłacone przy nadaniu według taryfy dla druków, czy to kartki z nalepionymi częściami rysunków, czy też przesyłane w kopertach naklejone na papierze części rysunku i obciążają dopłatą według taryfy dla kartek lub dla listów opierając się na zarządzeniu Dyrekcji umieszczonym powyżej (w poprzednim punkcie) — przeto oznajmia się, że powołane zarządzenie miało na uwadze jedynie kupony, na których umieszczono **rozwiązania słowne** i nie ma zastosowania w poruszonej tu sprawie.

Zaznacza się, że przesyłki z nalepionymi, rysunkami, bez jakichkolwiek dopisków, należy traktować jako druki.

11. Opłatek dołączony do życzeń.

Do życzeń świątecznych z okazji Bożego Narodzenia, wysyłanych w kopertach, na zasadzie postanowień § 77, pkt. 4 ordynacji pocztowej za opłatą dla druków, można dołączać opłatki. Przesyłka taka mimo dołączenia do niej opłatka nie staje się przez to przesyłką mieszaną, lecz zachowuje charakter druku.

Gdyby jednak wysyłał ktoś tylko sam opłatek, bez życzeń świątecznych, przesyłkę taką należy uważać za próbkę towarową.

12. Polecone druki nadawane w ilości ponad 100 sztuk za opłatą w gotówce.

Druki nadawane w ilości ponad 100 sztuk i opłacone gotówką mogą być nadawane również jako polecone. Nadawca winien wtedy zapłacić w gotówce przypadającą należność za transport jak przy drukach niepoleconych (pkt. 15, § 15 II. P. 5.), a znaczkami poczto-

wymi należność za polecenie. Druki te muszą być nadane za pomocą pocztowej książki nadawczej i zapisanie do niej szczegółowo. Aby druki te mogły korzystać ze zniżonej taryfy, muszą być nadane również w ilości ponad 500 sztuk, przy czym niedopuszczalne jest, by część druków, korzystających ze zniżonej taryfy, była nadaną jako przesyłki zwykłe, a część jako przesyłki polecone.

13. Potwierdzenie odbioru wydawnictw.

Stwierdzono, że za pośrednictwem poczty przesyłane są za taryfą dla druków kartki, zawierające na nieadresowej stronie wydrukowane formułki potwierdzenia odbioru wydawnictw, uzupełnione odręcznie przez nadawców przez dodanie tytułów wydawnictw.

Zwraca się przeto uwagę na niedopuszczalność przewozu takich kartek za opłatą ustanowioną dla druków. Kartki te bowiem, jako zawierające notatki o charakterze korespondencji osobistej i bieżącej, tracą charakter druku.

14. Rozgrywki szachowe.

Przesyłki, zawierające rozgrywki szachowe, wyłączone są od przewozu pocztą za taryfą ustaloną dla druków.

15. Zawiadomienia o wygranych na loterii.

Zawiadomienia o wygranych stawkach lub też wyższych wygranych mimo, że nie zawierają po odbiciu żadnych zmian w treści, nie mogą być wysyłane za opłatą dla druków, jako zawierające notatki o charakterze korespondencji osobistej i bieżącej.

16. Zawiadomienia o podróży.

W wysyłanych za opłatą dla druków „zawiadomieniach o podróży“ mogą nadawcy podawać w treści oprócz szczegółów wymienionych w § 77, pkt. 2 ordynacji pocztowej (nazwiska wysłannika firmy, daty, godziny i nazwy miejscowości, w której się zatrzyma oraz adresu chwilowego zamieszkania), również inne określenia, oznaczające cel podróży wysłannika firmy, jak np „w celu zaprezentowania naszej najnowszej kolekcji“, „zainkasowania należności (rat)“, „przyjęcia zamówień“ itp.

Zawiadomienia o podróży, zawierające w treści tego rodzaju określenia celu podróży, nieprzewidziane w § 77, pkt. 2 ordynacji pocztowej, należy bez przeszkód przyjmować do wysyłki jako druki.

17. Zamówienia preparatów leczniczych.

Stwierdzono, że fabryki i laboratoria chemiczno-farmaceutyczne wysyłają pod adresem lekarzy, w celach propagandy wytwarzanych artykułów leczniczych, drukowane kartki — bony na bezpłatne próbki reklamowanego leku.

Kartki te, sporządzone z kartonu, pod względem nadruku wykonane są w różny sposób. W większości wypadków kartki te zawierają na jednej stronie (na całej powierzchni) wydrukowany adres firmy farmaceutycznej oraz napis „druk“, na drugiej zaś wydrukowany tekst mniej więcej tej treści: „Bon na bezpłatną próbę“ — tu następuje nazwa leku-preparatu, po czym przeznaczone jest wolne miejsce do wypełnienia przez zamawiającego lekarza nadruku: imię i nazwisko specjalność i dokładny adres.

Ponieważ, jak zauważono, kartki te zgodnie z nadrukiem na stronie adresowej wysyłane są po wypełnieniu przez lekarzy, zamawiających próbkę leku, pod adresem firm farmaceutycznych za opłatą ustaloną dla druków, przeto wyjaśnia się, że kartki te na podstawie punktu 1, § 75 ordynacji pocztowej, jako zawierające notatki o charakterze korespondencji osobistej, winny być wyłączone od przewozu pocztą jako druki.

18. Wezwanie do stawiennictwa.

Zdarzają się wypadki niesłusznego kwestionowania i obciążania dopłatą przez placówki pocztowe wezwań do stawiennictwa i kart powołujących, wysyłanych za opłatą dla druków.

Poleca się przeto placówkom pocztowym, by za kryterium, służące do oceny, czy dana przesyłka wysłana jako wezwanie do stawiennictwa (karta powołująca) i opłacona jako druk, odpowiada warunkom dla tego rodzaju przesyłek — wymienionym w § 77, pkt. 11 ordynacji pocztowej — uważały wyłącznie:

1) czy treść danego druku rzeczywiście można bezspornie uważać za wezwanie do stawiennictwa (kartę powołującą),

2) czy tekst druku sporządzono jednym z dozwolonych w § 74 ordynacji pocztowej sposobów mechanicznych,

3) czy mechanicznie wykonaną treść druku uzupełnił wysyłający przez dodanie odręcznie lub sposobem mechanicznym, najwyżej tylko: celu, miejsca i czasu stawiennictwa.

Wszelkie inne okoliczności, a w szczególności kto i komu wysyła odnośne wezwa-

nie do stawiennictwa (kartę powołującą), w jakim celu wzywa, ile sztuk takich wezwań wysyła równocześnie (przy ścisłym przestrzeganiu jednak postanowień § 74, pkt. 2 ordynacji poczt.) i jakie ustanawia terminy stawiennictwa (różne, czy te same dla wszystkich wezwanych) — winny być dla urzędów pocztowych w tym względzie obojętnymi i dla oceny nie będą miały żadnego znaczenia.

Zaproszenia, wezwania do stawiennictwa i karty powołujące jako takie z natury rzeczy zawsze posiadają zasadniczo niedozwolony w drukach charakter korespondencji bieżącej i osobistej. Dlatego, by je mimo to móc dopuścić do wysyłania jako druki trzeba było dopiero ustanowić dla nich wyjątek. Wyjątki takie od zasady wymagalności powszechnego charakteru w drukach zawiera właśnie § 77 ordynacji pocztowej, a w szczególności w odniesieniu do omawianych przesyłek (zaproszeń, wezwań do stawiennictwa i kart powołujących) pkt. 11 tegoż paragrafu.

19. Wezwania biur Funduszu Pracy.

Drukowane wezwania Biura Funduszu Pracy do nadesłania odpisów z list płacy lub ich wyciągów, skierowywane do poszczególnych zakładów pracy, nie mogą być przyjmowane do przewozu i doręczenia drogą pocztową za opłatą taryfową dla druków ze względu na § 75, p. 1 ordynacji pocztowej. Wezwania te bowiem mają charakter korospondencji bieżącej i osobistej.

Wezwania do nadesłania odpisów list płacy lub ich wyciągów również nie mogą być w obrocie miejscowym doręczane za opłatą dla wezwań i upomnień płatniczych.

20. Bilety wizytowe.

Stwierdzono w licznych przypadkach, że nadawcy, członkowie rodziny (np. mąż i żona) wysyłają w jednej kopercie dwa lub więcej biletów wizytowych z okazji świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy i Nowego Roku, opłaconych jako druk, przy czym każdy z tych biletów wizytowych z osobna odpowiada warunkom punktu 4, § 77 ordynacji pocztowej, tj. formułki grzeczności (życzenia), wyrażone są w nim nie więcej jak w pięciu słowach.

Przesyłki takie, jako pochodzące od różnych osób, nie mogą być przesyłane za taryfą ustaloną dla druków, lecz winny być uważane za listy i obciążane dopłatą. Dozwolonem jest natomiast przesyłać pod jedną opaską kilka identycznych lub różnych druków pod warunkiem, że druki te posiadają znamiona, świadczące, że pochodzą od jednego nadawcy.

Przesyłek natomiast nadanych jako druki, zawierających jeden bilet wizytowy, na którym obok wydrukowanego nazwiska wysyłającego, umieszczono dopisek „z żoną“ lub „z rodziną“, nie należy obciążać dopłatami.

W wypadku stwierdzenia wysyłki w jednej kopercie, przez jednego nadawcę, kilku identycznych biletów wizytowych, należy przesyłki takie obciążać dopłatą według taryfy dla listów odpowiedniej wagi.

Powyższe stanowisko uzasadnia się tym, że wysyłanie przez nadawców kilku biletów w jednej kopercie ma na celu jedynie uniknięcie uiszczenia większych opłat pocztowych, przy równoczesnym osiągnięciu zamierzonego celu doręczenia biletów wizytowych większej ilości zainteresowanych osób, aniżeli wykazane zostało w adresie przesyłki.

Bilety wizytowe zawierające formułki grzecznościowe, wyrażone najwyżej w pięciu słowach, na których nazwisko właściciela biletu nie jest wydrukowane, lecz napisane odręcznie lub też gdy na bilecie wizytowym wysyłający umieszcza tylko swój podpis, należy traktować jako druki, zgodnie z postanowieniem § 77, pkt. 4 ordynacji pocztowej.

21. Zakaz nadawania druków bezadresowych do abonentów radiowych i telefonicznych.

Druków bezadresowych, przeznaczonych dla abonentów radiowych i telefonicznych, nie należy przyjmować do doręczenia przez pocztę, a to ze względu na brak cech, umożliwiających ich doręczenie (§ 81, ost. ustęp ordynacji pocztowej).

22. Druki propagandowe P. K. O. — kolportaż.

Nadsyłane przez P. K. O. pod adresem poszczególnych placówek p. t. druki propagandowe do kolportażu należy uważać jako druki-ulotki i doręczać w sposób przewidziany dla tego rodzaju przesyłek pocztowych.

Za czynności te nie będzie pobierana specjalna opłata, nadsyłane bowiem do kolportażu druki P. K. O. należy zaliczyć do przesyłek podlegających opłacie ryczałtowej, ustalonej w § 1 umowy zawartej z P. K. O. w dniu 8 sierpnia 1934 r.

23. Rękopisy literackie.

Obowiązujące przepisy pocztowe odróżniają dwa wypadki przesyłania rękopisów literackich:

1) gdy rękopisy literackie stanowią załączniki do korekty druku,

2) gdy rękopisy literackie wysyłane są oddzielnie.

W pierwszym przypadku przesyłka podlega opłacie według taryfy dla druków, na podstawie postanowień §§ 74 i 78, pkt. 1 ordynacji pocztowej, w drugim zaś — według taryfy dla papierów handlowych, na podstawie postanowień § 86 ordynacji pocztowej.

IV. Papiery handlowe.

1. Odpisy sprawozdań rocznych i protokołów walnych zgromadzeń.

Pod adresem Związków Rewizyjnych Spółdzielni Rolniczych wysyłane są przez poszczególne spółdzielnie za opłatą dla papierów handlowych odpisy sprawozdań rocznych i protokołów walnych zgromadzeń.

Przesyłek tych nie należy kwestionować, albowiem w myśl § 86 ordynacji pocztowej za papiery handlowe uważane są również nieurzędowe odpisy z akt na papierze niestemplowanym.

2. Rękopisy literackie.

Obowiązujące przepisy pocztowe odróżniają dwa przypadki przesyłania rękopisów literackich:

1) gdy rękopisy literackie stanowią załączniki do korekty druku,

2) gdy rękopisy literackie wysyłane są oddzielnie.

W pierwszym przypadku przesyłka podlega opłacie według taryfy dla druków, na podstawie postanowień § 74 i 78 pkt. 1 ordynacji pocztowej, w drugim zaś — według taryfy dla papierów handlowych, na podstawie postanowień § 86 ordynacji pocztowej.

3 Wypracowania uczniowskie.

Wypracowania uczniowskie wolno — na zasadzie postanowień art. 115 Regulaminu Konwencji — wysyłać za opłatą dla papierów handlowych również w obrocie zagranicznym.

Szkoły zatem będą korzystać z powyższych uprawnień na niżej podanych zasadach:

Dozwolone jest wysyłanie w formie przesyłek zbiorowych korespondencji międzyszkolnej uczniowskiej, za opłatą przewidzianą dla papierów handlowych, również dla szkół za granicą, pod warunkiem, że zawartość przesyłki odpowiada pojęciu papierów handlowych i że nadawcą będzie szkoła, do której uczęszczają autorzy wypracowań, adresatem zaś — jedna ze szkół zagranicą.

Warunkiem jednak zasadniczym papieru handlowego i „wypracowania uczniowskiego" jest, iż nie może zawierać korespodencji bieżącej i osobistej, w przeciwnym bowiem razie nabiera cech listu i podlega wyższej opłacie taryfowej.

Pod pojęciem wypracowań uczniowskich należy rozumieć wypracowania (zadania), napisane przez uczniów na pewien określony przez szkoły (profesora) temat, nawet w formie zewnętrznej listu, z wykluczeniem jednak charakteru korespondencji osobistej i bieżącej; w związku z tym wypracowania omawiane nie mogą zawierać imion i nazwisk adresatów uczniów szkoły zagranicznej.

Dozwolone natomiast jest umieszczanie na wypracowaniach nazwisk i imion ich autorów oraz dołączanie do przesyłki kartki lub wykazu z wyliczeniem załączników lub powoływaniem się na poprzednie pisma nadawcy lub adresata.

Należy przeto zwracać uwagę na to, że:

1) przesyłka, zawierająca wypracowania uczniowskie, powinna być nadawana w stanie otwartym i zaopatrzona w napis „Papiers'd affaires-devoirs d'élèves",

2) przesyłka taka może zawierać wypracowania kilku uczniów danej szkoły,

3) jako nadawca przesyłki figurować powinna dana szkoła (z ewent. oznaczeniem numeru klasy), zaś jako adresat — szkoła zagraniczna,

4) wypracowania uczniowskie mają odpowiadać warunkom przytoczonym wyżej,

5) przesyłka nie może zawierać innej korespondencji prócz wypracowań,

6) poszczególne wypracowania nie mogą być wkładane do oddzielnych kopert, lecz powinny być przesyłane w jednej wspólnej, otwartej kopercie lub opakowaniu.

4. Papiery handlowe z dołącznymi blankietami nadawczymi P. K. O.

Urzędy i agencje pocztowe powinny traktować papiery handlowe, do których dołączono blankiety nadawcze P. K. O., jako przesyłki mieszane nawet w tych przypadkach, gdy przesyłkom takim nadano wyraźny charakter

„papiery handlowe“ lecz pod warunkiem, gdy przesyłka taka została opłacona według taryfy dla papierów handlowych.

Nadawców należy pouczać drogą odpowiednich ogłoszeń pisemnych i ustnych informacyj, by na przesyłkach z zawartością papierów handlowych do których dołączone są blankiety nadawcze P. K. O., umieszczali na stronie adresowej napis „przesyłka mieszana“.

V. Próbki towarów za pobraniem.

Próbki towarowe zasadniczo mogą być obciążane przez nadawców pobraniem. Według postanowień § 65 ordynacji pocztowej, próbki towarowe należą do kategorii przesyłek listowych, a zatem mogą być — w myśl § 95 ordynacji pocztowej — nadawane jako polecone. Ponieważ zaś nadawca — stosownie do postanowień § 134 ordynacji pocztowej — może polecone przesyłki listowe obciążyć pobraniem, wynika z tego, że również polecone próbki towarowe mogą być nadawane za pobraniem.

Odnośnie postanowienia, zawartego w § 91 ordynacji pocztowej, iż przedmioty wysyłane jako próbki towarów nie mogą być przesyłane w celach handlowych wyjaśnia się, że zastrzeżenie to należy rozumieć w ten sposób, iż próbki towarów, według definicji zawartej w § 90 ordynacji, nie mogą być wysyłane pocztą za opłatą dla „próbek towarów“ w ilościach większych przez tego samego nadawcę, do tego samego adresata, gdyż dla tego ostatniego stanowiły by towar nadający się do handlu i ten sposób przesyłania większych ilości towaru w przesyłkach za opłatą dla próbek, zamiast za pomocą innego rodzaju przesyłek np. listów lub paczek, miał by wpływ na ubytek dochodów pocztowych.

VI. Przesyłki mieszane.

1. Papiery handlowe z dołączonymi blankietami nadawczymi P. K. O.

Urzędy i agencje pocztowe powinny traktować papiery handlowe, do których dołączono blankiety nadawcze P. K. O., jako przesyłki mieszane nawet w tych wypadkach, gdy przesyłkom takim nadano wyraźny charakter „papiery handlowe“ lecz pod warunkiem, gdy przesyłka taka została opłacona według taryfy dla papierów handlowych.

Nadawców należy pouczać drogą odpowiednich ogłoszeń pisemnych i ustnych informacji, by na przesyłkach z zawartością papierów handlowych, do których dołączane są blankiety nadawcze P. K. O., umieszczali na stronie adresowej napis „przesyłka mieszana“.

2. — firmy „Henryka Francka i Synowie“ w Skawinie.

Firma „Henryka Francka i Synowie“ S.A. w Skawinie może nadawać drobne premie reklamowe w postaci: piłeczek gumowych, harmonijek ustnych, grzybków do cerowania, za taryfową opłatą przewidzianą dla przesyłek mieszanych.

VII. Miejscowe wezwania płatnicze.

Wyjaśnia się, że według § 75, ust. 1 ordynacji pocztowej od nadawania jako druki są wyłączone przesyłki, posiadające charakter korespondencji osobistej. Ponieważ upomnienia płatnicze mimo, że nie wymieniono w nich kwoty mają właśnie taki charakter, mogą bowiem być wysyłane tylko do pewnej ściśle określonej osoby obowiązanej do zapłaty, przeto nie podpadają one bez względu na sposób wykonania pod kategorię druków i nie mogą być wysyłane za opłatą taryfową ustaloną dla tego rodzaju przesyłek.

Upomnienia takie w obrocie miejscowym urzędu pocztowego mogą być wysyłane za opłatą ustaloną w taryfie pocztowej poz. 1, lit. d i poz. 2 lit. d, zaś w obrocie zamiejscowym za opłatą ustaloną dla zamiejscowych listów i kartek pocztowych, zależnie od tego, czy upomnienie ma formę kartki, czy listu.

VIII. Pisma sądowe i komorników.

1. Nadawanie przez komorników sądowych.

a) Z brzmienia §§ 1, 2, 5, 6 ust. 1 i § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1933 r. w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów o doręczaniu przez pocztę pism sądowych w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. Min. P. i T. № 23 z 1933 r.) oraz części II. rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. Min. P. i T. № 18 z 1933 r.) wynika niewątpliwie, że:

1) wymienione przepisy rozróżniają przesyłki listowe, wysyłane:

a) przez sądy w postępowaniu cywilnym i karnym,

b) przez prokuratury w postępowaniu karnym,

c) przez komorników w postępowaniu egzekucyjnym.

2) pisma prokuratur w sprawach karnych uważa się na równi z pismami sądów karnych.

3) przepisy o nadawaniu i doręczaniu pism sądowych należy stosować analogicznie również do pism, wysyłanych przez prokuratury w sprawach karnych i przez komorników sądowych w sprawach egzekucyjnych,

4) zamiejscowe pisma komorników sądowych, wysyłane na polecenie sądów i oznaczone napisem: „Na wezwanie sądu — opłata pocztowa kredytowana", podlegają opłatom, jak urzędowe przesyłki listowe, że jednak opłaty te są kredytowane i są uiszczane wraz z opłatami za pisma sądów i prokuratur w postępowaniu karnym przez Ministerstwo Sprawiedliwości,

5) wszystkie inne pisma komorników sądowych w postępowaniu egzekucyjnym podlegają opłatom, przewidzianym w § 10 rozporządzenia z 22 lipca 1933 r. (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r.) i opłaty te winny być uiszczane przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi.

Z powyższego wynika, że pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym winny być — podobnie jak pisma sądowe i prokuratorskie — nadawane w urzędzie pocztowym za pomocą pocztowej książki nadawczej przesyłek w postępowaniu cywilnym. Dla odróżnienia książki tej od książki nadawczej sądów należy nad nadrukiem „w postępowaniu cywilnym" umieścić odręcznie napis „egzekucyjnym".

Ponieważ opłaty za pisma komorników wymienione pod poz. 4) uiszcza Ministerstwo Sprawiedliwości, należy pisma te w odróżnieniu od pism opłacanych przy nadaniu przez komorników — nadawać za osobną książką nadawczą. Dla orientacji należy w tytule tej książki umieścić napis: „Przepisy wysyłane na wezwanie sądu".

Z powołanych na wstępie przepisów nie wynika jednak bynajmniej, by przesyłki listowe, wysyłane przez komorników w postępowaniu egzekucyjnym — tak z napisem „na polecenie sądu", jak i bez tego napisu — miały być nadawane za pomocą książek nadawczych, używanych przez dotyczące sądy grodzkie i zamykane pieczęcią urzędową tych sądów.

Podobne żądanie urzędów pocztowych było by zatem nieuzasadnione.

b) Opłaty pocztowe za zamiejscowe przesyłki listowe komorników, wysyłane na polecenie sądu we wzajemnym stosunku między komornikami są w myśl §§ 8 i 11 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74) kredytowane i uiszczane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Przesyłki te winny być na równi z przesyłkami komorników, wymienionymi w § 17 rozporządzenia z dnia 30 września 1933 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę (Dz. Urz. M. P. i T. Nr 23, poz. 112) zaopatrywane w napis: „Na wezwanie sądu — opłata pocztowa kredytowana" i nadawane za pomocą pocztowej książki nadawczej komorników, przeznaczonej dla przesyłek listowych, wysyłanych przez nich na polecenie sądu.

2. Opłaty.

Rozporządzenie Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1934 r. (Dz. Urz. M. P. i T. Nr 14 poz. 66), wprowadzające pewne zmiany w rozporządzeniu tychże Ministrów z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. M. P. i T. № 18, poz, 74), nie narusza w niczym postanowień, zawartych w § 16 tego ostatniego rozporządzenia. Opłaty pocztowe, przewidziane w tym paragrafie za przesyłki listowe, wysyłane przez sądy, prokuratury i komorników sądowych, obowiązują zatem nadal bez względu na wagę poszczególnych przesyłek. Natomiast opłaty pocztowe, przewidziane w § 1, ust. 1, pkt. A i B rozporządzenia z 28 maja 1934 r., mają zastosowanie do przesyłek listowych, wymienionych w § 8 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. z tym, że opłaty za te przesyłki są kredytowane.

Z postanowień §§ 8 i 11 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74) wynika, iż pisma wymienione w § 8-ym podlegają wprawdzie opłatom w wysokości wartości znaczków, używanych do opłaty za danego rodzaju przesyłkę

w myśl przepisów § 1, to jednak wymienione w tymże § 8 pisma sądów, prokuratur i komorników sądowych oraz pisma sądów i prokuratur w § 10 — nie muszą być opłacane przy nadaniu za pomocą naklejania na przesyłce odpowiednich znaczków opłaty, gdyż opłaty za te pisma są kredytowane. Pisma takie, wysyłane przez sądy i prokuratury, oprócz innych napisów, przewidzianych w § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia 30.IX 1933 r. o doręczaniu pism sądowych (Dz. U. M. P. i T. № 23, poz. 112) muszą być ponadto opatrzone napisem: „Opłata pocztowa kredytowana", zaś pisma komorników sądowych, wymienione w § 8 rozporządzenia o przesyłkach urzędowych, muszą być ponadto opatrzone napisem „Na wezwanie sądowe — opłata pocztowa kredytowana" (§§ 14 i 17 rozp. z 30.IX 1933 r. Dz. Urz. M. P. i T. № 23, poz. 112). Natomiast pisma komorników sądowych, wymienione w § 10 rozporządzenia o przesyłkach listowych urzędowych, muszą być opłacone przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi.

W myśl § 8 rozporządzenia ogłoszonego w Dz. Urz. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74 z pośród pism komorników sądowych jedynie zamiejscowe pisma w postępowaniu egzekucyjnym, wysyłane na polecenie sądów, podlegają opłatom przewidzianym w § 1 tegoż rozporządzenia i według § 11 tego rozporządzenia opłaty te są kredytowane i uiszczane przez Ministerstwo Sprawiedliwości, wobec czego komornicy nie są w żadnym wypadku uprawnieni do opłacania wysyłanych przesyłek listowych za pomocą urzędowych znaczków pocztowych.

3. Pisma sądowe i komorników do W. M. Gdańska.

Na obszar W. M. Gdańska nadchodzą sądowe przesyłki listowe, nie odpowiadające przepisom, przewidzianym w Światowej Konwencji Pocztowej.

Dlatego Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśniło zarządzeniem z dnia 8.XI. 1933 r. № PW. 104/51, że wewnętrzne przepisy pocztowe, a w szczególności rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1933 r. w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów o doręczaniu pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. U. M. P. i T. № 23 z 1933 r., poz. 112) nie mają zastosowania w obrocie zagranicznym, a więc i w obrocie z W. M. Gdańskiem i że w obrocie tym tak przy wysyłaniu przesyłek jak i przy ich doręczaniu obowiązują przepisy Światowej Konwencji Pocztowej oraz ewent. specjalnej umowy z zarządem pocztowym danego kraju.

Nadmienia się, że w obrocie zagranicznym mogą być wysyłane listy i kartki pocztowe:

a) zwykłe,
b) polecone,
c) polecone za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

Przesyłki listowe polecone za zwrotnym poświadczeniem odbioru należy na stronie zewnętrznej opatrzyć wyraźnym napisem „Avis de reception", lub odciskiem stempla „A. R". Do każdej takiej przesyłki musi być dołączony druk zwrotnego poświadczenia odbioru, używany w obrocie zagranicznym. Druk ten dołącza do przesyłki pocztowy urząd bezpłatnie.

Niedopuszczalne są w obrocie zagranicznym formularze zwrotnego poświadczenia odbioru, ustalone dla obrotu wewnętrznego w załączniku do rozporządzenia z dnia 30 września 1933 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę (Dz. U. Min. P. i T. № 23 z 1933 r., poz. 112).

Jeśli kartki lub listy polecone za zwrotnym poświadczeniem odbioru wysyłane są do obszaru W. M. Gdańska za pośrednictwem polskiego urzędu pocztowego Gdańsk 1, to może być do nich dołączony urzędowy (pocztowy) formularz zwrotnego poświadczenia odbioru, ustalony dla krajowego (wewnętrznego) obrotu pocztowego.

Wszelkie przesyłki pocztowe w obrocie zagranicznym winny być opłacone przy nadaniu według każdocześnie obowiązującej taryfy dla obrotu zagranicznego.

W obrocie pocztowym z W. M. Gdańskiem tak polski jak i gdański Zarząd pocztowy wyraził zgodę na wzajemne respektowanie ulg w opłatach pocztowych, przyznanych przez którykolwiek z tych Zarządów dla nadawców przesyłek pocztowych w swoim kraju. Również kredytowanie opłat jest wzajemnie uznawane, wobec czego do pism sądowych, wysyłanych z Polski do adresatów, zamieszkałych na obszarze W. M. Gdańska, mają również zastosowanie postanowienia § 11 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postę-

powaniu cywilnym i karnym (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74).

Przesyłki te muszą być jednak—zgodnie z postanowieniami § 4 i 17 rozporządzenia Ministra Srawiedliwości z dnia 30 września 1933 r. (Dz. U. M. P. i T. № 23 z 1933 r., poz. 112) — opatrzone napisem: „Sprawa cywilna — karna“ — lub „Na wezwanie sądu — opłata pocztowa kredytowana“.

Przesyłki te podlegają liczeniu i opłatom na równi z listami krajowymi.

4. Składanie niedoręczalnych.

Art. 143, § 1, K. P. C. (Dz. U. R. P. № 112, z 1932 r. poz. 934) postanawia: „Sąd dokonywa doręczeń przez woźnych, komorników lub pocztę; w miejscowościach zaś, w których nie jest wprowadzone stałe dostarczanie korespondencji pocztowej, także przez organa gminne“.

Art. 153 K. P. C. postanawia: „§ 1. W razie niemożności doręczenia w sposób, przewidziany artykułami poprzedzającymi, należy złożyć pismo w urzędzie pocztowym lub gminnym, a zawiadomienie o tym przybić na drzwiach mieszkania, biura, lokalu przemysłowego lub handlowego adresata.

§ 2. W razie odmowy przyjęcia pisma przez adresata lub jego domowników, pozostawia się je w miejscu doręczenia, a gdyby to było niemożliwe, składa się je—uprzedzając o tym — w urzędzie pocztowym lub gminnym.

Z zestawienia powyższych artykułów wynika, że pisma sądowe nie doręczone tak przez woźnych i komorników, jak też i przez pocztę, czy to wskutek niemożności doręczenia, czy to wskutek odmowy, winny być złożone w urzędzie pocztowym lub gminnym.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1933 r. (Dz. U. Min. P. i T. № 23 z 1933 r., poz. 112) w § 12 reguluje kwestię złożenia pisma sądowego, wysłanego pocztą, a złożenia w urzędzie pocztowym pism sądowych, nie doręczonych przez woźnych i komorników, nie przewiduje.

Wobec powyższego wyjaśnia, się że art. 153 K. P. C., przewidujący złożenie niedoręczalnego pisma sądowego w zarządzie gminnym lub w urzędzie pocztowym, należy w związku z art. 143 K. P. C. interpretować w ten sposób, że pisma sądowe, które na mocy decyzji sądu miały być doręczone przez woźnych, komorników lub organa gminne, mogą być w razie ich niedoręczalności składane tylko w zarządzie gminnym. W pocztowym urzędzie oddawczym mogą być w razie niedoręczalności składane tylko pisma, przeznaczone do doręczenia przez pocztę.

5. Doręczanie.

a) Ministerstwo Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości zarządziło pismem № PW. 102/24 z dnia 6.III. 1933 r. co następuje:

Pisma sądowe w sprawach cywilnych i karnych oraz pisma komorników sądowych z napisem „Na wezwanie sądowe“, opatrzone adresem niedokładnym, niezupełnym lub niewyraźnym (np. bez podania ulicy, numeru domu i mieszkania) należy w wypadkach, gdy w danej miejscowości, jest więcej osób tego samego imienia i nazwiska, zwracać wysyłającemu sądowi lub komornikowi sądowemu z podaniem przyczyny zwrotu na odwrotnej stronie zwrotnego poświadczenia odbioru (dowodu doręczenia). Natowiast w wypadkach, gdy w danej miejscowości nie ma więcej osób tego samego imienia i nazwiska i w wypadkach zmiany mieszkania przez adresata, można pisma sądowe i wymienione wyżej pisma komorników sądowych, opatrzone adresem niedokładnym, niezupełnym lub niewyraźnym albo adresem dawnego miejsca zamieszkania, doręczać tylko wtedy, gdy indentyczność odbiorcy z adresatem nie budzi żadnej wątpliwości, w przeciwnym razie należy pismo zwrócić z podaniem przyczyny zwrotu.

Informacyj o adresach odbiorców pism, wymienionych w punkcie 1 mogą urzędy pocztowe zasięgać w biurach meldunkowych tylko w tych gminach, które nie zaprowadziły opłat za tego rodzaju informacje, lecz i w tym wypadku pisma te mogą doręczać pod wskazanym adresem tylko wówczas, gdy w miejscowości tej nie mieszka więcej osób tego samego imienia i nazwiska i gdy indentyczność odbiorcy z adresatem pisma nie budzi żadnej wątpliwości.

b) W związku z rozporządzeniem Ministerstwa Sprawiadliwości z dnia 30.I. 1934 r., ogłoszonym w Dz. U. M. P. i T. № 11 z 1935 r., poz. 28 wyjaśnia się, że wybór formułki w jaką winno być ujęte polecenie sądu, doręczanie pisma w miejscu poprzedniego zamieszkania adresata, należy do swobodnego uznania wysyłającego sądu.

W związku z powyższym, winny urzędy i agencje pocztowe zwracać przy doręczaniu pism sądowych uwagę na wskazówki sądów, polecające doręczenie pisma w miejscu poprzedniego zamieszkania adresata i stosować się do tych wskazówek.

W Y K A Z

instytucyj uprawnionych do nadawania przesyłek pocztowych za opłatą kredytową.

L. p.	Nazwa instytucji	Rodzaj przesyłek	Wysokość opłat	Podstawa prawna	UWAGI:
1	sądy	a) zamiejscowe pisma sądowe w postępowaniu karnym, b) miejscowe pisma sądowe w postępowaniu karnym.	równowartość znaczków urzędowych. a) list zwykły za zwrotnym poświadczeniem odbioru — 35 gr. b) list polecony za zwrotnym poświadczeniem odbioru — 60 gr	Rozp. Ministrów P. i T., Skarbu i Spraw Wewn. z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. 18/33, poz. 74)	W obrocie wewnętrznym, z Up. Gdańsk 1 i W. M. Gdańskiem
		c) miejscowe i zamiejscowe pisma sądowe w postępowaniu cywilnym w sprawach wszczętych przed 1.I.1933 r.	a) list zwykły — 20 gr b) list zwykły za dowodem doręczenia — 45 gr c) list pol. za zwrotnym poświadczeniem odbioru—60 gr		
		d) miejscowe i zamiejscowe pisma sądowe w postępowaniu cywilnym w sprawach wszczętych po 1.I.1933 r.	a) list zwykły za zwrotnym poświadczeniem odbioru—35 gr b) list pol. za zwrotnym poświadczeniem odbioru—60 gr		
2	Prokuratury	a) zamiejscowe pisma prokuratur w postępowaniu karnym	równowartość znaczków urzędowych.	Rozp. Min. P. i T. Skarbu i Spraw Wewn. z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. 18/33 poz. 74)	W obrocie wewnętrznym, z Upt. Gdańsk 1 i W. M. Gdańskiem
		b) miejscowe pisma prokuratur wysyłane w postępowaniu karnym.	a) list zwykły za zwrotnym poświadczeniem odbioru—35 gr b) list polecony za zwrotnym poświadczeniem odbioru — 60 gr		

L. p.	Nazwa instytucji	Rodzaj przesyłek	Wysokość opłat	Podstawa prawna	UWAGI:
3	Komornicy sądowi	zamiejscowe pisma w postępowaniu egzekucyjnym wysyłane na polecenie sądów.	równowartość znaczków urzędowych.	Rozp. Min. P. i T. Skarbu i Spraw. Wewn. z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. 18/33 poz. 74).	W obrocie wewnętrznym, z Up. Gdańsk 1 i W. M. Gdańskiem
4	Pocztowe Przysposobienie Wojskowe	1) zwykłe przesyłki listowe P. P. W. 2) paczki zwykłe P. P. W. wagi do 30 kg i paczek z amunicją do 5 kg. 3) paczki żywnościowe do 20 kg w stosunku wzajemnym między oddziałami P. P. W. i od osób prywatnych i oddziałów P. P. W. 4) należności pieniężne za zamówiony towar za pomocą przekazów pieniężnych.		Zarząd Min. P. i T. z dnia 22. III. 1939 r. № PW. 601/2/39—komunikat № 19/39 r. p. 100.	W obrocie wewnętrznym.

IX. Urzędowe przesyłki listowe.

W myśl § 2, ust. 1, lit. a rozporządzenia ogłoszonego w Dz. Urz. M. P. i T., № 18, z 1933 r. poz. 74, znaczkami urzędowymi mogą być opłacane tylko urzędowe listy i kartki władz i urzędów samorządu terytorialnego lub gospodarczego z korespondencją w sprawach, należących do poruczonego zakresu działania.

Z powyższego wynika, że w listach, opłaconych znaczkami urzędowymi, nie można przesyłać korespondencji w sprawach, nie należących do zakresu działania administracji państwowej, a więc tak korespondencji prywatnej, jak i korespondencji w sprawach, należących do własnego zakresu działania władz i urzędów samorządowych.

Przesyłki, zawierające bądź wyłącznie korespondencję prywatną lub korespondencję w sprawach należących do własnego zakresu działania samorządów, bądź też korespondencję taką wraz z inną korespondencją urzędową, a więc z korespondencją w sprawach administracji państwowej, winny być jak przesyłki prywatne opłacone zwykłymi znaczkami pocztowymi, według normalnych stawek taryfowych.

Wielokrotne poświadczenia odbioru urzędów skarbowych.

Urzędy skarbowe wysyłając przesyłki listowe z nakazami zapłaty, opłacane znaczkami dla przesyłek urzędowych, dołączają do poszczególnej przesyłki do jednego i tego samego adresata — wielokrotne (nawet po trzy) potwierdzenia odbioru.

Ponieważ przesyłka z nakazami zapłaty ma być uważana za jedną przesyłkę, przeto winna być ona doręczona za jednym tylko potwierdzeniem odbioru, na którym mogą być wymienione wszystkie doręczane adresatowi w tej przesyłce nakazy zapłaty. Natomiast przesyłki za wielokrotnym potwierdzeniem odbioru, jako nie przewidziane w obowiązujących przepisach pocztowych, nie powinny być

wysyłane pocztą i dlatego żądanie nadesłania wielokrotnego potwierdzenia odbioru nie będzie przez pocztę uwzględniane.

Zatem w razie nadejścia wyżej opisanej przesyłki za wielokrotnym poświadczeniem odbioru, należy ją doręczyć adresatowi za potwierdzeniem tylko jednego z nich, pozostałe zaś poświadczenia odbioru pozostawić niewypełnione w urzędzie.

X. Niedoręczalne przesyłki listowe

1. z obraźliwymi napisami.

W przypadkach stwierdzenia na przesyłkach pocztowych napisów o obraźliwej treści, należy stosować się do poniższego wyjaśnienia.

Wysyłanie przesyłek z tego rodzaju napisami podpada pod zakaz zamieszczony w art. 46, ust. 1, punkt d konwencji pocztowej (II. P. 20, str. 33) w myśl którego przesyłki takie podlegają postępowaniu według przepisów wewnętrznych zarządów pocztowych.

Na zasadzie § 32, ust. 3 i § 44, ust. 2 ordynacji pocztowej przesyłki z napisami obraźliwymi, nadane tak w kraju, jak i nadeszłe z zagranicy, należy traktować jako niedoręczalne.

Druki z obraźliwymi napisami, bez względu na to, czy nadawca wyraził życzenie ich zwrotu, należy uważać za niedoręczalne.

2. zagranicznych urzędów R. P. za opłatą przerzuconą na adresata.

W myśl § 7 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74) należy niedoręczalną przesyłkę listową, wysłaną za opłatą przerzuconą na adresata, zwrócić nadawcy bezpłatnie.

Z wysyłania korespondencji w omawianym trybie korzystają również polskie urzędowe placówki zagraniczne, które korespondencję nadają w kraju przez swoje organa albo za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W związku z powyższym winny placówki pocztowe zwracać niedoręczalne przesyłki listowe, wysłane przez polskie urzędowe placówki zagraniczne za opłatą przerzuconą na adresata nie wysyłającym je polskim urzędom zagranicznym, lecz bezpłatnie Ministerstwu Spraw Zagranicznych w Warszawie.

3. z ciążącymi na nich należnościami.

Przesyłki, co do których wdrożono ściągnięcie ciążących na nich należności w drodze postępowania egzekucyjnego (art. 21 obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z 4.VIII. 1933 r. Dz. U. M. P. i T. № 20 z 1933 r., poz. 84) winny urzędy pocztowe odsyłać do działu niedoręczalnych przesyłek dopiero wówczas, jeżeli ściągnięcie to okaże się niemożliwe.

Zwraca się uwagę, że w myśl ostatniego ustępu § 16 ordynacji pocztowej, roszczenie poczty do nadawcy przesyłki o zapłatę należności pocztowych ulega przedawnieniu po upływie jednego roku, licząc od dnia następnego po nadaniu przesyłki, że zatem terminu tego należy przestrzegać, celem zabezpieczenia możności prowadzenia dalszego postępowania o ściągnięcie należności w drodze przymusowej.

188.

Reklamacje.

1. Przepisy obowiązujące.

Dyrekcja Okręgu rozpatrując przedstawiane do decyzji sprawy odszkodowań za zaginione, uszkodzone i ograbione przesyłki pocztowe stwierdziła, że w dalszym ciągu niektóre urzędy (agencje) załatwiają dochodzenia reklamacyjne opieszale i niedbale. Dobre imię P. P. T. T. wymaga, by klient — poszkodowany w jakikolwiek sposób w związku z działalnością organów pocztowych — mógł jak najszybciej uzyskać zaspokojenie swej pretensji.

Najczęściej zachodzące uchybienia są:

W I. części pisma wywiadowczego:

a) brak godziny nadania, przy dacie nadania przesyłki,

b) brak dokładnej daty odesłania przesyłki z urzędu,

c) że nadawca stwierdza niedotrzymanie z powrotem przesyłki — w rubryce przeznaczonej dla adresata i odwrotnie,

d) niewypełnienie rubryki dotyczącej wysokości żądanego odszkodowania,

W II. części pisma wywiadowczego:

e) brak wywiadu działu niedoręczalnych przesyłek, a zastępuje go osobne — dołączone do akt — pismo.

W III. części pisma wywiadowczego:

f) drogę kartowania rozpoczyna się często dowolnie i bez uzasadnienia związkiem

z godziną nadania przesyłki — pośrednią dalszą drogę podaje się niezgodnie z rzeczywistością tak, że niejednokrotnie — wskutek sprzeczności — zachodzi potrzeba wyjaśnień i sprostowań,

g) nadesłane do dalszego załatwienia pisma wywiadowcze wzgl. jakiekolwiek pisma reklamacyjne, zawiadomienia o brakującej opłacie, zawiadomienia o brakującej wzgl. nadliczbowej paczce — przetrzymują urzędy (agencje) p. t. bez żadnego uzasadnienia ponad 3 dni, a czasem kilka tygodni,

h) urzędy wysyłają akta w sprawie odszkodowań śladem kartowania, pozbawiając tym samym Dyrekcję możności wydania jak najszybszej decyzji i ewentualnej wypłaty odszkodowania, opóźniając te czynności czasem o kilka miesięcy.

Przy przyjmowaniu przesyłek za pobraniem, zwracać należy uwagę na to, by kwota pobraniowa wypisana była nie tylko liczbami, lecz także słownie, gdyż ma to również związek z późniejszymi reklamacjami.

2. Przesyłki urzędowe.

Wyjaśnia się, że za reklamacje urzędodowych przesyłek listowych należy od nadawcy pobierać taryfową opłatę reklamacyjną.

3. Przesyłki zagraniczne.

Niektóre urzędy przesyłają zagranicznym zarządom pocztowym reklamacje dotyczące zaginionych, ograbionych i uszkodzonych przesyłek zagranicznych wraz z całą wewnętrzną korespondencją przez co dają obcym zarządom pocztowym możność wglądnięcia w urzędowanie polskiej służby.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie może niekorzystnie wpłynąć na wynik sprawy dla polskiego zarządu pocztowego, przeto poleca się w przyszłości nie dołączać przy reklamacjach przesyłanych zagranicznym urzędom pocztowym żadnej korespondencji krajowej.

189.

Znaczki pocztowe i druki płatne.

1. Ekspertyza.

Niektóre urzędy i agencje pocztowe przesyłają znaczki pocztowe do ekspertyzy wprost do Oddziału Ekspertyz Banku Polskiego w Warszawie, z pominięciem przełożonej Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów.

W związku z powyższym przypomina się, że znaczki podejrzane należy przesyłać Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów, która w myśl przepisów wykonawczych do § 25 ordynacji pocztowej — II. P. 3 może zarządzić ekspertyzę.

2. Filatelistyka.

a) Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem № PW. 711/79/35 z dnia 3.IX. 1935 r. zezwoliło na odmienne unieważnianie znaczków pocztowych dla celów filatelistycznych a mianowicie przez umieszczenie datownika tylko na jednym rożku znaczka pod warunkiem, że:

1) odcisk datownika nie powinien obejmować mniej jak 1/4 powierzchni znaczka;

2) przesyłki takie będą nadawane tylko przy okienku urzędu pocztowego Katowice 1;

3) nadawca winien umieścić swój adres na takiej przesyłce;

4) równocześnie przy nadawaniu nadawca winien okazać legitymację lub poświadczenie stwierdzające, że jest członkiem kółka filatelistycznego.

Urzędy i agencje p. t. winny kierować interesantów, którzy będą żądać unieważnienia znaczka w sposób wyżej podany, do urzędu pocztowego Katowice 1.

b) Stwierdzono w kilku wypadkach, że urzędy i agencje p. t. stemplują (unieważniają) dla celów filatelistycznych znaczki pocztowe wycofane z obiegu, co sprzeczne jest z postanowieniami okólnika ogłoszonego w Dz. Urz. M. P. i T. № 21 z 1933 r.

3. Wyjaśnienia do instrukcji o sprzedaży.

a) Instrukcja o sprzedaży za prowizją znaczków pocztowych i druków płatnych, ogłoszona w Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1938 r., poz. 12 normuje szczegółowo wszelkie kwestie związane ze sprzedażą znaczków pocztowych i druków płatnych, wprowadzając pewne zmiany oraz nowe postanowienia w obowiązujących dotychczas przepisach.

W szczególności rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 sierpnia 1937 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych nałożyło obowiązek sprzedaży znaczków pocztowych na detalistów i drobnych sprzedawców wyrobów tytoniowych, z wyjątkiem drobnej sprzedaży „domowej“, „ruchomej“ i „sklepowej“ w sklepach mieszanych, przy czym określiło wyraźnie każdy z wymienionych rodzajów sprzedaży.

Wobec powyższego winny wszystkie placówki p. t. sprawdzać, czy wszyscy detaliści oraz ci drobni sprzedawcy, którzy prowadzą sprzedaż sklepową w specjalnych sklepach tytoniowych, sprzedaż uliczną i dworcową, czynią zadość nałożonemu na nich obowiązkowi i rejestrują odnośne punkty sprzedaży znaczków i druków płatnych.

W odmienny niż dotychczas sposób została również unormowana sprawa udzielania kredytu; obecnie bowiem udzielać go mogą same placówki rejestrujące (urzędy wzgl. agencje). Próśb zatem sprzedawców o kredyt do wysokości kwoty 25 zł nie należy przedstawiać Dyrekcji Okręgu, lecz przyznawać go ewentualnie we własnym zakresie. Zwraca się jednak uwagę, że kredyt otrzymać mogą wyłącznie tylko te osoby, dające w pełni rękojmię wpłaty należności względnie zwrotu znaczków, za wszelkie bowiem ewentualne straty z tego tytułu odpowiadać będą materialnie naczelnicy urzędów wzgl. kierownicy agencji. Wyjątkowo tylko prośby pośredników o kredyt przekraczający kwotę 25 zł należą do decyzji Dyrekcji Okręgu.

W związku z postanowieniami pkt. 2 Instrukcji o sprzedaży za prowizją znaczków pocztowych i druków płatnych (Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1938 r., poz. 12) poszczególne jednostki eksploatacyjne zwracają się często do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z prośbą o informacje w drobnych sprawach, dotyczących obowiązkowej sprzedaży znaczków pocztowych przez sprzedawców wyrobów tytoniowych.

Uważając postępowanie takie za niewłaściwe — Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśniło — że jednostki eksploatacyjne powinny w razie potrzeby korzystać w powyższych sprawach przede wszystkim z informacji lokalnych, a w razie wątpliwości zwracać się o rozstrzygnięcie do Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów.

4. Fałszerstwa.

Stwierdzono nadużycia ze znaczkami pocztowymi, popełniane przez nadawców przesyłek pocztowych, a zwłaszcza przez żołnierzy (szeregowych) w ten sposób, że odnośny znaczek bywa przed nadaniem przesyłki powleczony cienką warstwą wilgotnego mydła, wskutek czego farba datownika zatrzymuje się przy jego unieważnieniu na warstwie mydła, pozostawiając powierzchnię znaczka nienaruszoną. Adresat przesyłki po starciu warstwy mydła wraz z odciskiem datownika za pomocą wilgotnej szmaty — otrzymuje czysty znaczek, nadający się do ponownego użycia. Ten sam znaczek — przy dalszym posługiwaniu się wyżej opisanym sposobem — może być następnie wielokrotnie użyty do opłaty innych przesyłek pocztowych.

Wobec tego poleca się urzędom (agencjom) p. t. zwracać szczególniejszą uwagę na przesyłki listowe, nadawane przez szeregowych i w razie stwierdzenia nadania listu ze znaczkiem namydlonym, postępować analogicznie, jak w wypadkach znalezienia listów ze znaczkami nagumowanymi na powierzchni obrazu, tj. znaczki takie uznawać za nieważne, zaś dotyczące listy za nieopłacone i obciążać je dopłatą w podwójnej wysokości.

Z uwagi na powtarzające się wypadki naklejania przez nadawców na wysyłanych przez nich przesyłkach listowych zużytych już znaczków pocztowych, na których ślady poprzedniego odcisku datownika albo były mało widoczne albo też zostały wytarte lub wywabione, wzywa się urzędy i agencje pocztowe do zwracania baczniejszej uwagi na jakość i dobroć naklejanych na listach znaczków pocztowych.

W wypadku stwierdzenia, że naklejony znaczek pocztowy był już raz użyty, nie należy go unieważnić, lecz otoczyć dokoła kolorową obwódką, a z samą przesyłką postąpić jak z przesyłkami nieopłaconymi lub niedostatecznie opłaconymi.

Urzędy oddawcze obowiązane są wezwać adresata i zażądać od niego wydania do dyspozycji poczty koperty lub opakowania z nalepionym znaczkiem oraz do wyjawienia imienia i nazwiska oraz adresu nadawcy przesyłki, o ile dane te nie zostały już naznaczone na kopercie lub opakowaniu.

Zatrzymaną kopertę (opakowanie) wraz z ewentualnym oświadczeniem adresata winny urzędy pocztowe przesłać natychmiast wraz ze sprawozdaniem Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów.

5. Bezpłatne dostarczanie druków szkołom.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 26.XI. 1936 r. № GMO. 634 zezwoliło dostarczać bezpłatnie szkołom na ich prośbę druków pocztowych, jako niezbędnych pomocy do prowadzenia praktycznych ćwiczeń szkolnych.

W związku z tym poleca się, by jednostki eksploatacyjne, otrzymane ewentualnie ze szkół zapotrzebowanie na druki przedstawiały każdorazowo Dyrekcji Okręgu w celu uzyskania zezwolenia na wydanie poszczególnych rodzajów druków.

Wartością wydanych druków urzędy i agencje będą się odciążać w rachunku znaczków pocztowych przez wpisywanie odnośnych kwot w kolumnie 14-ej rachunku i dołączanie do niego potwierdzeń odbioru druków przez szkoły.

Przed wydaniem należy każdy druk unieważnić przez wpisanie atramentem w prawym górnym rogu słowa „wzór“ lub „okazowy“.

Natomiast wnioski zgłaszane przez szkoły o bezpłatne wydanie druków P. K. O. należy kierować do bezpośredniego załatwienia do P. K. O. w Warszawie.

190.

Znaczki urzędowe.

Prawo używania.

1. Zakaz opłacania nimi druków.

Zdarza się, że władze i urzędy państwowe i samorządowe wysyłają druki (nawet opatrzone napisem „druk“), opłacane znaczkami urzędowymi.

Według postanowień § 1 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22.VII. 1933 r., zawartego w Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74, znaczki urzędowe służą do opłaty wyłącznie listów i kartek, z czego wynika, że nadawane przez władze i urzędy druki muszą być opłacane w zwykły sposób, według normalnych stawek taryfowych dla druków.

Za polecenie takich druków należy pobierać normalne opłaty taryfowe.

2. Duszpasterstwa wojskowe.

Wojskowe parafie rzymsko katolickie i inne wojskowe duszpasterstwa są instytucjami wyłącznie wojskowymi i jako takie są uprawnione do wysyłania i opłacania urzędowych przesyłek listowych w sposób przewidziany w rozporządzeniu Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. № 18, poz. 74 dla przesyłek urzędowych władz i urzędów, wymienionych w § 2, ust. 1, lit. a) tegoż rozporządzenia.

W związku z powyższym oznajmia się równocześnie, że poniżej zamieszczone zarządzenie w sprawie korespondencji władz i urzędów kościelnych i w sprawie korzystania z przegródek i pełnomocnictw pocztowych przez władze i urzędy kościelne (wyznaniowe) nie mają zastosowania w odniesieniu do wojskowych parafii rzym.-kat. i wojskowych duszpasterstw innych wyznań.

3. Urzędy i instytucje kościelne.

1) Władze, urzędy i instytucje kościelne wszelkich wyznań i obrządków nie podpadają pod pojęcie władz i urzędów, wymienionych w art. 18, pkt. 3, lit. a) ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. M. P. i T. № 20 z 1933 r., poz. 84) i w § 2 lit. a rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r. poz. 74), wobec czego nie mają one w żadnym wypadku uprawnienia do używania znaczków pocztowych, wprowadzonych do opłaty urzędowych przesyłek listowych rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. (Dz. U. M. P. i T. № 17 z 1933 r., poz. 68).

2) Korespondencję zwykłą do władz i urzędów państwowych oraz samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwionych na wezwanie tych władz i urzędów lub w wykonaniu ustawowego obowiązku, władze, urzędy i instytucje kościelne (wyznaniowe) wysyłają w sposób przewidziany w § 2, ustęp 1, pkt b i ustęp 2 oraz w § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. Min. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74), a więc bez nalepiania na przesyłce znaczków pocztowych, gdyż opłatę pocztową za tę przesyłkę uiszcza przy odbiorze władza lub urząd, pod którego adresem była ona wysłaną.

3) Urzędy stanu cywilnego i osoby, prowadzące księgi metrykalne, korespondencję swoją: 1) w sprawach statystyki ruchu naturalnego ludności do władz administracyjnych I instancji i do Głównego Urzędu Statystycznego, oraz 2) inną korespondencję do władz i urzędów państwowych i samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwionych na wezwanie tych władz i urzędów państwowych

i samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwianych na wezwanie tych władz i urzędów lub wykonaniu ustawowego obowiązku, wysyłają w listach zwykłych bez nalepiania znaczków pocztowych w sposób, omówiony wyżej w punkcie 2).

4) Poza wyjątkami omawianymi w punktach 2) i 3), muszą przesyłki listowe władz, urzędów i instytucyj kościelnych (wyznaniowych) być opłacane przy nadaniu normalnymi znaczkami według ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej.

5) Jeżeli władza lub urząd, pod którego adresem nadeszła od władz, urzędów lub instytucyj kościelnych przesyłka listowa z napisem „Na wezwanie urzędowe", lub w wykonaniu ustawowego obowiązku", stwierdził, że przesyłka ta winna była być przez nadawcę opłaconą, postąpi w myśl § 6 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74), a nadawca obowiązany będzie uiścić wtedy normalną opłatę taryfową w podwójnej wysokości.

Władze, urzędy i instytucje kościelne winny swą korespondencję z władzami, urzędami i instytucjami kościelnymi oraz z osobami i instytucjami prywatnymi opłacać według każdocześnie ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej, z wyjątkiem jedynie przesyłek listowych, wysyłanych przez nie do władz i urzędów państwowych oraz samorządu terytorialnego i gospodarczego, w poruczonym zakresie działania **na wezwanie urzędowe** tych władz i urzędów albo **w wykonaniu ustawowego obowiązku.**

Władze, urzędy i instytucje kościelne wszelkich wyznań i obrządków oraz urzędy stanu cywilnego i osoby prowadzące księgi metrykalne, muszą w zwykły sposób uiszczać normalne opłaty za wszelkie świadczenia poczty, a zatem również za dzierżawę przegródek, za złożone pełnomocnictwa pocztowe i za doręczanie przesyłek pocztowych.

4. Dziennik ustaw.

Redakcja Dziennika Ustaw R. P. jest organem Ministerstwa Sprawiedliwości i komórką organizacyjną tegoż Ministerstwa na równi z wydziałami. Z tego powodu Redakcja Dziennika Ustaw R. P. jest uprawnioną do opłacania swej urzędowej korespondencji w sposób, przewidziany dla urzędowych przesyłek listowych, mimo że w spisie władz i urzędów nie jest ona wyraźnie wymienioną, jak zresztą nie są tam wymienione również i wydziały innych władz i urzędów.

5. Izby Rzemieślnicze.

a) Korespondencja Izb Rzemieślniczych z władzami państwowymi w sprawach zwolnień od wykazania dowodów uzdolnienia zawodowego, może być opłacana znaczkami urzędowymi. Ustawa przemysłowa bowiem porucza postanowienie wniosku w tych wypadkach Izbom Rzemieślniczym, zachodzi tu zatem typowy, poruczony zakres działania.

b) Sprawy dotyczące budżetów poszczególnych Izb Rzemieślniczych stanowią własny zakres działania tychże Izb, a zatem korespondencja w tych sprawach, jako nie podlegająca postanowieniom art 18 ust. 3, lit. a ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. M. P. i T. № 20 z 1933 r., poz. 84) oraz § 1 i 2, ust. 1, lit. a rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74) nie może być opłacana znaczkami urzędowymi.

Wezwania Izb Rzemieślniczych o wyrównanie niedoboru budżetowego podlegają opłacie pocztowej, o ile są wysyłane w miejscu — dla miejscowych wezwań płatniczych, zamiejscowe zaś — dla zamiejscowych listów względnie kartek pocztowych.

6. Junackie Hufce Pracy.

Komenda Główna Junackich Hufców Pracy wraz z podległymi jej komendami okręgów, baonami, kompaniami, składnicami materiałowymi J. H. P., należy do instytucyj podległych Ministerstwu Spraw Wojskowych. Wobec tego Komenda Główna Junackich Hufców Pracy oraz podległe jej komendy okręgów, baony, kompanie i składnice meteriałowe J. H. P., jako instytucje Ministerstwa Spraw Wojskowych, są uprawnione do opłacania swej służbowej korespondencji urzędowymi znaczkami pocztowymi. (Spis władz i urzędów uprawnionych do używania znaczków urzędowych pkt. 6).

7. Kierownictwa budowy dróg i mostów.

Kierownictwa przebudowy dróg państwowych oraz kierownictwa budowy mostów (Ministerstwo Komunikacji, są uprawnione do opłacania urzędowej korespondencji znaczkami urzędowymi.

Znaczkami urzędowymi może być opłacana tylko korespondencja urzędowa samych kierownictw, a nie osób, zatrudnionych w tych kierownictwach i przedsiębiorstw, prowadzących budowę dróg i mostów pod nadzorem kierownictw.

8. Kierownicy władz i urzędów oraz ich zastępcy.

Wyjaśnia się, że do wysyłania i opłacania urzędowej korespondencji (tj. w zakresie wykonywanej administracji państwowej), w sposób przewidziany w rozporządzeniu z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. M. P. i T. № 18, poz. 74) uprawnieni są również kierownicy władz i urzędów, wymienionych w wykazie, podanym w ust. III., punkt 11 zarządzenia z dnia 24 września 1934 r. (Dz. U. M. P. i T. № 19 z 1934 r., poz. 88) oraz ich zastępcy mimo, że w powyższym wykazie nie są oni wymienieni.

9. Mechaniczna Stacja Doświadczalna.

Mechanicznej Stacji Doświadczalnej Politechniki Lwowskiej w Dziedzicach, jako stanowiącej integralną część Politechniki we Lwowie, wolno korzystać ze wszystkich uprawnień, przysługujących Politechnice we Lwowie w zakresie opłat za przesyłki pocztowe, a w szczególności używać do opłaty swej korespondencji znaczków dla przesyłek urzędowych.

10. Szkoły rolnicze.

Szkołom rolniczym w Rybniku, Międzyświeciu koło Skoczowa i Lublińcu oraz szkole ogrodniczej w Strumieniu, wprawdzie podlegającym Śląskiej Izbie Rolniczej, nie wchodzącym jednak w jej skład organizacyjny, nie przysługuje prawo używania do opłaty swej korespondencji — znaczków dla przesyłek urzędowych.

11. Związek Strzelecki — Komendanci.

Dla wyjaśnienia związku, zachodzącego między Okręgowymi Urzędami W. F. i P. W. oraz komendami powiatowymi i rejonowymi P. W. z jednej strony, a Związkiem Strzeleckim z drugiej strony w zakresie prac państwowych organów W. F. i P. W. i Związku Strzeleckiego, Ministerstwo Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych oznajmiło, że komendanci Związku Strzeleckiego wchodzą w skład poszczególnych władz i komend P. W., jako pomocnicy względnie zastępcy komendantów P. W. a mianowicie:

Komendant Główny Związku Strzeleckiego — jako pomocnik Dyrektora Państwowego Urzędu W. F. i P. W.

Komendanci Okręgów i Podokręgów Związku Strzeleckiego wchodzą w skład Okręgowych Urzędów W. F. i P. W., jako inspektorzy W. F. i P. W.

Komendanci powiatów Związku Strzeleckiego wchodzą w skład komend powiatowych P. W., jako stali zastępcy komendantów powiatowych P. W.

Komendanci zaś oddziałów lokalnych Związku Strzeleckiego wchodzą w skład kadry instruktorskiej P. W. w charakterze instruktorów kontraktowych, płatnych lub honorowych.

Korespondencja wymienionych wyżej komendantów i organów Związku Strzeleckiego w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego winna być traktowana, jak urzędowa korespondencja komend i urzędów W. F. i P. W., podlegająca postanowieniom rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. U. M. P. i T. № 18, poz. 74).

Korespondencja wymienionych wyżej komendantów Związku Strzeleckiego, jako organów P. W., podlega przy nadaniu opłacie za pomocą znaczków dla urzędowych przesyłek listowych, z wyjątkiem korespondencji komendantów oddziałów lokalnych Związku Strzeleckiego, jako instruktorów P. W. do władz i urzędów W. F. i P. W., która to korespondencja winna być wysyłana w trybie § 2 ust. 1, lit. b i ust. 2 oraz § 5, ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych i winna być na stronie zewnętrznej opatrzona napisem „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku". Opłatę za tę korespondencję uiszcza przy odbiorze władza lub urząd W. F. i P. W., pod których adresem korespondencja ta nadeszła, a to za pomocą naklejania odpowiedniego znaczka urzędowego, w pocztowej książce odbiorczej lub na arkuszu doręczeń.

Zewnętrzne napisy na kopertach z korespondencją organów Związku Strzeleckiego w sprawach W. F. i P. W. i podpisy komendantów Związku Strzeleckiego na takiej korespondencji winny brzmieć:

a) Pomocnik Dyrektora P. U. W. F. i P. W. Komendant Główny Z. S.

b) Inspektor W.F. i P.W.O.K. . . . . .
Komendant . . . . (Podokr. Okr. Z.S.) . . . .

c) Z-ca Komendanta pow. P.W. w . . . .
Komendant powiatu . . . . Z. S.

d) Instruktor kontraktowy P. W.
Kompanijny Z. S. (wzgl. Komendant Oddziału Z. S. . . . .)

Korespondencja Związku Strzeleckiego w sprawach wewnętrznych organizacji i innych niezwiązanych z pracami W. F. i P. W., nie ma charakteru korespondencji urzędowej i podlega normalnym opłatom taryfowym.

Dla zapobieżenia ewentualnym nieprawidłowościom przy wysyłaniu urzędowych przesyłek listowych przez organa Związku Strzeleckiego, winny urzędy i agencje pocztowe stosować postanowienia przewidziane w ust. 10 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 24 września 1934 r. (Dz. U. M. P. i T. № 19, poz. 88).

12. P. W. i W. F.

Komitety P. W. i W. F. nie mają charakteru władz i urzędów, gdyż nie są one powołane do wykonywania aktów władzy, dlatego też nie są uprawnione do opłacania swych przesyłek listowych znaczkami urzędowymi, lecz muszą opłacać je zwykłymi znaczkami, według ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej.

13. Rada Spółdzielcza.

Rada Spółdzielcza wchodzi w skład Ministerstwa Skarbu i na tej podstawie korzysta w zakresie świadczeń Poczty ze wszystkich uprawnień, przyznanych władzom i urzędom państwowym.

14. Szkoły powszechne.

a) Szkoły powszechne, publiczne i prywatne, nie są uprawnione do opłacania swej korespondencji urzędowymi znaczkami pocztowymi.

b) Szkołom powszechnym nie wolno nadawać przesyłek listowych za opłatą przerzuconą na adresatów, z napisem „sprawa urzędowa — opłatę uiści adresat", zatem w sposób, określony w § 7 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22.VII. 1933 r. o przesyłkach listowych, urzędowych, ogłoszonego w Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74.

Do wysyłania urzędowych przesyłek listowych za opłatą przerzuconą na adresatów są bowiem upoważnione zasadniczo tylko władze i urzędy państwowe, samorządu terytorialnego i gospodarczego w poruczonym zakresie działania, uprawnione do używania na podstawie wyżej przytoczonego rozporządzenia — specjalnych znaczków dla przesyłek urzędowych i wymienione w spisie, zawartym Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegratów № 19 z 1934 r., poz. 88, w którym nie ma wymienionych szkół powszechnych.

15. Szpitale państwowe.

Szpitale państwowe mają ustawowy obowiązek komunikowania się w pewnych sprawach z władzami i urzędami państwowymi albo samorządowymi i w tych sprawach mogą swoją korespondencję do wymienionych władz i urzędów wysyłać „w wykonaniu ustawowego obowiązku".

16. Towarzystwo Wiedzy Wojskowej.

Towarzystwo Wiedzy Wojskowej nie ma charakteru urzędu formacji i instytucji wojskowej w rozumieniu art. 18 ust. 3 ustawy o poczcie i § 2, ust. 1, lit. a) rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r., o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74), wobec czego wysyłane przez nie przesyłki listowe podlegają ogólnym postanowieniom ordynacji i taryfy pocztowej.

17. Urzędy stanu cywilnego.

Wśród korespondencji urzędów stanu cywilnego rozróżnić należy następujące jej rodzaje:

1. Korespondencja z władzami administracyjnymi I instacji lub z Głównym Urzędem Statystycznym w sprawach statystyki ruchu naturalnego ludności.

2. Korespondencja, wysyłana do władz i urzędów państwowych albo samorządu terytorialnego lub gospodarczego „na wezwanie urzędowe" tych władz lub urzędów, lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku".

3. Korespondencja, wysyłana do osób i instytucyj prywatnych na żądanie tychże osób i instytucyj lub w ich wyłącznym interesie.

4. Wszelka inna korespondencja tak władz i urzędów państwowych i samorządowych jak i do osób i instytucyj prywatnych, a więc z wyłączeniem korespondencji wymienionej pod 1, 2 i 3.

ad 1. W myśl § 8, ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lute-

go 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności (Dz. U. R. P. № 10, poz. 76) opłaty pocztowe za te przesyłki listowe winny być pokrywane z budżetu państwowego i dlatego przesyłki te winny być przesyłane w trybie przewidzianym w § 2, ust. 1 b i ust. 2 oraz w § 5, ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. U. Min. P. i T. № 18 z 1933 r).

ad 2. Również do przesyłek, wysyłanych do władz i urzędów państwowych lub samorządowych na ich „wezwanie urzędowe" lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku", mają zastosowanie powołane wyżej postanowienia § 2, ust. 2 rozporządzenia z 22 lipca 1933 r. (Dz. U. Min. P. i T. № 18 z 1933 r.).

ad 3. Opłatę za korespondencję wysyłaną do instutucyj i osób prywatnych na żądanie tych osób i instytucyj lub w ich wyłącznym interesie, np. odpowiedzi na zapytania ubezpieczalni społecznych, urzędy stanu cywilnego mogą przerzucać na adretatów i w tym celu stosować się do postanowień, zawartych w § 7 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. U. Min. P. i T. № 18 z 1933 r.) i na przesyłce umieścić napis: „Sprawa urzędowa — Opłatę uiści adresat".

ad 4. Wszelką inną korespondecję, a w szczególności korespondencję, wysyłaną wzajemnie między urzędami stanu cywilnego, winny urzędy te opłacać przy nadaniu według ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej.

18. Urzędy gminne — do urzędów stanu cywilnego

Urzędy pocztowe kwestionują opłacane urzędowymi znaczkami pocztowymi przesyłki listowe. wysyłane przez urzędy gminne (magistraty) pod adresem urzędów stanu cywilnego i postępują z nimi w myśl postanowień art. 10 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 24.IX. 1934 r. (Dz. U. M. P. i T. № 19 z 1934 r., poz. 88), podejrzewając w tych wypadkach nadużycie danej urzędowej przesyłki dla celów prywatnych. Podejrzenia swe urzędy uzasadniają tym, że zawartość zakwestionowanych przesyłek stanowi korespondencja urzędów stanu cywilnego (zapowiedzi ślubne), a nie urzędów gminnych, którą urzędy stanu cywilnego niesłusznie wysyłają pod firmą urzędów gminnych za opłatą w znaczkach urzędowych tylko dlatego, by w ten sposób uniknąć normalnych opłat (zwykłymi znaczkami).

W myśl niemieckiej ustawy z dnia 6.II. 1875 r. o urzędowym stwierdzaniu stanu cywilnego i zawieraniu małżeństw — urzędy gminne są obowiązane do wywieszania na przeciąg 2 tygodni w budynku gminnym nadesłanych im przez urzędy stanu cywilnego ogłoszeń zapowiedzi. O dokonanym wywieszeniu odnośny urząd gminny powiadamia dotyczący urząd stanu cywilnego, zaś po upływie 2 tygodniowego terminu zwraca mu zapowiedź. Korespondencja w wyżej wspomianych sprawach, należących do poruczonego zakresu działania gmin, istotnie pochodzi od urzędów gminnych, a nie od urzędów stanu cywilnego, dlatego też urzędy gminne (magistraty) mogą ją wysyłać urzędom stanu cywilnego w przesyłkach listowych opłacanych znaczkami urzędowymi w myśl postanowień § 2 pkt. „a" rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22.VII. 1933 r. (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r., poz. 74).

20. Urzędy gminne do Zakładów Ubezpieczeń

a) Do poruczonego zakresu działania organów samorządowych należą te ich czynności, które wchodząc w zakres kompetencji administracji rządowej, zostały im przekazane do wykonywania jako organom władzy rządowej. Charakteru takiego nie mają czynności podejmowane przez zarządy gmin wiejskich i miejskich na rzecz ubezpieczalni i zakładów ubezpieczeń społecznych.

Powołane bowiem do wykonywania ubezpieczeń ubezpieczalnie i zakłady ubezpieczeń społecznych są wprawdzie instytucjami prawa publicznego, jednak posiadając osobowość prawną, nie mają charakteru urzędów państwowych.

Instytucje te działają na podstawie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. poz. 396) i na podstawie własnych statutów.

Do administracji rządowej, w szczególności do Ministra Opieki Społecznej oraz do państwowych urzędów ubezpieczeń społecznych, należy tylko wykonywanie nadzoru nad ubezpieczalniami i nad zakładami ubezpieczeń społecznych.

Z postanowień art. 288 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. nie wynika, że czynności zarządów gmin na rzecz ubezpieczalni i zakładów ubezpieczeń społecznych należą do poruczonego zakresu działania.

Obowiązek bowiem udzielania pomocy, której zakres ma określić rozporządzenie wła-

ściwego ministra, nie przesądza bezpłatności usług gminy na rzecz instytucyj ubezpieczeniowych tym bardziej, że rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r., poz. 2) przewiduje dla gmin odpowiednie wynagrodzenie.

Ponieważ więc wykonywanie ubezpieczeń społecznych nie należy do kompetencji administracji rządowej, lecz do specjalnych instytucyj ubezpieczeniowych i wskutek tego nie może być poruczone gminom, jako organom władzy rządowej oraz, ponieważ wszelkich czynności na rzecz instytucyj ubezpieczeniowych podejmują się gminy na zasadzie odpłatności, przeto czynności takie należy uważać za należące do własnego zakresu działania samorządu terytorialnego.

W związku z tym korespondencja gmin wiejskich i miejskich, dotycząca ubezpieczeń społecznych, musi być opłacana przy jej nadawaniu zwykłymi znaczkami pocztowymi, według normalnych stawek taryfowych.

b) Korespondencja zarządów gminnych do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawach przymusowego ubezpieczenia od ognia nie wynika z poruczonego zakresu działania i wobec tego winna być opłacana przy nadawaniu zwyczajnymi znaczkami pocztowymi według pełnych stawek taryfowych.

20. Nadleśnictwa państwowe.

Nadleśnictwa Państwowe wysyłają pod adresem Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Instytutu Badawczego przy Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych i Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, opłacone znaczkami urzędowymi przesyłki listowe większych rozmiarów z zawartością próbek nasion, szyszek, szkodliwych owadów itp., które z uwagi na ich zawartość nie mogą być zaliczane do urzędowej korespondencji listowej, lecz winny być traktowane jako próbki towarów, a z uwagi na ich wielkość i ciężar — jako paczki. Przedmioty tego rodzaju, jako nie mające charakteru korespondencji urzędowej winny być przesyłane za opłatą według normalnej taryfy pocztowej dla osób lub instytucyj prywatnych, a zatem opłacane zwykłymi znaczkami jako próbki towarów, albo też gotówką stosownie do wagi i strefy paczkowej.

21. Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny.

Przedsiębiorstwami Państwowego Zakładu Higieny są:

1) Dział wyrobu surowic i szczepionek w Warszawie,

2) Bursa „Amelin" w Warszawie oraz

3) Pracownia Analityczna w Warszawie i jej filie, działające przy Oddziałach Państwowego Zakładu Higieny.

Wymienione przedsiębiorstwa winny opłacać swoją korespondencję zwykłymi znaczkami pocztowymi według każdocześnie obowiązującej taryfy pocztowej.

22. Nieopłacone listy anonimowe do władz i urzędów.

W przypadku gdy listonosz — postępując zgodnie z przepisami wykonawczymi do § 210 ordynacji pocztowej — wyda władzy lub urzędowi państwowemu albo samorządowemu nieopłaconą należycie przy nadaniu a wskutek tego obciążoną dopłatą przesyłkę listową, nie opatrzoną napisem: „na wezwanie urzędowe" lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku" pod warunkiem, że adresat, tj. władza lub urząd, zwróci kopertę i wskaże adres nadawcy — władza zaś względnie urząd, nie jest w możności podać adresy nadawcy (np. przy listach anonimowych), wówczas należy odciążać się z tej dopłaty w wykazie unieważnionych należności.

23. Państwowe urzędy pośrednictwa pracy — przerzucanie opłaty na adresata.

Spis władz i urzędów (Dz. U. M. P. i T. № 19 z 1934 r.) stanowi całkowicie wyczerpującą podstawę dla oceny, które władze i urzędy mogą opłacać przesyłki urzędowymi znaczkami pocztowymi.

Przy przyjmowaniu natomiast przesyłek za opłatą przerzuconą na adresata należy brać pod uwagę charakter nadawcy jako urzędu.

Brak danego urzędu w wymienionym spisie nie może powodować nieprzyjęcia tego rodzaju przesyłek do przewozu pocztą za opłatą przerzuconą na adresata.

Z tego powodu państwowe urzędy pośrednictwa pracy, jakkolwiek nie wymienione w spisie władz i urzędów, mogą korzystać z prawa nadawania przesyłek za opłatą przerzuconą na adresata.

24. Przesyłki za opłatą przerzuconą na adresata oraz przesyłane „w wykonaniu ustawowego obowiązku" i „na wezwanie urzędowe".

a) Niektóre władze i urzędy administracji ogólnej oraz samorządu terytorialnego usiłują wysyłać pod adresem innych władz i urzę-

dów przesyłki listowe za opłatą przerzuconą na adresata (§ 7 rozp. z 22 lipca 1933 r. Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74) lub też wysyłają pod adresem instytucyj, nie mających charakteru władz i urzędów w rozumieniu § 2, ust. 1, lit. a powyższego rozporządzenia, korespondencję z napisem: „Na wezwanie urzędowe“ lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku“.

Uprawnienie do wysyłania korespondencji za opłatą pocztową, przerzuconą na adresata, w myśl § 7 powołanego w poprzednim ustępie rozporządzenia przysługuje tylko władzom i urzędom, wymienionym w § 2, ust. 1, lit. a tego rozporządzenia, a więc również władzom i urzędom samorządu terytorialnego — lecz jedynie dla korespondencji w sprawach, należących do ich poruczonego zakresu działania i tylko w przypadkach, gdy wysyłana korespondencja dotyczy wyłącznie interesu adresata.

Z brzmienia § 7 powołanego rozporządzenia, a w szczególności z postanowienia, że opłata przerzucona „pobrana będzie od adresata w pojedynczej wysokości **normalnej opłaty taryfowej** dla danego rodzaju przesyłek“ wynika, że adresatem takiej przesyłki może być tylko osoba lub instytucja prywatna, a nie władza lub urząd państwowy albo organ samorządu terytorialnego lub gospodarczego, działający w sprawach poruczonych, które to władze, urzędy i organa uprawnione są do uiszczania opłat pocztowych znaczkami urzędowymi według stawek ustalonych w § 1 tego rozporządzenia.

Do zarządów gmin mogą zatem władze i urzędy państwowe wysyłać przesyłki listowe za opłatą przerzuconą na adresata, lecz tylko w sprawach, należących do własnego zakresu działania zarządów gmin.

Natomiast, o ile chodzi o przesyłki listowe z napisem „Na wezwanie urzędowe“ lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku“, to przesyłki takie (zwykłe listy i kartki) mogą wysyłać — zgodnie z § 2, ust. 1, lit. b) i ust. 2 rozporządzenia z 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych — jedynie osoby i instytucje prywatne i tylko do władz i urzędów, wymienionych w § 2, ust 1, lit. a) tegoż rozporządzenia, a więc i do organów samorządu terytorialnego, lecz tylko w sprawach, należących do ich poruczonego zakresu działania.

Z powyższego wynika, że korespondencję z napisem „Na wezwanie urzędowe“ lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku“ mogą wysyłać władze i urzędy samorządu terytorialnego lub gospodarczego lecz tylko w sprawach, należących do ich własnego zakresu działania i tylko do władz i urzędów państwowych, z wyłączeniem wszelkich innych instytucyj, choćby nawet opartych na prawie publicznym, jak np. ubezpieczalnie społeczne, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych itp. Wysyłane do tych ostatnich przesyłki listowe z napisem „Na wezwanie urzędowe“, lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku“, podlegają obciążeniu dopłatą w podwójnej wysokości normalnej opłaty taryfowej.

Takiej samej dopłacie podlegają przesyłki listowe zarządów gmin z napisem „Sprawa urzędowa—opłatę uiści adresat“, wysyłane do osób lub instytucyj prywatnych (np. Ubezpieczalni Społecznej lub do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych), jeśli wysyłana korespondencja dotyczy spraw, należących do własnego zakresu działania zarządów gmin (np. w sprawach składek ubezpieczeniowych).

b) Według postanowień § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych, urzędowych (Dz. U. M. P. i T. № 18 z 1933 r.) korespondencję, wysyłaną przez osoby lub instytucje prywatne do władz i urzędów państwowych albo samorządu terytorialnego lub gospodarczego na urzędowe wezwanie tych władz i urzędów, albo w wykonaniu ustawowego obowiązku, doręcza się za pomocą pocztowych książek odbiorczych, a opłatę za tę korespondencję uiszcza odbierająca władza lub urząd, naklejając odpowiednie znaczki opłaty w książce odbiorczej lub w danym razie na karcie doręczeń.

Zdarzają się jednak wypadki, że niektóre władze i urzędy tak państwowe, jak i samorządowe, odmawiają naklejenia znaczków za przesyłki, nadeszłe pod ich adresem na ich wezwanie lub w wykonaniu przez nadawcę ustawowego obowiązku, motywując swą odmowę bądź brakiem tych znaczków, bądź też brakiem odpowiednich zarządzeń swych władz przełożonych.

Ponieważ wszystkie władze i urzędy powinny być zaopatrzone w potrzebną ilość urzędowych znaczków opłaty i odmowa uiszczenia opłaty pocztowej przez naklejanie odpowiednich znaczków narazić może Zarząd

Pocztowy na straty, poleca się urzędom i agencjom p. t., aby w razie odmowy naklejenia przez adresata znaczków opłaty za przesyłki listowe, nadesłane bez opłaty pocztowej w wykonaniu ustawowego obowiązku lub na wezwanie urzędowe — przesyłek tych nie doręczały, lecz jako przesyłki niedoręczalne zwracały nadawcy.

c) W razie stwierdzenia przez władzę lub urząd, pod adresem którego nadeszła nieopłacona przez nadawcę przesyłka listowa z napisem „Na wezwanie urzędowe“ lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku“, iż przesyłka ta powinna była być przez nadawcę opłaconą, odbierająca tę przesyłkę władza lub urząd winna zwrócić kopertę, a przy kartkach odpis strony adresowej kartki (w obu wypadkach z podaniem adresu nadawcy) oddawczemu urzędowi pocztowemu. Urząd ten zanotuje ilość odebranych kopert i kartek w pocztowej książce odbiorczej (lub na karcie doręczeń) i potrąci ilość naklejonych już na nie znaczków opłaty przy następnych wydawaniach (doręczeniach) przesyłek nieopłaconych.

Przesyłki listowe wysyłane na wezwanie urzędowe lub w wykonaniu ustawowego obowiązku, a doręczane władzom lub urzędom, wymienionym w § 2, pkt. a) rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74) za pośrednictwem listonoszów wiejskich, doręcza się za pomocą karty doręczeń poleconych przesyłek listowych (druk № 14), w której po wpisaniu przesyłek poleconych należy wpisać nazwę władzy lub urzędu — adresata, oraz ogólną ilość nadeszłych pod jego adresem przesyłek listowych nieopłaconych. Opłatę pocztową za te przesyłki uiszcza adresat, naklejając odpowiednie urzędowe znaczki pocztowe na karcie doręczeń.

e) Za opłatą przerzuconą na adresata mogą być wysyłane wszelkiego rodzaju przesyłki listowe, przewidziane w § 1 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74), jako urzędowe przesyłki listowe. Można więc na adresata przerzucić opłatę za zwykłe i polecone listy i kartki, zwykłe i polecone listy i kartki za zwrotnym poświadczeniem odbioru oraz zwykłe listy za dowodem doręczenia. Opłatę w wysokości normalnej opłaty taryfowej dla danego rodzaju przesyłki należy w myśl § 7 powołanego wyżej rozporządzenia pobrać w pojedyńczej wysokości od adresata, a w razie odmowy jej uiszczenia należy przesyłkę zwrócić nadawcy bezpłatnie.

f) Wyjaśnia się, iż § 63, pkt. 11 przepisów ruchu o ordynacji pocztowej II P. 4 i pkt. 11 części II. przepisów wykonawczych do § 218 ordynacji pocztowej, nie mają zastosowania do urzędowych przesyłek listowych, co do których obowiązują postanowienia § 7 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. № 18, poz. 74), jako rozporządzenia późniejszego. W wypadku więc odmowy adresata uiszczenia opłaty za urzędowy list za dowodem doręczenia z opłatą przerzuconą na adresata, należy w myśl § 318 pkt. 3 i § 327 pkt. 1 ordynacji pocztowej i powołanego wyżej § 7 rozporządzenia, zwrócić list nadawcy bezpłatnie.

25 Nadużycia znaczków urzędowych — postępowanie.

a) Według postanowienia, zawartego w ust. III pkt. 10 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 24 września 1934 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 19, poz. 88) w wypadkach nasuwającego się władzom lub urzędom (organom) pocztowym podejrzenia o nadużycie danej urzędowej przesyłki listowej dla celów prywatnych lub wysłania jej wbrew obowiązującym przepisom pocztowym, urząd pocztowy nadawczy lub oddawczy winien spowodować zbadanie tej przesyłki, stosując postanowienia, zawarte w § 45 ordynacji pocztowej w porozumieniu z kierownikiem nadającej względnie odbiorczej władzy lub urzędu.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów otrzymuje jednak zażalenia władz i urzędów państwowych, że urzędy i agencje pocztowe w wielu wypadkach same otwierają urzędowe przesyłki listowe oraz badają treść zawartej w nich korespondencji.

Tego rodzaju postępowanie urzędów (agencyj) pocztowych jest niedopuszczalne i podlega sankcjom, przewidzianym w obowiązującej ustawie karnej i jest niezgodne z powołanym na wstępie zarządzeniem.

Dla zapobieżenia mylnej interpretacji powyższego zarządzenia przez urzędy i agencje pocztowe oraz celem jednolitego ich postępowania, wyjaśniło Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 13.IV. 1935 r. № PW. 400/25 co następuje:

W wypadkach nasuwającego się podejrzenia, że dana urzędowa przesyłka listowa zawiera korespondencję prywatną lub jest wysyłana z naruszeniem obowiązujących przepisów pocztowych (np. przesyłka zbiorowa), nadawczy względnie oddawczy urząd pocztowy winien bezzwłocznie zwrócić się do władzy lub urzędu nadającego lub odbierającego tę przesyłkę, z doniesieniem o powziętym podejrzeniu i z prośbą o wydelegowanie swego funkcjonariusza do lokalu urzędu (agencji) pocztowego dla otwarcia przesyłki i stwierdzenia jej zawartości.

Przesyłkę zakwestionowaną otwiera w urzędzie pocztowym i bada jej zawartość oraz treść korespondencji wyłącznie tylko upoważniony do tego delegat danej władzy lub urzędu państwowego albo samorządowego w obecności kierownika urzędu lub upoważnionego pracownika pocztowego.

W myśl okólnika № 53 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1931 r. L. 9141/I-Og do wszystkich ministrów, władze i urzędy państwowe i samorządowe są obowiązane na wniosek władz lub urzędów pocztowych otwierać podejrzane urzędowe przesyłki listowe i stwierdzać ich zawartość w sposób wyżej podany.

Natomiast otwieranie przesyłek listowych przez samych pracowników pocztowych i badanie przez nich treści korespondencji jest bezwzględnie wzbronione i stanowi naruszenie obowiązków służbowych.

W wypadkach, gdy wezwana władza lub urząd odmawia przysłania do urzędu swego delegata lub otwarcia zakwestionowanej przesyłki listowej, należy przesyłkę tę pod wskazanym adresem doręczyć, a o odmowie donieść przełożonej Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów przy dokładnym zapodaniu koniecznych szczegółów.

b) Ministerstwo Poczt i Telegrafów stwierdziło, że władze i urzędy państwowe oraz samorządowe używają znaczków urzędowych do opłacania korespondencji prywatnej, nie dotyczącej zupełnie spraw urzędowych.

Stwierdzono, że przedstawiciele władz i urzędów różnych resortów opłacają znaczkami urzędowymi listy prywatne z życzeniami przesyłanymi z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Nowego Roku i Wielkanocy.

Ostatnio zaś stwierdzono, że władze i urzędy wysyłają pod adresem różnych instytucyj i organizacyj społeczno-filantropijnych przesyłki z korespondencją prywatną, opłacone znaczkami urzędowymi, jak np. przesyłki pod adresem Głównego Komitetu Budowy Pomnika Adama Mickiewicza w Wilnie, zawierające listy składek na budowę pomnika.

W związku z powyższym poleca się urzędom i agencjom pocztowym, aby zwracały baczniejszą uwagę na:

1) korespondencję wysyłaną przez władze i urzędy przy okazji różnych świąt i uroczystości,

2) korespondencję władz i urzędów pod adresem różnych instytucyj i organizacyj społeczno-filantropijnych.

W razie stwierdzenia w urzędzie nadawczym, że przesyłka zawiera korespondencję prywatną winien urząd żądać od nadawcy opłacenia jej zwykłym znaczkiem nieurzędowym według stawek taryfy pocztowej i niezależnie od tego donieść Dyrekcji.

Gdy użycie znaczka urzędowego do opłacania przesyłki, która powinna być opłacona znaczkiem zwykłym stwierdzi urząd oddawczy, wówczas winien przy obciążeniu przesyłki dopłatą nie uwzględniać wartości znaczka urzędowego, lecz traktować przesyłkę jako zupełnie nieopłaconą i również o takim wypadku donieść Dyrekcji.

26. Urzędy, które mogą używać znaczków urzędowych.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów w piśmie okólnym z dnia 7 lipca 1933 r. № PW. 400/37, wystosowanym do wszystkich władz centralnych zajęło stanowisko, iż w związku z odpowiedzialnością materialną za zużyte urzędowe znaczki opłaty, decyzja, którym władzom i urzędom przysługuje prawo korzystania z tych znaczków, należy do właściwej centralnej władzy nadzorczej i że sprawą tą władze i urzędy pocztowe nie będą się zajmować i nie będą badać uprawnienia nadawców przesyłek listowych, opłaconych tymi znaczkami.

Stosowanie do powyższego, należy — aż do ewenntualnego odmiennego zarządzenia — przesyłki listowe, opatrzone znaczkami opłaty dla przesyłek urzędowych i odpowiadające pod względem zewnętrznym postanowieniom rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 19, poz. 74). przyjmować bez szczególnych trudności z wyjątkiem wypadków, wzbudzających uzasadnione podejrzenie popełnienia nadużycia.

Nadmienia się, że wobec przepisów ustawy z dnia 3-go czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. M. P. i T. № 20 z 1933 r., poz. 84), które uprawnienia do opłacania przesyłek listowych za pomocą urzędowych znaczków pocztowych opierają na nieco odmiennych podstawach niż te, na których oparte były uprawnienia do wysyłania przesyłek listowych, wolnych od opłaty pocztowej oraz wobec pewnych zmian, jakie zaszły w organizacji niektórych władz i urzędów państwowych i samorządu terytorialnego i gospodarczego, spis władz i urzędów, podany w § 18 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej — część ogólna (II P. 4) oraz w jego uzupełnieniach, ogłaszanych w Dz. Urz. M. P. i T., stał się częściowo nieaktualny i obecnie może on stanowić tylko materiał pomocniczy.

Miarodajnym jest natomiast stale uzupełniany spis uprawnionych do używania znaczków urzędowych władz i urzędów państwowych oraz samorządu terytorialnego i gospodarczego, zamieszczony w Dz. U. M. P. i T. № 19 z 1934 r., poz. 88, str. 375.

27. Sprzedaż w obwodowych urzędach pocztowych.

Celem uproszczenia manipulacji, wykonywanej przez władze i urzędy państwowe przy rozsyłaniu urzędowych znaczków pocztowych, Ministerstwo Poczt i Telegrafów zaprowadziło sprzedaż tych znaczków przez obwodowe urzędy pocztowe i pocztowo-telekomunikacyjne. Inne urzędy p.t. poza obwodowymi, nie mogą sprzedawać znaczków urzędowych. Urzędy obwodowe sprzedają znaczki urzędowe **tylko za gotówkę.**

Należność na sprzedawane znaczki urzędowe obliczają urzędy obwodowe według wartości znaczka fioletowego i ciemno-oranżowego, ustalanej rozporządzeniem Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych, ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym Min. P. i T.

Zamawianie znaczków urzędowych w składnicach materiałów pocztowych, realizowanie zamówień oraz prowadzenie rachunków odbywa się według zasad obowiązujących przy zamawianiu i prowadzeniu rachunków znaczków pocztowych nieurzędowych i wspólnie z tymi znaczkami.

Zapasy urzędowych znaczków pocztowych ustalają okręgowe składnice materiałów pocztowych na wniosek urzędów obwodowych według faktycznego zapotrzebowania.

Władze i urzędy będą zatem mogły bądź kupować znaczki urzędowe bezpośrednio w obwodowych urzędach p. t., bądź, jak dotychczas, nabywać je za pośrednictwem właściwych władz centralnych.

Uprawnionymi do kupowania znaczków urzędowych w urzędach obwodowych są tylko władze i urzędy państwowe oraz organa przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe“ — wymienione w części A i D spisu zamieszczonego w Dzienniku Urzędowym Min. P. i T. № 19 z 1934 r., poz. 88 (z uwzględnieniem uzupełnień). Władze i urzędy samorządu terytorialnego i gospodarczego, wymienione w częściach B i C spisu, jakkolwiek mają prawo opłacania znaczkami urzędowymi swej urzędowej korespondencji w poruczonym zakresie działania, nie są uprawnione do kupowania znaczków urzędowych w obwodowych urzędach p. t. Otrzymują one znaczki urzędowe od właściwych władz państwowych.

Do kupowania znaczków urzędowych nie są również uprawnione następujące wojskowe zakłady skomercjalizowane:

Państwowa Wytwórnia Uzbrojenia w Warszawie,

Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach,

Państwowe Zakłady Inżynierii w Warszawie,

Państwowe Zakłady Lotnicze w Warszawie,

Państwowe Zakłady Umundurowania w Warszawie.

Zakłady te nie są w ogóle uprawnione do opłacania korespondencji znaczkami urzędowymi.

Urzędy obwodowe obowiązane są sprawdzać przy sprzedawaniu znaczków urzędowych, czy zakupujący urząd lub instytucja jest uprawniona do nabywania tych znaczków. Instytucjom i osobom nieuprawnionym urzędy odmawiają sprzedaży znaczków urzędowych.

Urzędy obwodowe są obowiązane również sprawdzać, czy osoba zakupująca znaczki urzędowe posiada upoważnienie do zakupywania tych znaczków. Urzędy obwodowe zwrócą się do właściwych władz i urzędów o ustalenie, przez kogo mają być wystawiane i podpisywane upoważnienia na zakupywanie znaczków urzędowych.

II. Sprawy eksploatacji ruchu pieniężnego.

191.

Przekazy pocztowe.

1. Odsyłanie ksiąg przyjętych i wykazów wypłaconych przekazów do I. K. R.

Na zawiadomieniach przesyłanych Izbie Kontroli Rachunkowej P. i T. w miejsce próżnych ksiąg przyjętych i wykazów wypłaconych przekazów pocztowych winny placówki p. t. umieszczać odcisk stempla okręgowego.

2. Przekazy pocztowe nakładu P. K. P.

Na P. K. P. oraz na kolejach pozostających w zarządzie P. K. P. wprowadzono odprawę przesyłek ekspresowych za przewozowymi listami ekspresowymi drukowanymi na kartonie na wzór przekazu pocztowego.

Przekaz pocztowy, stanowiący część składową listu ekspresowego służy do przekazania nadawcy przesyłki przez kolejową stację przeznaczenia zaliczenia pobranego od odbiorcy przesyłki.

Wymienione przekazy pocztowe na drukach nakładu P. K. P. serii H № 14 e mogą używać wyłącznie stacje kolejowe.

3. Wypłata przekazów i doręczanie przesyłek wartościowych dosłanych.

Przy zmianach adresu lub przy dosyłaniu przesyłek oraz przy ich doręczaniu należy stosować się do obowiązujących pod tym względem przepisów, a w szczególności do postanowień §§ 202 — 206 i 323 — 325 ordynacji pocztowej (II. P. 3) oraz do — § 15 pkt. 1 a i § 22 zarządzenia z dnia 18.VII. z 1928 r. o przekazach pocztowych zagranicznych (Dz. Urz. M. P. i T. № 19, poz 82).

O ile chodzi o dosłanie przesyłki pocztowej rejestrowanej w trycie § 323 ust. 3 ordynacji pocztowej, to tego rodzaju dosłanie dopuszczalne jest tylko w wypadku, jak to stanowi przepis „gdy jego nowe miejsce zamieszkania lub pobytu jest znane urzędowi pocztowemu-oddawczemu“. Określenia „nowe miejsce zamieszkania“ i „znane“ należy rozumieć w ten sposób, iż urząd oddawczy dla zadecydowania dosłania musi ustalić:

1) że adresat mieszkał w miejscu podanym w adresie i na krótko przed nadejściem przesyłki się wyprowadził,

2) na podstawie wiarygodnych danych przekonać się o jego nowym miejscu zamieszkania.

Pracownik dokonujący zmian adresu lub zarządzający dosłanie przesyłki, winien na przesyłce umieścić wyraźny swój podpis oraz odcisk datownika swego urzędu.

Urząd w nowym miejscu zamieszkania winien zbadać, czy adresat istotnie przybył z miejsca zamieszkania podanego na przesyłce przez nadawcę.

4. Obrót przekazowy z Belgią.

Przekazy nadane w polskich urzędach p. t. do Belgii należy wystawiać w belgach i centimach. Określenie winno brzmieć „belga“ a nie belg, lub belgas.

5. Obrót przekazowy ze Stanami Zjednoczonymi A. P.

W licznych wypadkach adresy przekazów amerykańskich podawane w listach przekazowych, nadsyłanych do urzędu wymiany Warszawa 1, nie są dość dokładne, a w szczególności imię adresata oznaczone jest tylko literą początkową, albo imię lub nazwisko adresata lub też miejsce przeznaczenia przekazu lub miejsce zamieszkania adresata jest widocznie zniekształcone.

Z uwagi na wielką odległość miejsc nadania odnośnych przekazów i trudności szybkiego skomunikowania się z nadawcami, celem uzupełnienia adresów, a w następstwie tego znaczne opóźnienia wypłaty takich przekazów niejednokrotnie z niepowetowaną szkodą dla adresatów, Ministerstwo Poczt i Telegrafów poleciło, by w wypadkach, gdy uzupełnienie adresów lub ich sprostowanie może, bez narażenia na szkodę Zarządu pocztowego względnie organu doręczającego, nastąpić na miejscu w drodze odpowiedniego wywiadu, urząd pocztowy Warszawa 1 przekazów takich nie kwestionował i nie wysyłał na razie zawiadomień do dotyczących urzędów wymiany, lecz zgodnie z podanym w liście przekazowej adresem wystawiał na nie przekazy wewnętrzne i wysyłał je do wskazanego wyraźnie lub ewent. domniemanego urzędu przeznaczenia, zaznaczając jednak potrzebę zachowania ostrożności przy wypłacie takiego przekazu przez wyciśnięcie (po stronie adresowej przekazu stampili z napisem czerwonym: „Zachować ostrożność przy wypłacie“.

Urząd oddawczy po otrzymaniu takiego przekazu winien w drodze odpowiedniego wywiadu, czy to na podstawie wyjaśnień do-

mniemanego adresata (np. dokładne wskazanie przez niego osoby nadawcy), czy też innych okoliczności faktycznych (np. gdy mieszkanie adresata podane jest zupełnie dokładnie) stwierdzić osobę właściwego adresata i gdy co do tożsamości tych osób nie zachodzą żadne uzasadnione wątpliwości zarządzić wypłatę przekazu.

W razie jakichkolwiek trudności w ustaleniu osoby adresata, winien urząd oddawczy dotyczący przekaz zwrócić bezzwłocznie urzędowi pocztowemu Warszawa 1 z podaniem przyczyny zwrotu.

Zaznacza się zarazem, że zarządzenie to nie narusza w niczym istniejących przepisów w sprawie odpowiedzialności służbowej funkcjonariuszów pocztowych za należyte doręczenie i wypłatę przekazów.

6. Korespondencja na odcinkach przekazów zagranicznych.

Przy wysyłaniu przekazów pocztowych do Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady i Wielkiej Brytanii umieszczają nadawcy na odcinkach przekazów prywatną korespondencję, sądząc, że odcinki takie dochodzą do rąk adresatów.

Ponieważ przekazów podlegających wypłacie w Ameryce, Kanadzie i Wielkiej Brytanii nie wysyła się do tych krajów, lecz sporządza z nich wykazy i wysyła się tylko wykazy, zatrzymując oryginalne przekazy w Polsce, należy przy przyjmowaniu przekazów informować nadawców, że przekazy oryginalne nie dochodzą do rąk adresatów i że wszelką korespondencję z adresatami przekazów należy przeprowadzać odrębnie.

Również nie wolno umieszczać prywatnej korespondencji na odcinkach przekazów wysyłanych do tych krajów, z którymi utrzymuje się wymianę nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem innych krajów, które na podstawie otrzymywanych przekazów z Polski wystawiają nowe przekazy na kwoty pozostałe po odliczeniu od pierwotnych kwot przekazowych przypadających opłat za pośrednictwo.

Do krajów takich zalicza się: Indie holenderskie, kolonie i protektoraty francuskie w Indochinach, oraz zespół innych kolonij francuskich, Kongo belgijskie, Palestyna, Syria — Liban i obszar Latakia, kolonie portugalskie, kolonie holenderskie, Unia Południowo-Afrykańska, Argentyna i te wszystkie kraje, z którymi wymiana przekazów pocztowych odbywa się za pośrednictwem Wielkiej Brytanii.

7. Przeliczanie przekazów nadchodzących z zagranicy.

Zagraniczne urzędy pocztowe przyjmujące przekazy pocztowe do Polski, niejednokrotnie mylą się w przeliczaniu kwoty przekazowej, **wpłaconej w walucie kraju nadania, na walutę polską** i sumę w złotych wpisują na przekazie w wysokości, widocznie nieodpowiadającej kwocie wpłaconej przez nadawcę i przypuszczalnemu kursowi przeliczenia.

Mimo, że kwota wpłacona przez nadawcę w walucie kraju nadania jest z reguły uwidoczniona na stronie adresowej przekazu i ewent. pomyłka łatwo może być zauważoną, to jednak w bardzo wielu wypadkach przekazów takich nawet z rażącymi pomyłkami w urzędach oddawczych nie zakwestionowano, lecz po ich wypłacie zarachowano je w kwocie oznaczonej w złotych.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów przeprowadzając często w tych sprawach korespondencję z obcymi zarządami stwierdziło, że w przeważnej części przypadków chodzi o przekazy z rażącymi widocznymi omyłkami np. 20 fr. fr. = 694.44 zł, 100 fr. fr. = 348.72 zł, 400 fr. fr. = 1160 zł, 400 lirów = 900 zł itp. co świadczy w dużej mierze o lekceważeniu obowiązków przez pracowników w wykonywaniu służby pocztowej.

Stosunek złotego do walut obcych za granicą, jak wiadomo, często nie pokrywa się z kursem tych walut w Polsce, lecz wykazuje pewne różnice i kwota podana na przekazie w złotych nie będzie odpowiadała ściśle kursowi odnośnej kwoty, np. w Niemczech obowiązuje kurs — 100 zł = 47 RM.

$$\text{czyli } 1 \text{ RM} = \frac{100}{47}$$

$$100 \text{ RM} = \frac{100.100}{47} \text{ zł} = 212.76 \text{ zł}$$

Jeżeli w Polsce stosuje się w tym samym czasie kurs np. 100 RM. = 213 zł, 215 zł, lub 217 zł — to przekazy nadchodące z Niemiec, a wykazujące takie odchylenia w złotych należy uważać za prawidłowe.

Ponieważ kursy zagraniczne nie są podawane do wiadomości urzędów pocztowych, należy przy sprawdzaniu dokładności przerachowania nadchodzących przekazów brać za podstawę kurs stosowany w Polsce, wypośrodkowując z niego w przybliżeniu kurs przeliczenia w odwrotnym kierunku, tj. przy przyjmowaniu przekazów za granicą do Polski.

Np. 100 fr. fr. = 35 złotych czyli:

$$1 \text{ zł} = \frac{100}{35} \text{ fr. fr.}$$

$$100 \text{ zł} = \frac{100.100}{35} \text{ fr. fr.} = 285 \text{ fr. fr.}$$

We Francji obowiązuje przypuszczalnie wtedy kurs 100 zł = 290 fr. fr.

Zatem przekazy nadchodzące z Francji, a przeliczone po kursie 100 zł = 280 fr. fr. lub 290 fr. fr., kiedy w Polsce obowiązuje równocześnie kurs 100 fr. fr. = 35 zł czyli 100 zł = 285 fr. fr., urzędy pocztowe winny realizować.

Zwrócić by jednak należało już przekaz gdyby okazało się, że urząd nadania dokonał przeliczenia po kursie np. 100 zł — 150 fr. fr., lub 200 fr. fr., a w Polsce stosowano wówczas kurs przy przyjmowaniu przekazów do Francji 100 fr. fr. = 35 zł, czyli 100 zł = 185 fr. fr.

Naprowadzone przykłady powinny przyczynić się do odróżnienia przekazów z rażącymi i widocznymi omyłkami od przekazów, których kwoty w złotych nie odpowiadają tylko ściśle kursowi obowiązującemu w Polsce.

Mniejsze odchylenia, jak wykazano wyżej w kursach stosowanych przy przyjmowaniu przekazów między dwoma krajami muszą zachodzić, ponieważ notowania giełdowe w Polsce i za granicą, powodowane różnymi tendencjami zebrań giełdowych (podaż, pobyt) nie są co do równowartości jednakowe.

Ponadto zarządy krajów nadania, ustalające same kursy, według jakich mają płacić nadawcy — w celu zabezpieczenia się przed możliwymi stratami mogącymi wyniknąć z wymiany przekazów pocztowych, stosują miernik nieco wyższy od kursu giełdowego.

Urzędy pocztowe mając uwidocznione na stronie adresowej przekazów z zagranicy także kwoty wpłacone przez nadawców w walucie obcej, mogą łatwo sprawdzać ich przewalutowanie bez przeprowadzenia wskazanych wyżej działań arytmetycznych, posługując się tylko tabelą przeliczeń dla obrotu przekazowego i biorąc za podstawę kurs obowiązujący przy przyjmowaniu przekazów do danego kraju.

Przykład: Urząd ma sprawdzić nadeszły przekaz z Niemiec na 500 zł, na którym uwidoczniona jest także wpłacona przez nadawcę kwota w walucie niemieckiej np. 235 RM.

W takim przypadku należy odszukać odpowiedni współczynnik na stronie A tabeli przeliczeń, gdzie są podane kursy przeliczeń z waluty obcej na walutę polską, aby się przekonać, że 235 RN. po kursie obowiązującym w Polsce np. 100 RM. — 214 zł wynosi 502.70 złotych.

Z powyższego wynika, że kwota 500 złotych, na którą został wystawiony przekaz z Niemiec, odpowiada kwocie wpłaconej przez nadawcę i przypuszczalnemu kursowi przeliczenia w Niemczech i przekazu takiego nie należy usterkować.

Natomiast winien już urząd zwrócić przekaz, gdyby stwierdzono, że nadawca wpłacił np. 300 RM. lub 400 RM , a przekaz był wystawiony na 500 zł.

Identycznie można sprawdzić ten sam przekaz, posługując się tabelą przeliczenia waluty polskiej na obcą na stronie B. Wówczas 500 zł po kursie „214" będzie odpowiadało 233.64 RM.

Urzędy i agencje winny zapoznać się dokładnie z podanymi przykładami i na tej podstawie sprawdzać kursy przeliczeń przekazów nadchodzących z zagranicy.

W wypadkach dokonanej wypłaty przekazów, których kwotę w złotych mylnie podano i żądania zainteresowanego zagranicznego zarządu pocztowego dodatkowej wypłaty adresatowi różnicy kwoty przekazowej lub też ściągnięcia od niego nadwyżki należy postępować jak następuje:

1) W wypadku zażądania dodatkowej wypłaty adresatowi różnicy kwoty przekazowej I. K. R. sporządzi na druku „Upoważnienie do wypłaty międzynarodowego przekazu" po zmianie jego stylizacji, „upoważnienie do wypłaty adresatowi różnicy kwoty przekazowej", z powołaniem się na dotyczące pismo zainteresowanego zarządu z żądaniem dodatkowej wypłaty wykazanej różnicy, prześle upoważnienie to wraz z oryginalnym przekazem do urzędu oddawczego celem dokonania wypłaty.

Dokonaną wypłatę urząd oddawczy zapisze, jak wypłatę przekazu, do wykazu wypłaconych przekazów zagranicznych. Upoważnienie do wypłaty po odcięciu kuponu, który zatrzymuje adresat, prześle urząd normalnie wraz z oryginalnym przekazem i wykazem wypłaconych przekazów do I. K. R., która wypłatę tę zarachowuje na dobro Polski.

2) W wypadku zażądania ściągnięcia od adresata różnicy wypłaconej mu kwoty przekazowej I. K. R. sporządzi odpowiedni arkusz usterkowy, który wraz z aktami przedmioto-

wymi otrzymują urzędy przez Dyrekcję Okręgu P. i T. celem ściągnięcia od adresata kwoty wykazanej w arkuszu usterkowym.

Wpłatę tej kwoty urząd oddawczy zarachuje do ogólnego rachunku miesięcznego jako dopłatę usterkową, zaś arkusz usterkowy i przekaz oryginalny prześle wraz z rachunkiem miesięcznym do Dyrekcji, która przekaz ten wraz z dotyczącymi aktami zwróci do I. K. R. z doniesieniem o dokonaniu wpłaty.

3) W razie częściowej wpłaty różnicy kwoty przekazowej przez adresata przekazu, urząd oddawczy wpisze wpłaconą kwotę do ogólnego rachunku miesięcznego jako uiszczoną część dopłaty usterkowej, wpłatę tę zanotuje na arkuszu usterkowym, a o dokonaniu jej zawiadomi Dyrekcję osobnym pismem, dołączonym do ogólnego rachunku miesięcznego.

Arkusz usterkowy jako też przekaz oryginalny pozostają w przechowaniu urzędu oddawczego aż do całkowitej wpłaty przez adresata nadpłaconej mu kwoty przekazowej, po czym należy postąpić zgodnie ze wskazówkami podanymi wyżej pod 2).

W razie odmowy ze strony adresata zwrotu otrzymanej przez niego nadwyżki kwoty przekazowej, winien urząd oddawczy zwrócić dotyczące akta wraz z załącznikami Dyrekcji z podaniem przyczyny zwrotu.

8. Zrywanie znaczków z zagranicznych przekazów pocztowych.

Poleca się urzędom i agencjom pocztowo-telekomunikacyjnym zwracać szczególniejszą uwagę na nadeszłe przekazy zagraniczne i w razie zauważenia braku na nich znaczków pocztowych donieść o tym Dyrekcji Okręgu P i T. przy wyszczególnieniu znamion przekazów oraz odsyłki, jaką je otrzymano.

Ujawnione zrywanie znaczków z przekazów zagranicznych po ich nadejściu do urzędu przeznaczenia traktowane będzie na równi z nadużyciem i dotyczący pracownicy pociągnięci będą do odpowiedzialności służbowej.

Pracownik badający wypłacone przekazy zagraniczne przed wysłaniem ich do I. K. R. ma umieścić na nich przy nalepionych znaczkach opłaty swoją szyfrę i wskazać ilość nalepionych znaczków w ten sposób: 1 War, 3 War.

Takie oznaczenie przekazów będzie dowodem, iż odpadnięcie względnie zerwanie znaczka nastąpiło poza urzędem oddawczym.

192.

Zlecenia pocztowe.

1. Wydawanie sądom weksli dłużnika oskarżonego.

Dokumenty wierzytelnościowe nadeszłe do urzędu pocztowego w listach zleceniowych względnie zlecenia inkasowe, których dłużnikiem jest osoba, przeciwko której prowadzone jest dochodzenie lub postępowanie karno-sądowe, należy wydać sądowi lub prokuratorowi tylko wtenczas, jeżeli wyraźnie w swym postępowaniu tego zażąda.

W przeciwnym razie należy wydawać sądowi względnie prokuratorowi tylko przesyłki pocztowe adresowane do oskarżonego (podejrzanego) ponieważ zarówno art. 158 k. p. k. jak i postanowienia pkt. 2 § 220 ordynacji pocztowej, nie mogą być z uwagi na ich brzmienie rozciągnięte na zlecenia pocztowe, adresowane, do placówek pocztowo-telekomunikacyjnych.

2. Zlecenia pocztowe P. K. O.

Przypomina się, że w myśl umowy zawartej pomiędzy Ministerstwem Poczt i Telegrafów a Pocztową Kasą Oszczędności w Warszawie w sprawie inkasa weksli, Pocztowa Kasa Oszczędności zobowiązała się oddawać Zarządowi Pocztowemu do załatwiania otrzymane od klientów do inkasa wszystkie te weksle i dokumenty wierzytelnościowe, które w ramach przepisów zleceniowych mogą być przez urzędy pocztowe inkasowane i protestowane, zwyjątkiem płatnych w miejscowościach, gdzie znajdują się oddziały P. K. O.

Opłaty taryfowe za nadane listy zleceniowe (§ 151 ordynacji pocztowej) oraz taryfowe opłaty za przekazanie kwot zleceniowych (§ 316 pkt. 3 ust. 2-gi ordynacji pocztowej) P.K.O. będzie uiszczać ryczałtem.

Ilość dokumentów wierzytelnościowych, dopuszczalna do przeszłki w jednym liście zleceniowym od 1 do 5 sztuk (§ 139 pkt. 4 ordynacji pocztowej) dla centrali P.K.O. i jej Oddziałów została zwiększona do 10 dokumentów.

Wszelkie reklamacje, wypływające z inkasa weksli, a mające charakter usterek, skierowane przez P.K.O. do urzędów pocztowych jako zbiornic, nie podlegają opłacie reklamacyjnej.

Żądania zwrotu lub zmiany adresu, wysyłane do urzędów pocztowych przed wyko-

naniem zlecenia, opłacane będą przez P.K.O. w wysokości należności za polecenie.

Wobec tego:

a) nie należy kwestionować nie opłaconych zleceń pocztowych, nadawanych przez Centralę P. K. O. i jej Oddziały;

b) nie należy potrącać z zainkasowanej kwoty zlecenia opłaty taryfowej za przekazanie zainkasowanej kwoty zleceniowej;

c) nie kwestionować również nadanych przez Centralę P. K. O. i jej Oddziały listów zleceniowych, zawierających od 1 do 10 dokumentów wierzytelnościowych. Spis dokumentów wierzytelnościowych P. K. O. będzie wykonywała we własnym zakresie i dołączała do zleceń pocztowych.

Nie opłacone reklamacje P. K. O. wypływające z inkasa weksli a mające charakter usterek w tym dziale służby należy załatwiać bez żadnych przeszkód. Reklamacje dotyczące żądania zwrotu lub zmiany adresu, wysyłane do urzędów i agencji pocztowych przed wykonaniem zlecenia P. K. O. winna opłacać w wysokości należności za polecenie.

Zarządzenie to dotyczy wyłącznie zleceń pocztowych, nadawanych przez Centralę P.K.O. i jej Oddziały. Wszelkie inne zlecenia pocztowe mają urzędy i agencje pocztowe załatwiać ściśle w myśl obowiązujących przepisów o zleceniach pocztowych.

W przypadku jeżeli dołączony do listu zleceniowego Pocztowej Kasy Oszczędności czteroodcinkowy blankiet nadawczy P. K. O. zaginie, zostanie uszkodzony lub zepsuty, mają urzędy i agencje pocztowe zastąpić go takimże czteroodcinkowym blankietem nadawczym bez numeru konta. Blankietów tych dostarczy P.K.O. bezpłatnie urzędom i agencjom pocztowym w odpowiedniej ilości za pośrednictwem Okręgowej Składnicy Materiałów Pocztowych.

Niezależnie od tego zarządza się, aby urzędy agencje pocztowe w przypadku jeżeli kwota pobrania (§ 134 i 135 ordynacji pocztowej) przekazana jest za pomocą blankietu nadawczego P. K. O., w wykazach dziennych wkładek w odnośnej pozycji wpisu w rubryce „Nazwisko wpłacającego, niezależnie od nazwiska wpisywały także słowo „pobranie“ dla odróżnienia wpłaty pobrania od innych wpłat czekowych P. K. O.

3. Protestowanie weksli, na których brak podpisu trasata.

W myśl postanowień art. 21 prawa wekslowego (Dz. Urz. M. P. i T. № 29 z 1936 r., poz. 57) prawo do przedstawienia wekslu trasatowi do przyjęcia przysługuje posiadaczowi wekslu albo nawet każdemu, kto go ma w ręku.

Jeżeli więc wystawca lub indosant nie zamieścił na wekslu zastrzeżenia, przewidzianego w art. 22 prawa wekslowego, nieprzedstawienie wekslu do przyjęcia nie może być przeszkodą do sporządzenia przez urząd pocztowy protestu z powodu niezapłacenia.

Wobec tego należy weksle trasowane, na których brak jest dodpisu trasata, nadesłane przy wykazach zleceniowych z przeznaczeniem do protestu, jeżeli nie zachodzą wypadki, przewidziane w art. 22 i 25 prawa wekslowego, przedstawiać dłużnikom do zapłacenia, a w razie niezapłacenia dokonywać protestu.

4. Terminy protestowania weksli.

Według art. 44 — prawa wekslowego (Dz. Urz. M. P. i T. № 29 z 1936 r., poz. 57), protest z powodu niezapłacenia wekslu, powinien być dokonany i sporządzony w jednym z dwóch dni powszednich, następujących po dniu płatności.

Protest sporządzony w samym dniu płatności jest nieważny i pociąga za sobą odpowiedzialność p. p. „P. P. T. i T.“ za powstałą szkodę.

Urzędy i agencje p. t. sporządzają protesty weksli wystawionych na sumę nie przewyższającą 2.000,— zł.

Jedynie urzędy wymienione w załączniku do rozporządzenia z dnia 24.III. 1937 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 7 z 1937 r., poz. 15) sporządzają protesty z powodu niezapłacenia weksli bez ograniczenia sumy.

Stosując analogię z § 14 regulaminu o zleceniach pocztowych z 13 lutego 1936 r. (Dz. Urz. M. P. i T. № 4 z 1936 r., poz. 9) protest należy sporządzać zgodnie z § 23 ust. 1 p. 1 natychmiast po dokonaniu protestu, gdy odmowa zapłaty jest wyraźna i ostateczna. Jeżeli zatem dłużnik, któremu weksel przedstawiono do zapłaty w pierwszym dniu powszednim następującym po dniu płatności oświadcza, że weksel wykupi dodatkowo w urzędzie pocztowym w drugim dniu powszednim następującym po dniu płatności, to — ze względu na brak ostatecznej odmowy zapłaty — protest sporządzić należy w tym drugim dniu po godzinie 12 czyli po godzinie 12 następnego dnia po dokonaniu protestu.

Z brzmienia § 23 ust. 1 p. 3 regulaminu o zleceniach pocztowych wynika również zgo-

dna z prawem wekslowym zasada, według której protestu weksla należy dokonać w drugim dniu powszednim następującym po dniu płatności, jeżeli w tym drugim dniu został weksel po raz pierwszy przedstawiony do zapłaty.

5. Protestowanie weksli miejscowych.

Weksle miejscowe zasadniczo winny być oddane do zaprotestowania temu urzędowi pocztowemu, na którego obszarze doręczeń dłużnik zamieszkuje.

W celu jednak zapewnienia bankom i innym instytucjom finansowym, zajmującym się inkasem weksli jak najdalej idących udogodnień oraz z uwagi na znaczne dochody z protestu, winny urzędy w tych miejscowościach, gdzie jest więcej urzędów pocztowych ze służbą oddawczą, przyjmować do zaprotestowania nie tylko weksle, płatne we własnym obszarze doręczeń, lecz także płatne w obszarach doręczeń innych urzędów pocztowych w tej samej miejscowości

Weksle miejscowe płatne w obszarach doręczeń innych urzędów (agencyj) p. t. w tej samej miejscowości — gdy nie będą mogły być dosłane do właściwego urzędu w tej samej miejscowości do zaprotestowania w terminie prawem wekslowym przewidzianym — należy przedstawiać i protestować przez własne organa.

193.

Zlecenia inkasowe.

Przedstawiając do zapłaty zlecenia inkasowe, winni pracownicy pocztowi nie ograniczać się tylko do formalnego przedstawienia zlecenia do zapłaty, lecz starać zawsze zetknąć się z dłużnikiem i w sposób oględny nakłaniać go do zapłacenia należności.

W szczególności należy:

1) w chwili gdy dłużnik odmawia zapłaty, zapytać go w jakim terminie w okresie podjęcia tj. w okresie 14-dniowym, może uskutecznić zapłatę i w razie jeżeli dłużnik oznaczy dzień zapłaty, zanotować to na zleceniu inkasowym, z podaniem dnia — godziny zapłaty i w tym terminie zgłosić się powtórnie po odbiór należności.

2) w wypadku nieobecności dłużnika, starać się uzyskać wskazówki, kiedy, gdzie i o której godzinie zastanie dłużnika i tam przedstastawić mu zlecenie do zapłaty.

3) w razie nieobecności dłużnika dłużej niż 14 dni starać się w miarę możności zainkasować należność od osób obecnych, a gdy to okaże się niemożliwe, okoliczność tę stwierdzić na zleceniu z podaniem daty powrotu dłużnika wg. wyjaśnień osób obecnych.

W ogóle pracownicy pocztowi, przystępując do inkasowania zleconej należności, winni ustalić wszelkie możliwości zainkasowania kwoty, które z jednej strony mogą wpłynąć na ustalenie z dłużnikiem terminu zapłaty, z drugiej zaś strony ograniczą konieczność wielokrotnego zgłaszania się do dłużnika.

Inkasowanie składek członkowskich.

Inicjatywę inkasa składek członkowskich za pośrednictwem placówek p. t. (Dz. Urz. M. P. i T. № 22 z 1937 r., poz. 68) należy pozostawić wyłącznie stowarzyszeniom wyższej użyteczności.

Stowarzyszeniami wyższej użyteczności w rozumieniu art. 46 i 47 prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. № 94 z 1932 r., poz. 808) są obecnie:

1) Polski Czerwony Krzyż (Dz. U. R. P. № 94 z 1932 r., poz. 808, art. 60);

2) Związek Straży Pożarnej R. P. (Dz. U. R. P. № 102 z 1933 r., poz. 779);

3) Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (Dz. U. R. P. № 11 z 1934 r., poz. 90);

4) Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej (Dz. U. R. P. № 34 z 1934 r., poz. 313);

5) Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych (Dz. U. R. P. № 104 z 1934 r., poz. 927);

6) Polski Biały Krzyż (Dz. U. R. P. № 7 z 1936 r., poz. 80);

7) Związek Harcerstwa Polskiego (Dz. U. R. P. № 28 z 1936 r., poz. 228).

Poza tym na podstawie zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów (D. U. Min. P. i T. № 22 z 1937 r, str. 258) do inkasowania składek składek członkowskich przez urzędy i agencje p. t. są uprawnione Oddziały Związku Inwalidów Wojennych R. P.

194.

Obrót P. K. O.

1. Legitymowanie osób przy wypłatach z książeczek oszczędnościowych.

Według postanowienia punktu 2 rozdziału II. Wypłaty, strona 11 Instrukcji o obrocie oszczędnościowym i czekowym dla urzędów pocztowych jako zbiornic P. K. O. osoby niepiśmienne lub nieznane wypłacającemu pracownikowi pocztowemu obowiązane są przed

odbiorem gotówki wylegitymować się w sposób ustalony przepisami pocztowymi. Z brzmienia tego postanowienia wynikało by, że w pewnych wypadkach pracownik pocztowy nie miałby obowiązku legitymowania np. gdy dany odbiorca jest mu znany osobiście.

W interesie samego pracownika pocztowego leży, jednak, aby w każdym wypadku legitymował odbiorcę i znamiona legitymacji odnotowywał, gdyż w danym wypadku mógłby nie znaleźć wiary, gdyby powoływał się na okoliczność, iż odnośna osoba była mu znana osobiście, a osoba, do której rąk wypłaty dokonano, zaprzeczyłaby temu.

2. Opłaty na rzecz P. K. O. przy wpłatach na konta czekowe P. K. O.

W sprawie pobierania opłat przy wpłatach na konta czekowe P. K. O., dokonywanych w urzędach i agencjach pocztowych (Dz. Urz. M. P.i T. № 13 z 1934 r , poz. 64) wyjaśnia się, iż urzędy i agencje winny także potrącać opłaty na rzecz P. K. O. od kwot zainkasowanych **na podstawie zleceń inkasowych i wpłacanych za pomocą blankietu nadawczego P.K.O.** Opłaty należy ustalać od ogólnej sumy, wpłacanej jednym blankietem nadawczym P.K.O. tzn. jeżeli zainkasowane kwoty np. 5-ciu zleceń inkasowych mają być wpłacone za pomocą jednego blankietu nadawczego P. K. O., to kwoty te zlicza się razem i opłatę na rzecz P. K. O. ustala od tej jednej łącznej kwoty.

Od kwot zainkasowanych na podstawie zleceń inkasowych i przekazywanych za **pomocą przekazu inkasowego**, nie należy potrącać opłat na rzecz P. K. O.

Przy przekazywaniu przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów, Dyrekcje Okr. P. i T. i ich organa oraz przez urzędy i agencje pocztowe należności z jakiegokolwiek tytułu na konta czekowe w P. K. O. należy z sumy podlegającej przekazaniu, potrącać opłatę na rzecz P. K. O. w wysokości, podanej w zarządzeniu.

Na odwrotnej stronie dowodu wpłaty podać należy sumę należności (brutto) potrąconą opłatę na rzecz P. K. O. i resztę tj. sumę przekazywaną.

Urzędy i agencje pocztowe znajdujące się poza siedzibą kas urzędów skarbowych i oddziałów Banku Polskiego, mogą wpłacać należności na rachunek Skarbu Państwa jak np. podatek dochodowy od wynagrodzeń służbowych pracowników pocztowych na konto kas skarbowych po potrąceniu opłaty manipulacyjnej na rzecz P. K. O.

Wpłaty takie kasy urzędów skarbowych obowiązane są zarachowywać analogicznie jak wpłaty dokonane przez poborców skarbowych tj. w sumach brutto z jednoczesnym zarachowaniem kwot uiszczonych tytułem opłat manipulacyjnych P. K. O. na rozchód z budżetu Ministerstwa Skarbu (Dz. V. § 11).

3. Opłaty reklamacyjne.

Za żądanie zwrotu lub zmiany adresu zlecenia, wnoszone przez P. K. O. według postanowień, zawartych w § 202 do 207 oraz za reklamacje, wnoszone według postanowień § 369 ordynacji pocztowej, mają placówki p.t. pobierać normalne opłaty, przewidziane w taryfie pocztowej.

4. Doręczanie przekazów czekowych P. K. O. do kierowników szkół.

Nadchodzących pod adresem kierowników szkół powszechnych przekazów czekowych P. K. O. nie należy doręczać lecz wypłacać w urzędach bez pobierania opłat za doręczenie.

5. Udzielanie informacyj klientom P. K. O.

Placówki p. t. mogą udzielać informacyj o wysokości wpłat dokonywanych przez klientów P. K. O. na konta czekowe oraz podawać daty zarachowania tych wpłat w wykazach dziennych wyłącznie osobom wpłacającym.

Udzielanie tego rodzaju informacyj osobom trzecim poza wpłacającymi stanowiło by naruszenie tajemnicy przesyłek pocztowych (art. 16 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie).

Od osób żądających powyższych informacyj należy pobierać opłaty w wysokości stawek przewidzianych w taryfie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej za udzielenie informacyj.

6. Czynności na rzecz P. K. O. nieprzewidziane umową.

P. K. O. żąda wykonywania pewnych czynności wprost od placówek p. t., jak np. żądanie telefonicznego sprawdzenia stanu oszczędności na książeczce oszczędnościowej, wywieszania afiszów propagandowych itp.

Ponieważ czynności te nie są objęte umową zawartą między p. p. „P. P. T. i T." a P.K.O., przeto nie należy ich wykonywać, a w wypadkach wątpliwych zwracać się o wyjaśnienie do Dyrekcji Okręgu P. i T.

7. Opłaty za doręczanie polis asekuracyjnych.

P. K. O. przesyła w kopertach pod adresem placówek p. t. polisy asekuracyjne celem doręczenia ubezpieczonym oraz zwraca się o ustalenie miejsca zamieszkania właścicieli książeczek oszczędnościowych.

Ponieważ umowa zawarta z P. K. O. nie obejmuje bezpłatnego wykonywania tych czynności, przeto czynności takie należy rejestrować w ciągu całego roku, a ogólne obliczenie należności z tego tytułu dla P. K. O. należy przedstawiać Dyrekcji Okręgu P. i T. w terminie do dnia 2.I. każdego roku w formie wykazu według następującego wzoru:

ZESTAWIENIE

należności za usługi na rzecz P. K. O.

U S Ł U G I		Opłata jednostkowa	Należność	
r o d z a j	ilość	gr	zł	gr
Doręczono polis asekuracyjnych	9	15	1	35
Zwrócono pokwitowań z odbioru polis	9	25	2	25
Udzielono informacyj adresowych	3	55	1	65
Razem:	21		5	25

Statystyką nie należy obejmować polis ani pokwitowań z odbioru polis przesłanych przez P.K.O. bezpośrednio pod adresem osób ubezpieczonych.

Pokwitowania z odbioru polis przesłanych bezpośrednio pod adresem ubezpieczonych, winni odbiorcy przesyłać w kopertach do P.K.O. Pokwitowania luźne — bez kopert — znalezione w skrzynkach pocztowych należy zwracać ubezpieczonym celem nadania w kopercie adresowanej do P.K.O.

8. Doręczanie przekazów czekowych P. K. O. za pomocą skrytek.

Przekazy czekowe P. K. O. nie zaopatrzone uwagą: „do rąk własnych“, mogą być narówni z przekazami pocztowymi — doręczane zastępczo, a więc również za pomocą skrytek i przegródek pocztowych, zgodnie z § 275 ordynacji pocztowej.

9. Zwrotne poświadczenia wypłaty przekazów czekowych P. K. O.

Zwrotne poświadczenia wypłaty przekazów czekowych P. K. O. winny być opłacone znaczkiem opłaty 25 gr. W wypadku stwierdzenia niedostatecznej opłaty zwrotnych poświadczeń wypłaty przekazów czekowych PKO należy je obciążać dopłatą w pojedyńczej wysokości brakującej opłaty.

Znaczki opłaty nalepione na zwrotnych poświadczeniach wypłaty przekazów czekowych P. K. O. winny być unieważniane wyłącznie datownikiem pocztowym urzędów od dawczych dla przekazów czekowych, a nie datownikiem oddziału P. K. O., z którego przekaz nadszedł. To samo dotyczy znaczków opłaty za zwrotne poświadczenia wypłaty, nalepionych na samym przekazie czekowym nie posiadającym odcinka „wrotne poświadczenie wypłaty“.

Również zaświadczenia według podanego niżej wzoru, jakie P. K. O. dołącza do przekazów czekowych z konta nr 17.700 należy traktować jako zwrotne poświadczenie wypłaty, które winny być opłacone znaczkami opłaty, wartości 25 gr.

Wzór

№ .... Konto № 17700

P. K. O. Warszawa
Biuro Zagraniczne

ZAŚWIADCZENIE

Kwotę zł .... gr. .... na zlecenie

Reichsknappschaft Bln Wilmersdorf powstałą z przeliczenia mk. niem.

(R. M.) Kurs po potrąceniu prowizji gr otrzymałem (am)

dnia 19 ...... r.

(datownik)

....
(Podpis rentobiorcy)

Uwagi: Niniejsze zaświadczenie należy wraz z przekazem przesłać do P. K. O. w Warszawie przy wykazie dziennym.
W wypadku nieopłacenia takiego zwrotnego poświadczenia należy je zwrócić P. K. O. bez wykonania.

---

10. Przekazy czekowe P. K. O. „do zgłoszenia".

Do urzędów i agencyj p. t. nadchodzą przekazy czekowe zaopatrzone napisem „do zgłoszenia". Napis ten zasadniczo znaczeniem swojem odpowiada napisowi „poste-restante", z punktu widzenia formalnego nie jest to jednak to samo. W opatrywaniu bowiem przekazów takim napisem może się ukrywać chęć uchylania się od uiszczenia opłat za doręczenie i wypłatę według poz. 72 taryfy, względnie opłat za przekazy adresowane „poste-restante", które uiszczać ma P. K. O.

Z tych względów za wypłatę przekazów czekowych adresowanych „do zgłoszenia" należy pobierać opłaty przewidziane w poz. 72 taryfy. Odbiorców, wnoszących z tego powodu reklamacje, należy informować o właściwym sposobie znaczenia przekazów.

11. Przelew przekazów czekowych P. K. O. na konta czekowe komorników sądowych.

Przekazy czekowe, nadchodzące pod adresem komorników sądowych winny być przelewane na konto czekowe odbiorcy w P.K.O. tak samo, jak przekazy pocztowe dla komorników na zasadzie złożonego pełnomocnictwa; przy przelewie przekazu czekowego pobierać należy przez potrącenie sumy przekazowej taryfową opłatę dodatkową za doręczenie i wypłatę przekazów P. K. O. ustaloną w poz. 72 taryfy pocztowej.

Powyższe nie odnosi się do tych sum z przekazów czekowych, które komornicy przekazują z kont czekowych komorników dla siebie pod swoim adresem.

Przekazy takie asygnowane do wypłaty przez komorników sądowych na ich imię, nazwisko i adres z ich konta czekowego należy wypłacać komornikom, a nie przelewać z powrotem na ich konto.

Przekazy pocztowe na kwoty do 10 gr a czekowe do 20 gr, nadchodzące pod adresem komorników sądowych, winny być wypłacane przez placówki p. t. gotówką. Przelewanie takich kwot na konta czekowe komorników w P. K. O. byłoby technicznie niemożliwe, bowiem opłaty taryfowe za takie przelewy pochłaniały by bez reszty sumy przekazowe.

12. Telegraficzne potwierdzanie wpłat w obrotach P. K. O.

Telegramy, zawierające żądanie potwierdzenia przyjętych i zarachowanych przez urzędy i agencje pocztowe wpłat w obrotach

P. K. O, i nadawane przez P. K. O. w Warszawie lub jej Oddziały, winny być nadawane jako telegramy z zapłaconą odpowiedzią.

W wypadkach zatem, gdyby telegramy nadane przez P. K. O. z żądaniem potwierdzenia awizowanych wpłat nie były należycie opłacone, urzędy (agencje) nie mogą udzielać odpowiedzi w drodze telegraficznej.

13. Zakaz korespondowania z P. K. O.

Zabrania się urzędom i agencjom p. t. korespondować bezpośrednio z P. K. O., natomiast poleca się załatwiać wszelkie sprawy w drodze służbowej przez Dyrekcję Okręgu Poczt i Telegrafów.

Zakaz ten nie dotyczy odsyłek z wykazami dziennymi obrotu z P. K. O. i innych spraw manipulacyjnych, które urzędy mają załatwiać bezpośrednio z P. K. O. na mocy obowiązujących przepisów.

14. Odpowiedzialność poczty za wpłaty i wypłaty na rachunek P. K. O.

P. K. O. obciąża placówki p. t. w przypadkach niezarachowania lub nieprawidłowego zarachowania przez urzędy pocztowe wpłat lub wypłat na rachunek P. K. O., nie tylko sumą wpłaty względnie wypłaty ale nadto odsetkami od tych sum za czas od dnia faktycznej wpłaty lub wypłaty do dnia wyrównania obciążenia.

Wobec tego, że odsyłki stanowią szkodę pośrednią, za którą poczta nie odpowiada, zarządza się, by urzędy i agencje pocztowo-telekomunikacyjne nadsyłanych do nich przez P. K. O. arkuszy usterek na dopłatę odsetek od sum wpłaconych lub wypłaconych na rachunek P. K. O., jako prawnie nieuzasadnionych, nie uwzględniały i odsetkami tymi siebie nie obciążały. W razie obciążenia urzędów odsetkami związanymi z wypłatą odszkodowań, winny urzędy tymi odsetkami obciążyć z powrotem rachunek P. K. O.

15. Potwierdzenie przyjętych wpłat.

Pracownicy, przyjmujący wpłaty, uiszczane za pomocą przekazów pocztowych (telegraficznych, pobraniowych i zleceniowych), oraz blankietów nadawczych P. K. O. obowiązani są umieszczać na przekazach względnie na blankietach nadawczych P. K. O. w miejscach oznaczonych napisem, **pełne i wyraźne** podpisy swoich nazwisk.

Taki sam podpis pełny, o ile nazwisko urzędnika nie zawiera więcej, jak cztery zgłoski, **ewent. skrócony**, składający się jednak co najmniej z trzech początkowych zgłosek nazwiska, o ile nazwisko urzędnika zawiera więcej jak cztery zgłoski należy umieścić na dowodach nadania księgi przyjęć przekazów.

Umieszczanie na przekazach względnie blankietach nadawczych P. K. O. i w księgach przyjęć przekazów początkowej zgłoski nazwiska jest niedozwolone.

195.

Rozprowadzanie bilonu przez doręczycieli.

W celu umożliwienia z jednej strony rozprowadzania bilonu, z drugiej zaś zmniejszenia obciążenia doręczycieli pieniężnych i zapewnienia im odpowiednich warunków pracy i bezpieczeństwa stosować należy następujące zasady:

Gotówkę potrzebną na wypłaty w dniu następnym należy pozostawiać w urzędach i agencjach p. t. możliwie wyłącznie w bilonie.

Wypłaty, dokonywane adresatom w urzędzie, należy zasadniczo uskuteczniać w bilonie.

Na życzenie publiczności należy w granicach możliwości dokonywać wymiany banknotów na bilon.

Doręczycielom na wypłaty zaopatrzeń emerytalnych i przekazów pieniężnych powinien urząd dawać bilon w takiej ilości, aby nie utrudniał im pracy.

Ilość wydawanego bilonu doręczycielom zależeć powinna od drogi, jaką doręczyciel ma przebyć z bilonem (gdy więc odległość od urzędu będzie mniejsza, doręczyciel może mieć większą ilość bilonu), od ogólnej wagi przesyłek, które ma doręczyć, wreszcie od tego, czy w jego rejonie znajdują się domy o większej liczbie pięter.

Z uwagi na odmienność warunków pracy doręczycieli w każdej miejscowości, wykonanie tych zleceń powierza się naczelnikom urzędów, którzy będą mogli każdorazowo regulować sprawę obciążenia doręczycieli bilonem.

196.

Przyjmowanie wpłat dla kas sądowych i skarbowych.

Przy przyjmowaniu wpłat dla kas sądowych winni pracownicy uważać, czy na odcinkach przekazowych są podane znamiona aktów sądowych, a w razie braku tychże należy żądać uzupełnienia przekazów w tym kierunku.

Przy przyjmowaniu wpłat na poczet należności skarbowych, należy zwracać uwagę na to, by na blankietach nadawczych było wypisane, kto, ile, na jaki cel (tytuł wpłaty), na jaki okres czasu, na rzecz jakiego urzędu, oraz na konto jakiej kasy skarbowej dokonuje wpłaty. Adres wpłacającego winien być podany dokładnie.

197.

Wpłaty należności na rachunek Skarbu Państwa.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, by władze (urzędy, instytucje, jednostki gospodarcze) uskuteczniały wpłaty na rachunek Skarbu Państwa zasadniczo drogą bezpośrednią w kasie urzędu skarbowego. Jeżeli wpłaty nie można dokonać bezpośrednio w kasie urzędu skarbowego lecz wpłaca się ją na konto czekowe w P. K. O. w urzędzie pocztowym jako zbiornicy P. K. O. — należną opłatę na rzecz P. K. O. pokrywa nadająca władza (urząd) z własnych funduszów.

Zebrane — przez władze (urzędy) jako poborców — należności Skarbu Państwa poza siedzibą kas urzędów skarbowych winni wpłacać poborcy na konto czekowe właściwych kas w kwocie netto, tj. po potrąceniu opłaty na rzecz P. K. O , pobranej przez urząd pocztowy.

Urzędy p. t. w siedzibie urzędów skarbowych winny dokonywać wpłat opłat celnych, podatku dochodowego i innych bezpośrednio w kasach urzędów skarbowych.

Urzędy i agencje p. t. poza siedzibą kas urzędów skarbowych winny dokonywać tych wpłat na konto P. K. O. odnośnych kas urzędów skarbowych w kwocie netto, tj. po potrąceniu z wpłaty opłaty na rzecz P. K. O.

198.

Sprzedaż losów Polskiej Państwowej Loterii Klasowej.

W celu umożliwienia kontroli Losów Polskiej Państwowej Loterii Klasowej należy w wykazach wzór № 5 (Dz. U. M. P. i T. № 21 z 1932 r.) u dołu pod zamknięciem podawać w formie uwagi ilości ćwiartek losów każdej klasy sprzedanych osobom, które nie grały w klasie poprzedniej. Daty te należy podawać począwszy od II klasy każdej loterii.

199.

Obrót pieniężny i towarowy z zagranicą.

Kontrola przez delegata Ministra Skarbu.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu decyzją z dnia 24 czerwca 1936 r. delegował p. Stanisława Markusa, Dyrektora Generalnej Dyrekcji Polskiej Państwowej Loterii Klasowej, do czuwania nad zwalczaniem przestępstw wymienionych w dekrecie w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i z W. M. Gdańskiem.

Do zadań wspomnianego delegata Ministra Skarbu będzie należało:

a) współpraca w wykrywaniu wszelkich przestępstw, wynikających z powołanych wyżej dekretów,

b) gromadzenie informacyj o tej przestępczości i niezbędnej dla jej zwalczania rejestracji,

c) nadzór, na zlecenie Ministra Skarbu oraz na wniosek Komisji Obrotu Towarowego, nad importem i eksportem pod względem cen, warunków kredytowych, potrąceń eksporterów z należności zagranicznych za towary na wydatki zagranicą oraz kontrola zaofiarowanych przez eksporterów należności zagranicznych do skupu,

d) kontrola, na zlecenie Ministra oraz na wniosek Komisji Obrotu Towarowego, instytucyj, upoważnionych do wydawania zaświadczeń walutowych oraz poszczególnych eksporterów i przedsiębiorstw, prowadzących interesy handlowe z zagranicą.

Ponad to p. Markus został upoważniony do delegowania do wyżej wymienionych czynności osób, przydzielonych do jego dyspozycji.

Zastępcą p. Markusa wyznaczony został p. Tadeusz Werner z Departamentu Akcyz i Monopolów Ministerstwa Skarbu.

Biuro wspomnianego delegata i jego zastępcy pod nazwą **„Inspektorat Dewizowy Ministerstwa Skarbu"** **mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej № 29.**

Urzędy i agencje p. t. winny udzielać temu delegatowi, jego zastępcy oraz przydzielonym do jego dyspozycji osobom, w razie żądania, jak najdalej idącej pomocy w ramach obowiązujących przepisów.

200.

Fundusz drogowy.

Potwierdzanie wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

Wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego od pojazdów mechanicznych winny urzędy i agencje pocztowo - telekomunikacyjne potwierdzać na wręczanych im kartach kontroli opłat Państwowego Funduszu Drogowego lub w dodatkowej karcie opłat zaległych należności.

Potwierdzanie tych wpłat winno być dokonywane równocześnie z dokonywaną wpłatą należności za pomocą specjalnego blankietu nadawczego P. K. O. przez odciśnięcie w karcie kontroli w kolumnie „potwierdzenie uiszczenia opłaty" datownika pocztowego oraz nazwiska urzędnika przyjmującego wpłatę.

Jednocześnie nadmienia się, że urząd czy agencja nie ma obowiązku żądania karty kontroli opłat od wpłacającego należność, ani też nie ma obowiązku potwierdzania wpłat po upływie pewnego czasu od dokonanej wpłaty.

Potwierdzanie wpłat winno być dokonywane ściśle według pouczeń pkt. 12 i 13 zawartych na przedstawianych do potwierdzenia kartach opłat.

Urzędy (agencje) pocztowe obowiązane są przyjąć każdą sumę, jaką płatnik Państwowego Funduszu Drogowego chce wpłacić, gdyż nie mają podstawy do odmówienia przyjęcia wpłaty; właściwym pokwitowaniem zapłaty jest odcinek blankietu nadawczego P. K. O. „Potwierdzenie dla wpłacającego".

Odciśnięcie pieczęci pocztowej dziennej na karcie kontroli jest tylko stwierdzeniem dla organów kontroli drogowej ważności dowodu rejestracyjnego na ten okres, za który należność została uiszczona.

Wobec tego winny urzędy:

1) tylko wtedy odciskać dzienną pieczęć pocztową na karcie kontroli opłat, gdy wysokość wpłacanej kwoty odpowiada wysokości wymiaru miesięcznego lub kwartalnego,

2) umieścić odcisk pieczęci tylko w kolejnej rubryce karty kontroli opłat,

3) w wypadku zaś, gdy wpłacana suma nie odpowiada powyższym warunkom, jedynie wydać potwierdzenie dla wpłacającego z blankietu nadawczego P. K. O.

Ponadto mają urzędy przy przyjmowaniu wpłat uważać na to, by na drugiej stronie blankietu nadawczego był umieszczony numer rejestracyjny pojazdu, od którego opłata jest uiszczona.

201.

Kontrola.

W celu zapobieżenia nadużyciom popełnianym wskutek fałszowania podpisów adresatów przekazów i przesyłek wartościowych, winny urzędy i agencje p. t. szczegółowo badać podpisy adresatów na dowodach odbioru oraz sprawdzać wyrywkowo, czy wydane do doręczenia przekazy z pieniędzmi oraz przesyłki wartościowe zostały adresatom należycie doręczone.

W tym celu naczelnik urzędu, kierownik agencji względnie wyznaczony do tych czynności urzędnik winien z liczby doręczonych w danym dniu przekazów lub też przesyłek wartościowych wynotować dowolną ilość adresatów, szczególnie takich, których podpisy są urzędnikowi nieznane lub budzą podejrzenie i nie później jak dnia następnego po doręczeniu wysłać do nich pisma wywiadowcze według poniższego wzoru z zapytaniem czy odnośne przesyłki zostały im w dniu poprzednim należycie doręczone.

Dodatnie odpowiedzi adresatów należy dołączyć do odnośnych odbitek kart doręczeń. W wypadku otrzymania odpowiedzi ujemnej, kierownik urzędu (agencji) winien natychmiast przeprowadzić dochodzenia i w razie stwierdzenia nadużycia niezwłocznie zarządzić środki zapobiegawcze.

Pisma w sprawie regularności doręczeń należy wysyłać do adresatów przesyłek w kopertach zamkniętych.

Uwagi, dotyczące służby doręczeń, jakie prawdopodobnie niejednokrotnie będą w pismach w sprawie regularności doręczeń podawali odbiorcy przesyłek, powinno się w miarę możności uwzględniać.

Urząd (agencja) poczt. telek. Wzór

w ....

№ ....

Kontrola regularności doręczeń

.................., dnia .... 19..... r

WPan ....

....

Urząd (agencja) uprasza o możliwie dokładne podanie dnia i godziny doręczenia następujących przesyłek:

L. p.	Urząd pocztowy		Rodzaj przesyłki	Wartość (kwota)	Dzień i miesiąc	godzina	Podpis odbiorcy przesyłki i jego uwagi, dotyczące regularności doręczeń
	Nazwa	Numer			doręczenia przesyłki		
1	2	3	4	5	6	7	8

UWAGI: 1) Po wypełnieniu niniejszego pisma zechce je WP. złożyć i bez uiszczenia opłaty wrzucić do skrzynki pocztowej lub oddać w urzędzie (agencji) poczt.

2) O niedoręczeniu przesyłki zechce WP. zakomunikować urzędowi pocztowemu osobiście lub telefonicznie.

III. Sprawy Komunikacji.

202.

Badanie zawartości uszkodzonych listów wartościowych przeznaczonych za granicę.

Uszkodzone listy wartościowe nadane w kraju a przeznaczone za granicę, których uszkodzenie zabezpieczono w ambulansie, należy kierować do większego urzędu przydrożnego, możliwie dworcowego, celem komisyjnego zbadania zawartości, o ile uszkodzenie nastąpiło nie bezpośrednio w drodze do urzędu wymiany (P. 3 — I, § 101, pkt. 6, 7 i 9).

Zbadanie zatem ich zawartości ma się odbywać w przydrożnych urzędach przekartowawczych, a nie dopiero w urzędach wymiany.

Wypadki niestosowania się do powyższego urzędy wymiany winny zgłaszać Dyrekcji Okręgu.

Adres Administracji: DYREKCJA OKRĘGU POCZT i TELEGRAFÓW
(Oddział Ogólny)
KATOWICE, ul. Słowackiego 11, III p. pokój Nr 18.

PRENUMERATA NA ROK 1939 WYNOSI:
roczna 4 zł. 80 gr. | **półroczna 2 zł. 40 gr.** | **kwartalna 1 zł. 20 gr**

Ceny ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 mm. szpalty redakcyjnej 15 gr., tabelaryczne 30 gr.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. № 300 516.

Sosnowieckie Zakłady Graficzne, Sp. z ogr. odp. w Sosnowcu.

Cena zł 1.90.